

Національна спілка краєзнавців України
Донецька регіональна організація

Краєзнавці Донеччини

Бібліографічний довідник

Слов'янськ – 2015

УДК 908 (477)
ББК 26.89(4Укр-4Дон)-8

Редакційна колегія:

Березін В.Б. (м. Костянтинівка)
Божко Р.П. (м. Маріуполь)
Бривко М.В. (м. Сніжне)
Гайворонський П.Є. (м. Красноармійськ)
Гросов О.Я. (м. Донецьк)
Качур В.В. (м. Дружківка)
Корнацький І.А. (м. Артемівськ)
Коцаренко В.Ф. (м. Краматорськ)
Романько В.І. (м. Слов'янськ)
Скрипник В.П. (м. Слов'янськ)
Чубенко В.П. (м. Єнакієве)

Краєзнавці Донеччини: Біобібліографічний довідник / Упор. та голова ред. колегії Романько В.І. – Слов'янськ: Підприємець Б.І. Маторін, 2015. – 162 с.

У довіднику в алфавітному порядку подаються творчі біографії та основна бібліографія сучасних краєзнавців Донецької області, дійсних членів Національної спілки краєзнавців України станом на 20 грудня 2014 року.

Довідник упорядковано з матеріалів, наданих щодо своїх членів головами первинних міських та міськрайонних організацій Донецької регіональної організації НСКУ, а також окремими краєзнавцями в індивідуальному порядку.

В окремому розділі наводяться дані про основні відзнаки краєзнавчого характеру, які мають члени Донецької обласної організації НСКУ.

Це друге, доповнене й уточнене видання довідника «Краєзнавці Донеччини». Перше вийшло в 2004 році (укладач В.І.Романько) з передмовою голови Всеукраїнської спілки краєзнавців (таку назву мала на той час організація) академіка П.Т.Тронька, яку ми подаємо у цьому виданні.

ББК 26.89(4Укр-4Дон)-8

УДК 908 (477)

© В.І. Романько, 2015

СВОЄЧАСНЕ ТА ПОТРІБНЕ ВИДАННЯ

(Передмова до першого видання довідника
«Краєзнавці Донеччини», Слов'янськ, 2004 р.)

Українське краєзнавство, пройшовши нелегкий шлях розвитку, зайняло в сучасному суспільно-політичному житті пріоритетні позиції з духовного вдосконалення, збереження багатовікових культурних традицій, відновлення історичної пам'яті народу, формування національно-свідомих громадян незалежної суверенної держави.

У роки незалежності України спостерігається активний потяг до краєзнавчих досліджень. Свідченням цього є Указ Президента України від 23 січня 2001 року „Про заходи щодо підтримки краєзнавчого руху в Україні”. Кабінет Міністрів України в зв'язку з Указом прийняв постанову від 10 червня 2002 року „Про затвердження Програми розвитку краєзнавства на період до 2010 року”. Важливу роль у її реалізації має відігравати Всеукраїнська спілка краєзнавців, в чому вбачається визнання її ваги і авторитету, а також того факту, що вона є спадкоємцем і правонаступником всеукраїнських краєзнавчих інституцій ХХ століття.

Невід'ємною складовою Всеукраїнської спілки краєзнавців є чисельна армія дослідників та пропагандистів історії Донецької області. Вони стали справжніми подвижниками історико-культурної спадщини свого регіону, багатого на історію, на славні імена людей праці.

Автор-упорядник провів велику пошукову та редакторську роботу з тим, щоб даний довідник побачив світ. Це своєчасне та потрібне видання. Сьогоднішнє та наступні покоління повинні знати тих людей, хто зберігає історичну пам'ять про минуле своєї землі, не дає порватися ниточці, яка поєднує сьогоднішнє з нашою багатомановитою минулиною.

Добре ім'я безкорисливого дослідника малої батьківщини повинно бути оточене належною увагою і звучати гордо.

Петро Тронько.
Академік НАН України,
професор, доктор історичних наук,
голова Всеукраїнської спілки краєзнавців,
Герой України.

ДонОО НСКУ: історична довідка

Донецька обласна краєзнавча організація утворена на установчій конференції у січні 1990 року. Про цю подію свого часу повідомляла газета «Вечерний Донецк» від 13 січня 1990 р., де надруковано інтерв'ю з професором Донецького державного університету Р.Д.Ляхом, якого на тому зібранні було обрано керівником краєзнавчого руху на Донеччині.

Таким чином, головою правління Донецької обласної організації з 1990 р. по березень 2002 р. був Роман Данилович Лях (1929-2002), професор, доктор історичних наук, завідувач кафедри історії України Донецького нац. університету. Після його смерті керівництво обласною організацією лягло на плечі його заступника Валерія Івановича Романька, кандидата пед. наук, доцента Слов'янського державного пед. університету. У жовтні 2003 року загальними зборами краєзнавців Донеччини В.Романька обрано головою правління ДонОО, яку він займає й на даний час.

Краєзнавці Донеччини мали свої періодичні видання: альманах «Відродження» (ред-р В.І.Романько, м. Слов'янськ), журнал «Былое» – «Бахмутський часопис» – (ред-р С.Й.Татаринів, м. Артемівськ), журнал «Неизвестная Дружковка» (ред-р – Є.Б.Фіалко), альманах «Рідний край» (редактори В.І.Романько, І.О.Зоц, вид-во газ. «Донеччина»). Газета «Донеччина» виділяла цілу полосу для історико-краєзнавчої сторінки «Рідний край», яку редагували В.Шептуха та В.Романько – побачили світ більше 120 номерів. Матеріали цієї сторінки увійшли до книги «Мій «Рідний край» (2008), яку уклали І.Зоц та В.Шептуха.

Проходили роки – не всі періодичні видання витримали фінансові труднощі. На сьогоднішній день на Донеччині виходять «Маріупольський краєведческий сборник» (засновники і видавці – краєзнавчий музей та первинний осередок краєзнавців НСКУ м. Маріуполь), «Святогірський альманах» (засновники і видавці – Святогірський історико-архітектурний заповідник, редактор, член НСКУ, Заслужений працівник культури України В.М.Дєдов), «Любимый город» (м. Красноармійськ, редактор, член НСКУ П.Є.Гайворонський). Два випуски «Історико-краєзнавчого альманаху» здійснили члени НСКУ у м. Сніжне (редактор М.В.Бривко). З початку 2015 року розпочато видання інформаційного бюлетеня ДонРО «Краєзнавець Донеччини» (редактор В.І.Романько).

Особливе слово слід сказати про газету «Донеччина», яка не тільки стояла у витоків зародження в шахтарському регіоні організованого краєзнавчого руху, опублікувала чимало матеріалів на краєзнавчу тематику, а й виділяла цілу полосу для спеціальної сторінки «Рідний край», яку редагували В.Шептуха та В.Романько – побачили світ більше 120 номерів. Матеріали цієї сторінки увійшли до книги «Мій «Рідний край» (2008), укладачами якої стали Ігор Зоц та Валерій Шептуха. Й, крім того, як уже було сказано, «Донеччина» підтримала видання альманаху «Рідний край» (побачило світ чотири номери). На жаль, ця газета, яка стала для

краєзнавців рідною та якою ми вважали чи не офіційним органом нашої організації, на даний час не може виходити в окупованому Донецьку. Але й ті її поодинокі номери, які головний редактор Ігор Зоц неймовірними зусиллями намагається видавати у Києві, засвідчують вірність донецькому краю, краєзнавчій темі.

Крім того, теми рідного краю розкривають усі без виключення міські (міськрайонні) та обласні газети, літературно-художні журнали «Донбас» (м. Донецьк), «ЛітЕра» (м. Слов'янськ), альманахи «Маріуполь» та «Перлини слова» (м. Маріуполь) – кожне з названих видань розкриває краєзнавчу тематику у більшій чи меншій мірі.

Правління обласної краєзнавчої організації тісно співпрацює з державними органами, з багатьма творчими організаціями та науковими установами. Особливі ділові стосунки склалися, як було відмічено, з газетою «Донеччина», обл. універсальною науковою бібліотекою ім. Н.К.Крупської, Донецькою обл. організацією НСПУ, відділами культури Дебальцівської, Дружківської, Красноармійської, Слов'янської міськрад, рядом музеїв, бібліотек, навчальних закладів.

Щорічно проводяться обласні краєзнавчі конференції, де підводяться підсумки роботи за рік, намічаються плани на рік майбутній, презентуються нові краєзнавчі видання, проводиться нагородження найбільш активних краєзнавців, вручаються квитки новим членам НСКУ тощо. На місцях, у первинних осередках, згідно складеного плану, проходять заходи різноманітного характеру. Започаткована нова форма роботи – виїзні наради-семінари, краєзнавчі конференції, коли дослідники рідного краю збираються у музеї, бібліотеці чи навчальному закладі того чи іншого міста. Наприклад: Костянтинівка: «Незабутня постать Василя Гайворонського» (2008); Дружківка: «Живе незламний дух Олекси Тихого» (2009); Краматорськ: «Особливості краєзнавчо-пошукової роботи на північній частині Донеччини» (2010); Артемівськ: «Вшановуємо пам'ять краєзнавців Артемівщини. В.П.Замковий» (2011); Сніжне: «Чорнобиль у долі людини» (2011); Красноармійськ: «Козацькі поселення на Донеччині: слобода Гродівка» (2011); Слов'янськ: «Постать Михайла Петренка у культурному просторі рідного краю» (2012); с. Некременне, краєзн. музей: «Специфіка роботи сільського історико-краєзнавчого музею» (2013); Маріуполь: «Українське козацтво у Північному Приазов'ї» (2013); Єнакієве: «Голодомор на Донеччині 1932-1933 рр. Презентація книги В.Чубенка «Жнива сатани» (2013); Донецьк: «Донецька Шевченкіана: до 200-річчя Т.Г.Шевченка» (2014); Димитрове: «Невідомі сторінки історії міста Димитрове» (2014).

Краєзнавці беруть активну участь у таких щорічних літературно-мистецьких святах, як «Срібні дзвони» (м. Дебальцеве), присвячене пам'яті поета В.М.Сосюри; «Слов'янський сокіл» (м. Слов'янськ), присвячене пам'яті М.М.Петренка; Стусівські (Донецьк), Тихівські (Дружківка), Гайворонківські (Костянтинівка) читання тощо.

Добре зарекомендували себе Донецькі обл. краєзнавчі читання, які ДонОО НСКУ щоквартально проводить спільно з бібліотекою ім. Н.К.Крупської. Відділ краєзнавства цієї бібліотеки у серії «Краєзнавці Донеччини» видає покажчики праць таких дослідників рідного краю: М.С.Альтера, В.І.Романька, В.П.Замкового, П.І.Мазура, І.С.Костирі, П.Є.Гайворонського. ДОУНБ щорічно видає «Календар знаменних і пам'ятних дат Донецької області».

Час від часу у навчальних закладах Донеччини проходять науково-практичні конференції, багато з яких носять краєзнавчий характер. Велику науково-дослідницьку та видавничу справу проводять науковці кафедри історії України Донецького національного університету, серед яких 5 членів НСКУ. Вагомий внесок у розвиток краєзнавчого руху серед шкільної молоді робить Мала Академія Наук, обласний Центр туризму та краєзнавства.

З метою відзначення краєзнавців у справі вивчення історії та культури Донеччини, пропаганди знань про рідний край започатковано звання «Почесний краєзнавець Донеччини» з врученням спеціального знаку та диплому, маємо свої грамоти та подяки від правління ДонОО НСКУ. Щороку підводяться підсумки на звання «Кращий краєзнавець року» з врученням пам'ятних медалей, які підтверджуються спеціальними посвідченнями. З 2012 р. в пам'ять поета-земляка, автора відомої пісні «Дивлюсь я на небо...» започатковано нагрудний знак «Михайло Петренко. 1817-1862» та проводиться щорічний конкурс на краще висвітлення питань життя, творчості та пам'яті М.М.Петренка.

Щорічні підсумки роботи краєзнавців Донеччини, членів НСКУ, підводимо на традиційних конференціях на початку кожного року, починаючи з 2004 року. З 1990 до 2003 роки такі конференції проводилися один раз на два роки. На таких форумах присутні голови первинних осередків та делегати з місць. Таким чином, станом на лютий 2015 року проведено 22 конференції з обговоренням підсумків та шляхів поліпшення стану краєзнавчої роботи на Донеччині, там же вручаються квитки новим членам НСКУ, відзнаки.

Завдячуючи у першу чергу краєзнавцям, на Донеччині відбулися такі знакові події: відкрито пам'ятники Чехову у Слов'янську та в Єнакієвому, Леоніду Бикову в Краматорську, Всеволоду Гаршину, Миколі Рибалку, Микиті Шаповалу – на Артемівщині; меморіальні дошки поетам-землякам Володимирі Сосюрі та Михайлу Петренку у Слов'янську, Миколі Рибалку – у Краматорську, галерею письменників-земляків у Красноармійську, пам'ятну стелу Олексі Тихому у дворі школи №14 селища Олексієво-Дружківка; проводяться щорічний велопробіг по пам'ятним місцям Олексі Тихого, традиційні Гайворонківські читання у Костянтинівці, Стусівські читання у Донецьку, Петренківське свято в Слов'янську, Сосюринське свято «Срібні дзвони» у Дебальцевому, Гаршинські свята на Артемівщині, Рибалківські – в Краматорську тощо. Створено музеї та музейні кімнати: Михайлу Петренку в Слов'янську, Василю Стусу в Горлівці та в Донецьку

(в бібліотеці ім. Н.К.Крупської); Миколі Рибалку, Микиті Шаповалу, Володимиру Сосюрі, Всеволоду Гаршину, Миколі Чернявському – на Артемівщині, Саві Божку – в Красноармійську.

Проводилася робота по встановленню у місті Слов'янську пам'ятника поету Михайлу Петренку, а в Дебальцевому – Володимиру Сосюрі, у Єнакієвому та Красноармійську – пам'ятників Т.Г.Шевченку. Сподіваємося, що після завершення воєнних дій на Донбасі ці плани здійсняться.

Літературно-мистецький конкурс «Місто моє, ти для мене єдине» уже вдесяте пройшов у Слов'янську (2004-2013), у результаті який видавалися збірки творчих доробок земляків. Цей захід сприяв не тільки вихованню любові до рідного міста, а й виявляв нові таланти у художній творчості (поезія, проза), краєзнавстві та фотосправі. На жаль, у 2014 році через важку політичну ситуацію на Донбасі та відсутність коштів такий конкурс не був проведений.

Правління ДонОО у листопаді-грудні 2009 р. організувало обласний конкурс на кращий громадський музей, участь у якому взяли близько 30 музеїв. Переможці – 5 кращих – представляли Донеччину у I Всеукраїнському конкурсі на кращий громадський музей України, що його проводила НСКУ. Чотири з них стали призерами: 2-е місце – краєзн. музей с.Некременне Олександрівського р-ну (дир-р Хоронько Г.І.); 3-е місце в номінації «Видатний земляк» - музей В.Стуса у Горлівці; 3-е місце в номінації «Традиції та звичаї» - нар. музей історії баяну ім. В.О.Барелюка (м. Шахтарськ); 3-е місце у номінації «Краще експозиційне оформлення» - нар. краєзн. музей м. Красний Лиман; 3 місце у номінації «Краща просвітницька діяльність» - музей бойової слави ЗОШ № 138 м. Донецька. Дипломантом став колектив музею «Пам'ять серця» с. Віролюбівка Костянтинівського р-ну.

Краєзнавці Донеччини регулярно брали участь у регіональному конкурсі «Книга і преса Донбасу», де чимало з них стають переможцями та лауреатами.

Відчутну методичну допомогу, поради й рекомендації щодо покращення роботи краєзнавцям Донеччини надають голова НСКУ О.П.Реєнт, його заступники Р.В.Маньковська та Г.О.Клепак, відп. секретар НСКУ В.І.Дмитрук. Двічі на наших обласних краєзнавчих зборах був Г.О.Клепак, відвідали Донецьк члени правління НСКУ Р.Т.Франко та С.А.Гальченко.

Активно включилися краєзнавці Донеччини у відзначення 200-річчя від дня народження Т.Г.Шевченка. З цією метою згідно рішення Президії правління НСКУ від 18.02.2103 р. підготовлено матеріали для запланованої книги «Краєзнавча Шевченкіана України»; опубліковано в обласній газеті «Донеччина» 19.11.2013 р. звернення голови Донецької ОО до всіх краєзнавців, установ, організацій, об'єднань, у якому лунав заклик розпочати активну підготовку до відзначення ювілею Кобзаря; разом із газетою «Донеччина» ДонОО провела обласний конкурс «Донецька Шевченкіана», переможці якого нагороджені Ювілейною Шевченківською грамотою та спеціальними призами; у краєзнавчих осередках селищ та міст

донецького краю проведено чимало видань, різноманітних літературно-мистецьких та просвітницьких заходів, пов'язаних з ім'ям Т.Г.Шевченка. Як приклад, 6 березня у Слов'янську до ювілею Кобзаря відкрито меморіальну дошку Т.Г.Шевченку; з друку вийшли такі видання, підготовлені членами НСКУ: П.І.Мазур «Маріупольський вінок Кобзареві», Т.Г.Пішванова «Донецька Шевченкіана у датах та подіях: 1851-2014», В.І.Романько «Поети Словянська – Тарасові Шевченку». Головний редактор газети «Донеччина» І.О.Зоц підготував та випустив декілька спеціальних сторінок з творами учасників обласного конкурсу «Донецька Шевченкіана». Голова ДонОО В.І.Романько взяв участь у XIII Всеукраїнській історико-краєзнавчій конференції «Краєзнавча Шевченкіана України» (Канів, 24-25.X.2014).

Дані про краєзнавців В.Романьком оформлені у нариси, що вийшли двома випусками: «Хранителі пам'яті: Краєведи Донеччини» (1993, 1995). У 2003 р. видано біобібліографічний довідник «Краєзнавці Донеччини», де зібрані дані про 115 дослідників рідного краю; у 2014 р. в електронному варіанті підготовлено довідник «Сучасні краєзнавці Донеччини, дійсні члени НСКУ».

Ряд краєзнавців донецького краю відзначені відомчими нагородами НСКУ: П.В.Добров та О.М.Бут – лауреати премії ім. Д.Яворницького; В.І.Романько – лауреат премії ім. академіка П.Т.Тронька; 17 осіб мають звання «Почесний краєзнавець України», чимало краєзнавців відзначені Почесними грамотами та Подяками НСКУ.

ДонОО пройшла реєстрацію в управлінні юстиції у Донецькій області – свідоцтво про реєстрацію №12 від 27.10.2010 р. Станом на 01.02.2015 року – на обліку в Дон ОО 119 членів НСКУ. Вони об'єднані у 10 первинних осередків. Усі члени НСКУ мають квитки, причому першим 83 краєзнавцям квитки підписав особисто патріарх краєзнавчого руху в Україні, голова правління НСКУ (1990-2011), Герой України, академік П.Т.Тронько.

На даний момент краєзнавці Донеччини відчувають певні труднощі: частина Донецької області окупована сепаратистами, чимало населених пунктів знаходяться під владою так званої ДНР, тому немає можливостей для тісного й ділового спілкування, а членам НСКУ, які там проживають, продуктивно працювати, здавати членські внески тощо.

У краєзнавців Донеччини попереду багато роботи: у нелегких умовах продовжується написання історії міст і сіл донецького краю, до краєзнавчого руху все більше залучається молоді, удосконалюються форми та методи роботи, укріплюються зв'язки з владними структурами, із закладами освіти, культури, науки тощо.

Валерій Романько.

Голова правління Донецької обласної організації НСКУ,
доцент Донбаського державного педагогічного університету,
член Національної спілки письменників України.

СУЧАСНІ КРАЄЗНАВЦІ ДОНЕЧЧИНИ

АБРАМОВ Олег Євгенович

м. Артемівськ

Нар. 30.03.1988 р. в м. Москва (Росія). У 1989 р. разом з батьками переїхав до м. Артемівськ. Тут закінчив ЗОШ №11 ім. Артема. Навчався у Міжнар. Соломоновому університеті на істор. фак-ті (2005-2006). Закінчив істор. фак-т Донецького нац. університету (2012) за рівнем «спеціаліст». Краєзнавством зацікавився на 4 курсі ДонНУ. Будучи студентом, розробляв тему «Роль органів місцевого самоуправління у соціально-економічному розвитку Донбасу (1861-1917)». З 2010 по 2012 рр. працював наук. співробітником Артемівського краєзн. музею. Особливий інтерес проявляє до історії Бахмутщини, до постатей відомих земляків.

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 1880.

Основні друковані праці:

1. Структура управления и бюджет Бахмутской земской управы 1866-1917 годов //Літопис Донбасу. – Донецьк, 2010. – №18. – С.136-145.
2. Водная эпопея Бахмута //Вперед. – 2011. – 2-5 апреля. – №34-35 (18361). – С.5.

Контакти: Тел.: 095-3180240; дом.: 0627-441862.

АНТОНЕНКО Віктор Єгорович

м. Слов'янськ

Нар. 08.09.1943 р. в м. Слов'янськ Донецької обл. Після семирічки закінчив Слов'янський хіміко-механічний технікум. Деякий час працював на місцевому содовому заводі. Відбув службу в армії (1962-1965). Вищу освіту отримав в Укр. заочному політехн. інституті зі спеціальності «інженер-хімік, технолог».

З 1977 р. – на посаді начальника Сіверсько-Донецької держ. водної інспекції, з 1989 р. очолює Сіверсько-Донецьке басейнове управління водних ресурсів. Про це потужне управління, яким В.Антоненко керує біль як 35 років, розповідалося у багатьох виданнях, в т.ч. найбільш повно – «Северско-Донецкое бассейновое управление водных ресурсов» (До 50-річчя управління: 1961-2011).

З ініціативи і при безпосередній участі В.Є.Антоненка знято фільми, видано фотоальбоми, буклети, брошури про Сіверський Донець і басейнове управління. Разом з дружиною А.Г.Антоненко написав чимало пісень про рідний край, в т.ч. слова до пісні «Сокіл», присвяченої пам'яті поета-земляка М.М.Петренка. Всебічно сприяв, в т.ч. матеріально, вшануванню пам'яті М.М.Петренка, за що відзначений грамотами, подякою мера Слов'янська та пам'ятним знаком «Михайло Петренко.1817-1862».

Заслужений працівник сільськ. госп-ва України, академік Міжн. академії екології і природокористування. Визнаний «Людиною року» у номінації «Кращий керівник» (Слов'янськ, 2010), «Кращий краєзнавець року-2012». Має звання «Почесний краєзнавець Донеччини» (2013). Його ім'я внесено у ряд довідників, в т.ч. – «Історія Слов'янщини в особах» (2011).

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 1991.

Основні друковані праці:

1. Донец – ты жизнь и жизни красота!: Лирическая фотопоема. – Донецк: Изд-во «РА «Ваш имидж», 2010. – 96 с. (У співавторстві).

2. Мы славим бесконечно край родной, по высшей воле, ставший нам судьбой: Лирическая фотопоема. – Изд-во «РА «Ваш имидж», 2010. – 96 с. (У співавторстві з А.Г.Антоненко).

3. Сокіл: Слова до пісні, присвяченій пам'яті поета-земляка М.Петренка //Буклет «Михайло Петренко» /Укладач В.П.Скрипник. – Слов'янськ: «Друкарський двір». (У співавторстві з А.Г.Антоненко).

Контакти: Тел.: 050-4704197; дом. 0626-664390.

Електронна адреса: sdbuvz@slav.dn.ua

БАБЕНКО Оксана Анатоліївна

м. Слов'янськ

Нар. 18.04.1970 р. в м. Слов'янську Донецької обл. Із золотою медаллю закінчила ЗОШ № 11 м. Слов'янська, вищу освіту отримала у Слов'янському педінституті (1987-1993). Працювала вчителем укр. мови та літ-ри ЗОШ № 11 м. Слов'янська (1992-2003). З вересня 2002 – заст. директора, а з 2005 – директор педаг. ліцею. Кандидат педаг. наук (2010).

Підготувала 10 переможців обласного й 3 переможців всеукр. етапів конкурсу-захисту наук.-дослідн. робіт учнів-членів МАН. Продовжує краєзнавчі ініціативи з пропаганди життя і творчості поета-земляка М.Петренка: друкує статті, стала наук. редактором книги «Блакитне небо Михайла Петренка» (2012). Директор Кімнати пам'яті М.Петренка у педліцеї, де готує учнів-екскурсоводів, часто сама проводить екскурсії.

Автор більше 30 публікацій у фахових виданнях, частина з них носить краєзн. характер.

Має звання «учитель-методист», нагороджена знаком «Відмінник освіти України», чисельними грамотами та дипломами. За краєзнавчу діяльність відзначена знаком «Михайло Петренко. 1917-1862».

Член НСКУ з 2013 р. Членський квиток № 2461.

Основні друквані праці:

1. Літературне краєзнавство як чинник розвитку особистості учня //Наук.-метод., інформ.-освітн. журнал. – 2011. – №3-4 (56-57). – С.63-67

2. Краєзнавча діяльність як складова розвитку особистості учня (на матеріалі роботи Кімнати пам'яті М.Петренка) //Наукова скарбниця освіти Донеччини: Наук.-метод. журнал. – Донецьк, 2012. – С.22-25

3. Розвиток освіти Катеринославської губернії другої половини XVIII – початку XIX ст. /Гуманізація навч.-вих. процесу: Зб. наук. праць. – Спец. вип. 6. – Ч.ІІ. – Слов'янськ: СДПУ, 2012. – С.112-121

4. Інтеграція поховальних пісень бойків у фольклорно-етнографічну систему північної Донеччини //Гуманізація навч.-вих. процесу: Зб. наук. праць. – Спец. вип. 6. – Ч.ІІ. – Слов'янськ: СДПУ, 2012. – С.126-134

Контакти: Тел.: 095-3534402.

Електронна адреса: babenko@yandex.ru

БАБКІН Віталій Андрійович

м. Краматорськ

Нар. 08.02.1949 р. в м. Краматорську. Закінчив місцеву школу №32. Розпочав трудову діяльність токарем-розточником на Новокраматорському машинобудівному заводі. У 1970 р. закінчив Ворошиловградський (Луганський) педінститут. З 1973 р. працював помічником директора з госп. частини, вчителем історії рідної школи №32, з 1983 р. – директор цієї школи (з 2012 р. – Краматорський навч.-вих. комплекс (ЗОШ № 32-ДНЗ). Педагог вищої категорії, вчитель-методист, Відмінник освіти України.

Більше 30-и років разом зі школярами займається краєзнавчою роботою: зібрали матеріал про історію селища Шабельківка, про свою школу, про багатьох відомих людей Краматорська. Створив шкільні музеї бойової слави та авіаполку «Нормандія-Неман». Автор 13-томної фільмографії рад. та світового кіно. Зібрав та упорядкував статистичні дані матчів рад. та укр. футболу за останні 60 років.

Неодноразово обирався депутатом селищної та міської рад. Часто друкувався в газ. «Краматорская правда», «Технополис». Його досягнення на краєзнавчій ниві висвітлювали місцеві засоби масової інформації, ж. «Народное образование» (1985).

Нагороджений орденом Святого кн. Олександра Невського (Росія, 2006), знаком «Общественное признание», чисельними грамотами та дипломами. Винесена Подяка НСКУ, має звання «Кращий краєзнавець року 2011».

Член НСКУ з 2010 р. Членський квиток № 402.

Основні друковані праці:

1. Моя маленькая большая родина: Некоторые страницы истории поселка Шабельковка. – Краматорск, 2001. – 174 с.
2. Краматорск, опалённый войной. – Краматорск, 2003. – 67 с.
3. Герои страны, которой больше нет. – Краматорск, 2005. – 136 с.
4. Помни имя своё. – Краматорск, 2005. – 134 с.
5. 100 самых известных имён Краматорска. – Краматорск: «Тираж-51». – 2008. – 370 с.
6. Краматорский футбол: Прошлое, настоящее и .... (К 100-летию краматорского футбола).- Краматорск, 2011. – 362 с.

Контакти: Тел.: 050-9396309

БЄЛОКОНЬ Діана Петрівна

село Петрівка Красноармійського р-ну Донецької обл.

Нар. 16.04.1949 р. в станиці Калінінська (Поповичівська) Краснодарського краю (Росія) у родині нащадків запорозьких козаків. «Прізвища моїх предків були козацькі: Шульга, Бойко, Усяк, Білокінь». Закінчила філолог. фак-т Донецького держ. унів-ту (1976). Викладала рос. мову та літ-ру у с. Пустинка Красноармійського р-ну (1976-1977), 1977-2010 рр. – в ЗОШ І-ІІІ ст. с. Петрівка на посаді вчителя зар. літ-ри.

Створила музей історії села Петрівка (2008), де збирала багатий матеріал з історії колгоспу, установ, найближчих сіл, відомих людей. Записала чимало спогадів земляків про голодомор, минулу війну. Має більше 50-и публікацій краєзн. характеру у газ. «Маяк» (Красноармійськ), «Донеччина». Видала книгу з історії села «Село моє, уквітчане садами» (2010).

Своїми наставниками у краєзнавстві вважає В.І.Романька, П.Є.Гайворонського, вдячна за підтримку землякам Р.Мазосі, С.Луковенку, Л.Жовнір, редактору газ. «Донеччина» І.Зоцу.

Про Д.П.Белоконь писала газета «Маяк»: 16.04.2009 р. – «Творець історії села» Л.Некритюк; 2011р. – «Конференція краєзнавців» П.Гайворонський; газ. «Донеччина» - стаття Бороденко Ю. від 10.09.2013 р.; Вірш Чорної Л. «Діані Белоконь» від 17.09.2013; газ. «Україна козацька»: Жовнір Л. «Кубанська козачка на Донеччині» - квітень, 2013. Про її подвижницьку діяльність вийшло декілька радіопередач на Донецькому радіо журналістки Л.Радченко (2011).

Член творчого об'єднання «Суцвіття» при Красноармійській центр. міськ. бібл-ці ім. Т.Г. Шевченка. Член Конгресу літераторів України.

Має звання «Почесний краєзнавець Донеччини» (2013). Визнавалася «Кращим краєзнавцем року-2010». Винесена Подяка ДонОО НСКУ. Нагороджена Ювілейною Шевченківською грамотою (2014).

Член НСКУ з 2009 р. Членський квиток № 404.

Основні друковані праці:

1. Пустинка виникла не на пустому місці //Донеччина.–2007.– 3 липн.
2. Доля родини Афоніних //Донеччина. – 2008. – 1 квітня.
3. Про колиску Донбасу //Донеччина. – 2010. – вересень.
4. Село на нашій Україні неначе писанка //Маяк (Красноармійськ). – 2008. – 20 липня.
5. Село моє, уквітчане садами: Історико-краєзн. нарис. – Донецьк: «Каштан», 2010. – 152 с.; іл.
6. Колумб літературних надр краю //Донеччина. – 2012. – 27 лист.

Контакти: Тел.: 095-8081471

БЕРЕЗІН Володимир Борисович

м. Костянтинівка

Нар. 01.07.1958 р. в м. Артемівськ на Донеччині. Закінчив Краматорський машинобудівний інститут (1980). Виконує обов'язки директора еколого-культурного центру «Бахмат». Працює журналістом газети «Провінція» (Костянтинівка). Краєзнавством серйозно займався з 1985 р. Цікавиться історією Костянтинівки, відомими земляками, питаннями екології рідного краю.

Провів велику роботу по вшануванню пам'яті письменника-земляка Василя Гайворонського (Гайдарівського), який свого часу був переслідуваним та емігрував за кордон. З цього питання проводяться конференції, видані основні твори В.Гайворонського, проходять щорічні Гайворонківські читання. Тримає тісні зв'язки з краєзнавцями Артемівська, Дружківки.

На краєзнавчу тематику має чималу кількість публікацій у місцевих газетах. Досліджує особисті та творчі зв'язки відомих людей з Костянтинівщиною.

Очолює Костянтинівську міську організацію НСКУ.

Винесена Подяка НСКУ.

Член НСКУ з 2010 р. Чл. квиток № 403.

Контакти: Тел.: 066-2723004; 067-9724486.

Електронна адреса: beresin2004@bk.ru

БІЛЕЦЬКИЙ Володимир Стефанович

м. Донецьк

Нар. 26.01.1950 р. в с. Матвіївка Вільнянського р-ну Запорізької обл. Закінчив СШ №3 м. Вільнянськ (1967). Вищу освіту отримав у Дніпропетровському гірнич. інст-ті (1972). З 1981 р. у Донецькому нац. техн. унів-ті – ст. наук. співробітник, доцент, професор. Доктор техн. наук (1994). Дійсний член наук. тов-ва ім. Т.Г.Шевченка (1998), Академії екон. наук (2004), Академії гірничих наук України (2012).

Широке коло наукових інтересів, серед яких – гірничача термінологія. За його проектом видано «Гірничий енциклопедичний словник» у 3 тт., «Мала гірничача енциклопедія». Автор понад 500 наук. публікацій, в т.ч. понад 30 книг, 60 винаходів. Автор понад 13 тис. статей в укр. розділі Вікіпедії.

Засновник і шеф-ред-р ж. «Схід», «Донецького вісника НТ ім. Т.Г.Шевченка». Голова Донецького відділення НТ ім. Т.Г.Шевченка, перший дир-р вид-ва «Східний видавничий дім».

Нагороджений чималою кількістю грамот та дипломів, відомчими відзнаками, Подякою Президента України (2009), орденом «За заслуги» III ст. (2009), Грамотою Верховної Ради України (2009).

Його ім'я внесено в «Енциклопедію Сучасної України» (т.2, 2001), «Відомі вчені Донецького НТУ» (2002), «Календар знаменних і пам'ятних дат Донецької обл. 2010 рік» та ін.

Удостоєний звання «Кращий краєзнавець року 2011».

Член НСКУ з 2008 р. Членський квиток № 405.

Основні друковані праці:

1. Перспективы освоения солёных углей Украины. – Донецк: ДонГТУ, СВД, 1998 (у співавторстві).

2. Ми йдемо!: Нариси з історії Донецького обл. тов-ва укр. мови. – Донецьк: УКЦ, 1998 (у співавторстві)

3. Схід України в інтегративних процесах сучасного державотворення //Донецьк: бібл.-ка ж. «Схід». – 2005. – 28 с.

4. Мова як чинник консолідації українського суспільства в націю //Слово і час. – №12. – 1998. – с.81-86 (у співавторстві).

Бібліографія журналу «Схід» (1995-2006 рр.). – Донецьк: СВД, 2007 (у співавторстві).

5. Історія Донецької крайової організації Народного Руху України. – Донецьк: УКЦ, 2009. – 172 с.

Контакти: Тел.: 067-7178068; дом.: 062-32-52056

Електронна адреса: uk/cdb@stels.net

БІЛКО Дмитро Вікторович

м. Дружківка

Нар. 3 07.1975 р. в м. Дружківка Донецької обл. Закінчив Дружківський машинобудівний технікум (1990-1994) за спеціальністю «технолог зварювального виробництва». Вищу освіту отримав у Краматорському економіко-гуманітарному інституті (1995-2000) – «культуролог, викладач світової культури». Закінчив аспірантуру Донецького національного університету (2011).

Працював бібліотекарем, різноробочим, вчителем. Багато займався самоосвітою. На сьогодні основну увагу сконцентрував на питаннях філософії, мас-медіа та публіцистично-філософських поглядах земляка Олекси Тихого. Краєзнавством серйозно зайнявся з 2012 року.

Член НСКУ з 2014 р. Членський квиток № 2472.

Основні друковані праці:

1. Генеалогія влади та повсякденності: досвід підрадянських дисидентів. – Наука. Релігія. Суспільство. – 2009. - №3. – С.101-109.
2. Напередодні великого реваншу. – «І». – 2005. - №40
3. Публіцистка Олекси Тихого як вияв етики небайдужості. – Олекса Тихий: У спогадах, роздумах, літературі. – Донецьк, 2012. – С.249-256

Контакти: Тел.: 099-3607954

Електронна адреса: bilko-d@ukr.net

БИКАДОРОВА Олександра Арсланівна

Село Степанівка Шахтарський р-н Донецької обл.

Нар. 18.08.1960 р. в с. Степанівка Шахтарського р-ну Донецької обл. Закінчила місцеву ЗОШ (1976), фак.-т дошкільного виховання Шахтарського педучилища (1978). Вищу освіту отримала в Запорізькому педінституті на факультеті дошк. освіти (1981). Працювала в Степанівській ЗОШ на посаді вихователя групи подовженого дня (1981-1987), з 1987 по 1993 – вихователем дитсадка «Оленка». Деякий час з сім'єю проживала у м. Кіровську (1993-2000), де працювала інспектором-методистом дошк. закладів, логопедом у дитзакладу.

З 2000 по 2002 – учитель рос. мови та заруб. літ-ри, заст. директора Маринівської ЗОШ I-II ст. У 2002 р. обрана депутатом Степанівської сільради і працює на посаді секретаря.

Ще з часів навчання у педучилищі цікавилася історією рідного краю. Свою любов до села, його трудівників висловила у чималій кількості віршів, що увійшли до її збірки «Поклик серця» (2001). Як поет стала лауреатом відкритого конкурсу «Місто моє, ти для мене єдине» (Слов'янськ).

Свою любов до рідного краю передавала дітям, а тепер, як депутат та секретар сільради, робить усе можливе, щоб зберегти та примножити славну історію свого села.

Нагороджена Почесною грамотою ДонОО (2014).

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 2457.

Основні друковані праці:

1. Поклик серця: Зб. віршів /Відп. ред. М.Бривко. – Сніжне-Донецьк, 2011. – 62 с.

2. Подвиг, що живе у віках: Єжков В.Ф. //Донеччина. – 2012. - №58. – 4 жовтня

3. Мама //Степановской школе 145 лет: Краткая история Степановской ООШ I-III ст. (1867-2012). – 2012. – С.32-33.

4. Санінструктор Віра: Віра Михайлуца //Донеччина. – 2013. – 26 лист. – С.2

Контакти: Тел. роб.: 062-55-75331; моб.: 050-6342533

БИСТРА Марія Олександрівна

м. Донецьк

Нар. 08.02.1976 р. в м. Семипалатинськ (Казахстан). Закінчила ЗОШ с. Краснопартизанськ Ясиноватського р-ну Донеччини. Вищу освіту отримала на істор. фак-ті Донецького держ. університету (1998). Працювала лаборантом кафедри українознавства Донецької держ. академії управління. З 2002 навчалася в аспірантурі.

Кандидат істор. наук. Працює на кафедрі історії України ДонНУ на посаді доцента.

Цікавиться питаннями культури та освіти Донеччини.

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 1992.

Основні друквані праці:

1. Система освіти в Донбасі у роки Великої Вітчизняної війни: Монографія. – Донецьк: Норд-Прес, 2006. – 273 с. (у співавторстві)

2. Функціонування системи професійної освіти в Донбасі в умовах нацистської окупації //Нові сторінки історії Донбасу: Зб. ст. – Кн.13/14. – Донецьк: Вид-во ДонНУ, 2007. – С.61-75.

3. Донетчина в годы Великой Отечественной войны 1941-1945. Известные и неизвестные страницы – Донецк: АОЗТ „Издательство „Донеччина”, 2008. – 432 с. (у співавторстві)

4. Професійна діяльність і умови життя науково-педагогічної інтелігенції Східної України в реаліях нацистського „нового порядку” (на прикладі Донецької, Луганської і Харківської областей) // Культура народів Причорномор’я: Научный журнал. – №174. – Т.2. – Сімферопіль, 2010. – С.38-41.

5. Професійно-технічна освіта в Донбасі напередодні та в перші місяці Великої Вітчизняної війни //Історичні і політологічні дослідження. – Донецьк: Вид-во ДонНУ, 2010. – № 3-4(45-46). – С.188 – 193.

6. Вища освіта на території Східної України в реаліях нацистського „нового порядку” (на матеріалах Ворошиловградської, Сталінської та Харківської областей) //Вісник Черкаського унів-ту. Серія «Історичні науки». Вип. 202. – Ч.ІІ. /Відп. ред. В.В.Масненко. – Черкаси: Черкаський нац. університет, 2011. – С.78 – 84.

7. Матеріально-бытовое обеспечение научно-педагогической интеллигенции УССР в 1943 – 1945 гг. //Война в истории и судьбах народов Юга России: Материалы Межд. научн. конфер. (1 – 2 июня 2011 г., Ростов-на-Дону) / Отв. ред. акад. Г.Г.Матишов. – Ростов-на-Дону: Изд-во ЮНЦ РАН, 2011.– С.293 – 298.

Контакти: Тел.: 050-6339639; роб.: 062-3029272

Електронна адреса: bystrayam@ukr.net

БОЖКО Раїса Петрівна

м. Маріуполь

Нар. 24.07.1960 р. в м. Жданов (нині Маріуполь). Закінчила істор. фак-т Донецького держ. університету (1983). Працювала керівником музею міської піон. та комс. організацій у Жданівському МБ піонерів і школярів (1983-1987). З 1987 р. – у Маріупольському краєзн. музеї: молодший, ст. наук. співробітник, зав. відділом історії дорядянського періоду, замісник директора музею з наукової роботи.

Має широкий краєзн. кругозір. Дослідницьку роботу проводить в межах таких наукових тем: «Маріуполь др. пол. ХІХ – поч. ХХ ст.», «Історія Маріупольського краєзн. музею». Автор музейної експозиції «Край у др. половині ХІХ – поч. ХХ ст.», а також багатьох виставок. Учасник археологічних розкопок козацького укріплення в Маріуполі. Має чимало публікацій у наук. та попул. виданнях. Співавтор і укладач альбому «Маріупольські греки. Скарби народної культури» (2005), видання «Маріупольский краеведческий сборник» (2010, 2014), «Маріуполь православний» (2011). Автор одного із розділів колективної монографії «Маріуполь и его окрестности: взгляд из ХХІ века» (2008). Своїм учителем у краєзнавстві вважає Р.І.Саєнко, історика-краєзнавця, Почесного громадянина м. Маріуполя.

Голова Маріупольського міського осередку Донецької організації НСКУ.

Неодноразово нагороджувалася грамотами Міністерства культури України, Донецького обл. управління культури, Маріупольської міськради. Має подяку НСКУ, Поч. грамоти (2012, 2013) та подяку ДонОО НСКУ. Удостоєна звання «Кращий краєзнавець року-2010», «Почесний краєзнавець Донеччини» (2014).

Член НСКУ з 2009 р. Чл. квиток № 406.

Основні друковані праці:

1. Поселения мариупольских греков. Конец XVIII-XX вв. //Проблемы истории и археологии Крыма. Сб. научн. трудов. – Симферополь, 1994. – С.169-175

2. Мариупольский краевед П.М.Пиневиц //Донецкий археолог. сб. Вып.8. – Донецк, 1998. – С.5-14

3. К вопросу о деятельности Мариупольской городской думы. Конец XVII – сер. XIX вв. (По материалам Мариупольского краеведч. музея) //Маріуполь: історія і перспективи. Научно-практ. конф.: Сб. – Маріуполь, 2002. – С.25-27

4. Маріупольські греки. Скарби народної культури. Огляд грецької етнографічної колекції Маріупольського краєзнавчого музею. – Маріуполь, 2005. – 51 с.

5. Документи о взаимоотношениях азовских казаков и мариупольских греков в фондах Мариупольского краеведческого музея //Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні: Зб. наук. ст. Вип. 17. – Київ, 2008. – С.237-240.

6. Общественные организации мариупольских греков //Мариупольский краеведческий сборник /Под ред. Р.Божко и др. – Мариуполь: «Рената», 2010. – С.35-39.

7. Мариуполь православный. – Мариуполь, 2011. – 82 с. (у співавторстві).

8. Кальміуська фортеця та старий Маріуполь за археологічними та письмовими джерелами //Донецький вісник НТ ім. Т.Г.Шевченка. Історія. Філософія. – Т.34. – Донецьк, 2012. – С.114-134 (у співавторстві).

9. Город Мариуполь времён юности Г.И.Челпанова //Университетская наука 2013: Межд. н-техн. конференция. Тезисы докладов. Том 3. – Мариуполь, 2013. – С.258-259.

10. Кинематограф в старом Мариуполе. Начало XX века //Мариупольский краеведческий сборник. 2014 г. – Мелитополь: Изд. дом Мелитопольской гор. типографии, 2014. – С. 36-42.

Контакти: Тел.: 095-1603337

Електронна адреса: bogko_raisa@mail.ru

БОНДАР Борис Миколайович

м. Докучаєвськ

Нар. 14.05.1950 р. в м. Докучаєвськ Донецької обл. Закінчив Докучаєвський гірничий технікум (1969), Ленінградську вищу проф. школу культури (1979). Худ. керівник, директор БК ім. Пушкіна Докучаєвського флюсо-доломітного комбінату (1971-1981). Працював на Західній ділянці будівництва Байкало-Амурської магістралі (Іркутська обл., Росія, 1981-1986), за що нагороджений медаллю «За строительство Байкало-Амурской магистрали» та Почесним знаком Мін. культури РСФСР. Проводив культосвітню роботу в м. Ноябрьск Ямало-Ненецького нац. округу Тюменської обл. (1986-1991). З 2004 по 2009 – журналіст телебачення в Докучаєвську.

Краєзнавством займається з 1994 р. Основні напрямки роботи – історія Докучаєвська та флюсо-доломітного комбінату. Має більше 100 газетних публікацій, окремі книги. За особистим дорученням земляка, академіка І.М.Дзюби підготував ряд краєзн. статей до Енциклопедії сучасної України. Активну участь взяв у підготовці «Книги пам'яті», за що нагороджений спеціальним знаком та Почесною грамотою.

Стаття про Б.М. Бондаря «...Нужно любить город и его людей» К.Медведевої вийшла у газ. «Докучаевские новости» № 11 від 17.03.2012 р.

Удостоєний звання дипломанта обл. конкурсу на кращу публікацію до 60-річчя початку партиз. руху на Донбасі (2001) та став лауреатом обл. конкурсу «Шаги к Победе», присвяченого 60-річчю Перемоги.

Від імені Президії обл. комітету профспілки металургів і гірників України нагороджений Грамотою Оргкомітету за активну участь у першому відкритому творчому конкурсі робіт про профспілку металургів і гірників України ім. Віля Кавалерса (ст. «В труде, как в бою») – 2007 р.

За підсумками 2012 р. відзначений Почесн. грамотою ДонОО НСКУ.

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 1881.

Основні друковані праці:

1. Еленовские карьеры – страницы военной истории. – Донецк: «Регион», 2000

2. Еленовские карьеры – страницы истории. – Донецк: «Регион», 2001

3. Офицеры. – Донецк: «Норд-Пресс», 2004

4. Поляки Олександринки //Докучаевец. – 2004. – №15

5. Янтарные грозди Донбасса //Докучаевец. – 2011. – №31

6. Золотой фонд комбината. // Горный журнал (Москва) – 2012. – № 6

7. «Возвращение к истокам»: Цикл іст.-краєзн. статей до 100-річчя Докучаєвського флюсо-долом. комбінату //Докучаевские новости. – 2012.

Контакти: тел.: (06275) 3-54-77, 066-982-86-59

БРИВКО Микола Вікторович

м. Сніжне

Нар. 02.10.1978 р. в м. Сніжне Донецької обл. Навчався в ЗОШ №4 м. Сніжне (1986-1996). Закінчив істор. фак-т Луганського держ. пед. університету ім. Т.Г.Шевченка (2001). Працював у ряді шкіл рідного міста та гірн. технікуму. З 2009 р. – вчитель історії ЗОШ І-ІІІ ст. №11 м. Сніжне. У школі відп. за турист.-краєзн. роботу, керівник істор.-краєзн. гуртка.

Наставником у краєзнавстві вважає вчителя історії В.М.Богача. З 2008 р., завдячуючи багато в чому землячці Р.Ф.Огренич, розпочав активне дослідження рідного краю. Цікавиться історією заселення Сніжного, заснуванням перших шахт, періодом Вел. Вітч. війни, постатями земляків – учасників афганської війни та ліквідаторів аварії на ЧАЕС тощо. Має публікації в газ. «Снежнянская жизнь», на сайті всеукр. газ. «Пост Чорнобиль». Його статті увійшли до вид. «Книга памяти ликвидаторов последствий аварии на Чернобыльской АЭС: Донецкая область», Томи 3 (2008), 4 (2010), 5 (2011), 6 (2012). Співавтор ряду книг. Проводить роботу над виданням краєзнавчого альманаху Сніжнянського первинного краєзнавчого осередку.

Член Укр. геральдичного тов-ва, Конгресу літераторів України. Переможець міського етапу Всеукр. конкурсу «Вчитель року» в номінації «Правознавство» (2009). Учасник ряду конференцій з геральдики та краєзнавства. Уклав бібліографічний список генеалог. літ-ри на Донбасі та України. Нагороджений грамотами міськради та міського голови, подяками Донецького ОТЦК.

Голова правління Сніжнянського краєзн. осередку ДонОО НСКУ. Відзначений званням «Кращий краєзнавець року» – 2011, 2012, 2013. Нагороджений Грамотою НСКУ (2014).

Член НСКУ з 2010 р. Чл. квиток № 1971.

Основні друковані праці:

1. Забытые клады нашего края: история села Степановка Шахтерского района Донецкой области и его окрестностей /Авт. коллектив: Огренич Р.Ф. (рук.), Бривко Н.В., Просянок В.И., Чирка С.Н., Луцай В.В.. – Снежное: РОАЖ «Штрих», 2009. – 88 с.

2. Колокола Чернобыля. Чернобыль в судьбах снежнянцев /Бривко О.И., Бривко Н.В.: Вст. ст. Доронин А.А. – Донецк: «Юго-Восток», 2011. – 100 с.

3. Чернобыль в судьбах снежнянцев //Книга памяти ликвидаторов последствий аварии на Чернобыльской АЭС: Донецкая обл. Т.3. – Донецк: «Юго-Восток», 2008, – С.201-220

4. Дорогами подвигов и славы: Снежнянцы на фронтах Великой Отечественной войны /Бривко О.И. (вступ. слово), Бривко Н.В. (отв. ред.). – Запорожье: АО «Мотор Сич», 2012. – 288 с.

5. Первый уголь //Снежнянская жизнь. – 2009. – 4 июля (у співавторстві з Р.Ф.Огренич).

6. Начало заселения //Снежнянская жизнь. – 2009. – 20 июня (у співавторстві з Р.Ф.Огренич).

7. Генеалогія: Бібліографічний покажчик. – Сніжне-Донецьк: Вид-во «Штрих», 2013. – 120 с.

8. У нашій пам'яті навічно...//Донеччина. – 2013. – 17 вересня. – С.1.

9. В горах Афгана... (в електронному варіанті).

Контакти: Тел.: 099-7769260.

Електр. пошта: Br-nik@yandex.ru

БРИВКО Ольга Іванівна

м. Сніжне

Нар. 31.08.1975 р. в с. Нижня Покровка Старобільського р-ну Луганської обл.

Закінчила істор. факультет Луганського держ. педуніверситету ім. Т.Г.Шевченка (2001 р.). Працювала вчителем історії ЗОШ І-ІІІ ст. № 6 м. Сніжне. З 2008 р. на посаді наук. працівника Сніжнянського музею бойової слави. Є одним із учасників проекту «Історичні місця нашого міста». На краєзнавчу тему має чимало публікацій у газетах «Снежнянская жизнь», «Пост Чорнобиль».

Основну увагу приділяє таким питанням: земляки-чорнобильці, сніжнянці – учасники Великої Вітчизняної та афганської воєн.

Має звання «Кращий краєзнавець року» – 2011, 2012. Нагороджена Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2014).

Член НСКУ з 2011р. Чл. квиток № 1882.

Основні друковані видання:

1. Забытые клады нашего края: история села Степановка Шахтерского района Донецкой области и его окрестностей /Авт. коллектив: Огренич Р.Ф. (рук.), Бривко Н.В., Просянок В.И., Чирка С.Н., Луцай В.В.. – Снежное: РОАЖ «Штрих», 2009. – 88 с.

2. Колокола Чернобыля. Чернобыль в судьбах снежнянцев /Бривко О.И., Бривко Н.В.: Вступ. ст. Доронин А.А. – Донецк: «Юго-Восток», 2011. – 100 с.

3. Урок-реквієм. І біль. І трагедія м. Сніжне Донецької області: Вшанування пам'яті жертв голодомору /Упор. Бледнов С.Ф. – Донецьк: КП «Регіон», СПД Бледнов С.Ф., 2008. – С.116-122.

4. Чернобыльская трасса мужества //Снежнянская жизнь. – 2010. – 24 апреля

5. Дорогами подвигов и славы: Снежнянцы на фронтах Великой Отечественной войны /Бривко О.И. (вступ. слово), Бривко Н.В. (отв. ред.). – Запорожье: АО «Мотор Сич», 2012. – 288 с.

Контакти: Тел.: 062-56-58007; моб.: 095-5097098.

Електронна адреса: olga-snesne@mail.ru

БУРОВ Сергій Давидович

м. Маріуполь

Нар. 28.06.1937 р. в м. Маріуполі. Закінчив Жданівський металург. інст-т (1960). До 2004 р. працював на промислових підприємствах Маріуполя. Остання посада – головний спеціаліст виробництва сталі Гол. спец. конструктор.-технолог. інституту ВАТ «Азовмаш». Кандидат технічних наук.

З часів навчання в інституті брав участь у створенні аматорських кінострічок, пізніше писав сценарії для телефільмів. Член Нац. спілки кінематографістів України. Редактор ТРК «Сигма-ТВ» м. Маріуполя.

Зібрав матеріали про життя і творчість уродженця Маріуполя художника А.І.Куїнджі. Публікував статті з історії Маріуполя, про його видатних мешканців у місцевих газетах та деяких збірках (близько 400). З 1994 р. – автор і ведучий краєзн. програми «Маріуполь. Былое». На 1.04. 2011 р. в ефір вийшло 770 передач.

Про творчі досягнення С.Бурова писали Т.Криворотько, Л.Говорунов, В.Сухоруков.

Відзначений званням «Кращий краєзнавець року» 2011, 2013.

Член НСКУ з 2009 р. Членський квиток № 407.

Осн. друковані праці:

1. Маріуполь. Былое. – Маріуполь: ЗАО «Газета «Приазовский рабочий», 2003. – 486 с.

2. Из истории Мариупольского театра (Годы, события, имена). – Маріуполь: ЗАО «Газета «Приазовский рабочий», 2003. – 136 с. (у співаторстві з О.Отченашенко).

3. Рена Саенко //Маріуполь у сузір'ї Ліри-4: Зб. віршів та прози. – ЗАТ «Приазовский рабочий», 2008. – С.112-115.

4. Маріуполь и мариупольцы. – Маріуполь, 2011

5. Источники для изучения биографии А.И.Куинджи //Маріупольский краеведческий сборник /Под ред. Р.Божко и др. – Маріуполь: «Рената», 2010. – С.63-64

6. О создании театра в Мариуполе //Календар знаменних і пам'ятних дат Донецької області. 2013 рік /КЗК «Дон.ОУНБ ім. Н.К.Крупської». – Донецьк: СВД, 2012. – С.117-119

7. Азовстальцы. – Маріуполь, 2013. – 176 с.

Контакти: Тел.: дом. 0629-511296; моб.: 097-2808594.

Електронна адреса: sdburov1937@mail.ru

БУТ Олександр Микитович

м. Донецьк

Нар. 20.06.1940 р. в с.Октябрське Луганської обл. Закінчив СШ №62 м. Дебальцевого, істор. фак-т Харківського держ. унів-ту ім. М.Горького (1957-1962). Працював учителем в м. Чистякове, був на комсомольській роботі. З 1.09.1974 р. – у Донецькому держуніверситеті на викладацькій роботі.

Доктор істор. наук, професор кафедри історії словян Донецького нац. університету. З 2010 р. – керівник наук. центру ім. проф. Г.Я.Пономаренка. Під його керівництвом захищено 10 канд. дисертацій, одна докторська. Упродовж багатьох років є дослідником, автором і заст. голови редколегії тому «Реабілітовані історією. Донецька область». Опублікував 160 наук. праць і понад 90 метод. робіт, з них 12 авторських та колективних монографій.

Нагороджений Грамотою Верховної Ради України. Лауреат всеукр. премії ім. Д.Яворницького (2001). Відмінник освіти України (1999). До його 70-річчя вийшов біобібліографічний покажчик «Олександр Микитович Бут» (Укл. М.Є.Безпалов, В.С.Бондаренко, 2010 р.).

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 2020.

Осн. друковані праці:

1. Особливості етнічного складу населення і проблеми розвитку національних меншин донецького краю /VIII всеукр. н-пр. конф. «Історичне краєзнавство і наука». – В 2-х ч. Ч.2. – К.-Х., 1997. – С.36-38

2. Слово до читача //Реабілітовані історією. Донецька область. – Донецьк: КП: «Регіон», 2004. – Кн.1. – С.5-8 (у співавторстві).

3. Історіографія стахановського руху в дослідженнях повоєнної радянської доби //Матеріали наук. конф. – Донецьк, 6.04-14.05.2009. – Донецьк, 2009. – Т.2. – С.159-160

4. Реабілітовані історією. Донецька область /Ред. кол.: Третьяк О.Л. (голова), Бут О.М. (заст. гол.) та ін. – Кн.6., К.-Д.: КП «Регіон». – 592 с.

5. Мы из военного детства //Память, воспоминания детей Великой Отечественной войны. – Донецк: «Юго-Восток», 2010. – С.135-137

Контакти: Тел. моб.: 067-8749801.

ВАСИЛЕНКО Андрій Вікторович

м. Маріуполь

Нар. 15.04.1963 р. в м. Рязань (Росія). Закінчив істор. фак-т Луганського педагог. інституту (1986). Працював учителем історії у школах м. Маріуполя. Головний редактор ТРК «Сигма-ТВ», старший викладач кафедри соціальної комунікації МДУ.

Захоплюється дослідженням життя та творчості видатних маріупольців, ранньої історії міста Маріуполя. Має рід публікацій, переважно в альманасі «Прибой» (Маріуполь), «Мэр СНГ» (Київ).

Своїм учителем у краєзнавстві вважає С.Д. Бурова.

Має Подяку ДонОО НСКУ.

Член НСКУ з 2009 р. Чл. квиток № 408.

Осн. друковані праці:

1. Имя – Мариуполь. Дата рождения? 1734! //Прибой. Лит.-публиц. альманах. – Мариуполь, 2002.

2. Парижанка Эмма Сторэ в Мариуполе» //Прибой. Лит.-публиц. альманах. – Мариуполь, 2003.

3. Мариуполь 225 лет. Фотоальбом. – Мариуполь: фотоагентство Дембицкого, 2003.

4. Здесь рождается элита Мариуполя XXI века //»Мэр СНГ». Межд. общ.-полит. журнал. – Киев. – 2004. – №4(6) – С. 72 – 73.

5. От колледжа – к университету // «Мэр СНГ». Межд. обществ.-полит. журнал. – Киев. – 2004. – №4(6). – С. 74 – 75.

6. Непокоренный сталевар // «Мэр СНГ». Межд. общ.-полит. журнал. – Киев. – 2004. – №4(6). – С. 86.

7. Киношный отец «Двух бойцов» // «Мэр СНГ». Межд. общ.-полит. журнал. – Киев. – 2004. – №4 (6). – С. 90.

8. Три портрета на фоне эпохи (А.Кондратьев, П.Орловский, А.Сахаров) //Прибой. Лит.-публиц. альманах. – Мариуполь, 2007.

9. «Сталевар-рекордсмен» (М. Мазай); «Мастер иллюзии света из Мариуполя» (А.Куинджи) //ЕВРОПА ЦЕНТР. Межд. общ.-полит. журнал. – Киев. 2007. – № 4(18).

Контакти: Тел.: 062-29-540785

Електронна адреса: aviktorovich1963@mail.ru

ВЕРЕНІКІН Віктор Миколайович

м. Маріуполь

Нар. 7.04.1943 р. в м. Сальськ Ростовської обл. (Росія). Закінчив фак-т журналістики Ростовського-на-Дону держ. університету (1971). У Маріуполі проживає з 1969 р. Працював кореспондентом газ. «Приазовский рабочий», першим помічником капітана на судах закордонного плавання Азовського морського пароплавства.

Книга «Маріуполь. Історія й сучасність. Путівник» (2008) відзначена дипломом першого міського фестивалю «Книга й преса Маріуполя» у номінації «Краєзнавство».

Підготував фотовиставку про Маріуполь – близько ста кольорових фоторобіт, яка експонується у школах, ліцеях, технікумах, ВНЗ, у палацах культури. Учасник археологічних розкопок козацького укріплення у Маріуполі.

Займається питаннями історії виникнення Маріуполя, періодом козацтва в Приазов'ї. Своїм учителем і наставником у краєзнавстві вважає почесного краєзнавця Донеччини П.І.Мазура. З 2006 р. очолює приватне вид-во ПП «СВБ ЛЮКС». За останні п'ять років тут опубліковано близько тридцяти книг місцевих авторів, путівник «Околиці Маріуполя: від Новоазовська до Бердянська». Член НСЖУ з 1974 р.

Працює директором видавництва ПП «СВБ-Люкс». Нагороджений Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2011), має Подяку ДонОО (2013).

Член НСКУ з 2009 р. Чл. квиток № 409.

Осн. друковані праці:

1. Біографія подвигу. – К.: «Дніпро», 1977. – 124 с. (у співавторстві з Н.С. Жихаревим і Л.А. Старих).

2. Маріуполь. Історія й сучасність. Путівник.- Маріуполь: Вид-во ПП «СВБ-ЛЮКС», 2008. – 188 с.

3. Старий Маріуполь сьогодні. Фотоальбом. – Маріуполь: Вид-во ПП «СВБ-ЛЮКС». – 2009. – 44 с.

4. Історія вимагає коректності. //Газ. «Вечерний Мариуполь». – 2008. – 24 вересня (у співавторстві з П.І. Мазуром).

5. Місто починається з міцності, або Коли ж і хто заснував Маріуполь? //Газ. «Вечерний Мариуполь» № 49 від 03.12.2008 г.

6. І все-таки скільки ж років нашому місту? //Газ. «Вечерний Мариуполь» – № 35 від 15.09.2010 г.

7. Із чого починається місто? //Газ. «Приазовский рабочий» № 138 від 15.09.2010 г.

8. Старый Мариуполь сегодня //Мариупольский краеведческий сборник /Под ред. Р.Божко и др. – Мариуполь: «Рената», 2010. – С.60-62

Контакти: Тел.: моб. 050-4770626, 096-145-46-93;

дом.: 062-29-348265;

Електронна адреса: victver@ukr.net

ГАЙВОРОНСЬКИЙ Петро Євгенович

м. Красноармійськ

Нар. 11.06.1958 р. в м. Лисичанськ Луганської обл. Закінчив істор. фак-т Сімферопольського держуніверситету (1980). Працював учителем історії вечірньої школи №1 та в ЗОШ №9 м. Красноармійська, викладачем сусп. дисциплін Красноармійського пед. училища, учителем історії та права НВК. З 2000 р. керує студією краєзнавства «Софія» Дитячого метод. центру Християнської православної освіти ім. Св. Рівноапостольського князя Володимира.

Брав участь у археологічних експедиціях на Мангулі (1976, 2003), на Неаполі Скіфському (1979), в Сидоровому Словянського р-ну (2003), керував етнографічно-археолог. експедиціями у Красноармійському р-ні (Нововасилівка – 2001, Гродівка-2002).

Член НСЖУ. Власкор газ. «Вільна думка» (Австралія та Нова Зеландія). Опублікував близько 700 статей у періодиці України, Росії, Австралії, США. Значна частина статей носить краєзн. характер. Має окремі видання. Уклав матеріал про Свято-Успенський Микола-Василівський монастир у с. Нікольське Волноваського р-ну Донецчини (2007). Редактор історико-краєзн. альманаху «Любимый город» (1 та 2 вип., 2013 р.).

Член Міжн. співдружності письменницьких спілок та Конгресу літераторів України. Має збірки віршів, оповідань, повістей, що ввійшли до «Вибраних творів» в одному томі (2011).

Його ім'я внесено в енциклоп. довідник «Українці Австралії» (Сідней, 2001), в довідник «Краєзнавці України» (2003). Обл. бібл.-ка ім. Н.К.Крупської видала покажчик праць «П.Є.Гайворонський» (2013).

Лауреат Всеукр. літер. премії ім. М.Чабанівського (2014). Нагороджений Золотою медаллю укр. журналістики. Дипломант міжн. літ-ого конкурсу «Каплантида-2012» та переможець конкурсу «Книга Донбасу-2011». Має звання «Почесний краєзнавець Донецчини», «Почесний краєзнавець України», «Кращий краєзнавець року-2010, 2011, 2012, 2013, лауреат конкурсу «Кращий за фахом – 2006» (Галузь освіти. Номінація «Кращий педагог-дослідник»). Нагороджений Ювілейною Шевченківською грамотою (2014). Як переможець літ.-мист. конкурсу пам'яті М.Петренка нагороджений нагрудним знаком «М.М.Петренко. 1817-1862».

Голова Красноармійської міськрайонної організації НСКУ.

Член НСКУ з 1991 р. Членський квиток № 410.

Осн. друковані праці:

1. Фалеристика Красноармійська. – Красноармійськ, 1998 (У співавторстві).

2. Красноармійське педагогічне училище: історія і сучасність. – Донецьк: «Лебідь», 2000. – 56 с.
3. По чорне золото: Нариси з історії вугільних підприємств м. Красноармійська і Красноармійського р-ну. – Красноармійськ, 2001. – 48 с.
4. Красноармейский район: Люди. История. Факты /Авторы-сост. В.П.Степкин, П.Е.Гайворонский, Н.Н.Яцюк. – Донецк: «Апекс», 2003. – 236 с. (видання 2-е – 2008).
5. Вугільні підприємства Красноармійська. – Макіївка: «Поліпрес». – 2006. – 112 с.
6. Історія міського статусу Красноармійська. – Донецьк: «Каштан», 2009. – 60 с.
7. Микола Момот: Життя без антрактів: Документальна повість. – Донецьк: «Каштан», 2010. – 252 с.
8. Вибрані твори. – Донецьк: «Каштан», 2011. – 318 с.
9. Сувенірні та пам'ятні значки Красноармійська. – Донецьк: «Каштан», 2012. – 24 с.
10. Барви агату: Новели. Оповідання. Есе. – Донецьк: «Каштан», 2013. – 208 с.
11. Красноармійські письменники-фронтовики: Розділи з книги //Любимый город: Історико-краєзн. альманах. Вип. 1. /Редактор-упорядник П.Гайворонський. – Донецьк: «Каштан», 2013. – С. 77-148.
12. Війна в Донбасі: Скельця калейдоскопу: Есе. Новели. – К.: «МП Леся», 2014. – 80 с.

Контакти: Тел.: 062-39-24185; 099-4625749
Електронна адреса: Gay-58para@yan.dex.ru

ГАЙДИШЕВА Ірина Василівна

м. Донецьк

Народилася 5 липня 1959 року у м. Таганрог Ростовської обл. У 1980 р. закінчила заочне відділення Донецького культ.-просвітн. училища, працюючи з 1977 року завідувачем бібліотек в селах Щурове і Терни Краснолиманського р-ну Донецької обл. Вийшовши заміж за військового, переїздить до Середньої Азії, де також працює в бібліотеках міста Ташкента і навчається на заочному відділенні Ташкентського держ. інституту культури ім. Кадирі, який закінчує у 1992 р.

Згодом, повернувшись до Донецька, у 1993 р. починає працювати у відділі краєзнавства Донецької обл. універс. наукової бібліотеки ім. Н.К.Крупської. З першого дня праці стає укладачем щорічного видання «Календар знаменних і пам'ятних дат Донецької області», підбираючи інформацію про визначні та пам'ятні події історії, політичного, економічного, культурного життя регіону, ювілеї видатних уродженців шахтарського краю і тих осіб, чие життя і діяльність пов'язані з Донеччиною. Поряд з цим, як ведучий бібліотекар відділу, проводить краєзнавчий розшук по міським, міськрайонним та обласним газетам, бере участь у проведенні науково-дослідницької роботи відділу та бібліотеки, у Донецьких краєзн. читаннях. З 2012 р. стає секретарем Донецького міського осередку краєзнавців Національної спілки краєзнавців України, виконуючи доручення міської та обласної краєзнавчих організацій.

Нагороджена грамотою НСКУ. Має Подяку ДонОО (2012). Визнана «Кращим краєзнавцем року 2012».

Член НСКУ з 2010 р. Членський квиток № 1972.

Основні друковані праці:

1. Календар знаменних і пам'ятних дат Донецької області. 2013 рік / Донец. облдержадмін., упр. культури і туризму, КЗК – Донец. обл. універс. наук. б-ка ім. Н.К. Крупської ; уклад. І.В. Гайдишева ; ред. Т.С. Литвин ; наук. Н.П. Авдеєнко, Н.В. Петренко; відп. за вип. Л.О. Новакова, засл. працівник культури України. – Донецьк : Сх. вид. дім, 2012. – 140 с. (щорічник: 1993-2012).

2. Знаменні і пам'ятні дати у 1995 році / підгот. І.В. Гайдишева // Рідний край : іст. – краєзнавч. альманах. – Донецьк: «Донеччина». –1995. – № 1. – С. 173 –176.

3. Невтомний дослідник надр Донбасу – «Поет Донецького

басейну»: до 145-річчя від дня народження Л.І. Лутугіна (1864 – 1915) // Календар знаменних і пам'ятних дат Донецької області. 2009 рік / Донец. обл. універс. наук. б-ка ім. Н.К. Крупської. – Донецьк, 2008. – С. 74 – 76.

4. Донецький обласний художній музей – творча сила митців минулого та сучасності: до 70-річчя від дня заснування Донецького обласного художнього музею (1939) // Календар знаменних і пам'ятних дат Донецької області. 2009 рік / Донец. обл. універс. наук. б-ка ім. Н.К. Крупської. – Донецьк, 2008. – С. 92 – 96.

5. Сталевар Макар Мазай: до 100 – річчя від дня народження Макара Микитовича Мазая (1910 – 1941) // Календар знаменних і пам'ятних дат Донецької області. 2010 рік / Донец. обл. універс. наук. б-ка ім. Н.К. Крупської. – Донецьк, 2009. – С. 67 – 69.

6. Засновник стаханівського руху на залізничному транспорті: до 100 – річчя від дня народження Петра Федоровича Кривоноса (1910 – 1980) // Календар знаменних і пам'ятних дат Донецької області. 2010 рік / Донец. обл. універс. наук. б-ка ім. Н.К. Крупської. – Донецьк, 2009. – С. 70 – 72.

7. Дослідник геологічної будови Донецького краю: до 220 – річчя від дня народження Євграфа Петровича Ковалевського (1790 або 1792 – 1867) // Календар знаменних і пам'ятних дат Донецької області. 2010 рік / Донец. обл. універс. наук. б-ка ім. Н.К. Крупської. – Донецьк, 2009. – С. 82 – 84.

Контакти: Тел.: 066-9891009; роб. 062-382-09-96.

Електронна адреса: gairvas@gmail.com; irvas@rambler.ru; irina-gaidysheva@yandex.ru; irneg2009@mail.ru.

ГРОСОВ Олександр Якович

м. Донецьк

Нар. 20.10.1945 р. в с. Старий Лескен (Кабардино-Балкарія). Після школи освоїв спеціальності лаборанта, фрезерувальника, каменяра. Працював інструктором Новоазовського РК ЛКСМУ на Донеччині. Закінчив Харківський держ. інститут культури (1971). У 1972 – 2002 р.р. очолював наук.- метод. відділ в Донецькій обл. бібліотеці ім. Н. К. Крупської. Декан, ст. викладач бібліотечного фак.-ту Донецького інституту соціальної освіти (1991 – 2001 р.р.)

Особливу увагу приділяє історії культури краю, творчості видатних діячів та письменників регіону, вивченню краєзнавства у школі, проблемам заселення і розвитку Донеччини. Засновник обл. Корфовських читань, Клубу «Краєзнавець Донеччини». Є одним із дослідників тем «Пушкін і Донеччина», «В. Стус – поет, людина, громадянин», «Донбас у Великій Вітчизняній війні», «Козацтво Донеччини» та ін.

Став укладачем та автором понад 80 метод. розробок та статей краєзнавчого спрямування, співавтор «Енциклопедії сучасної України», збірки пісень «Моя Донеччина», істор.-документ. краєзн. видань «Одна на всіх Победа», «Они были первыми».

Викладач (за сумісництвом) спецкурсів «Бібліотечне краєзнавство» – у Донецькому інституті соціальної освіти, «Літературне краєзнавство» – в обл. інституті післядипломної педагогічної освіти.

Постійний учасник міжнар., всеукр., обл. наук.-практ. конференцій, семінарів, «круглих столів». У 1991 – 2002 р.р. - член Бібліотечної асамблеї Євразії, член Президії Української бібліотечної асоціації, фундатор та голова Донецької обл. бібліот. асоціації. Член НСЖУ. З 2008 р. - член Правління Всеукр. творчої спілки «Конгрес літераторів України». Як письменник видав більше 20-и збірок віршів та публіцистики. Сприяє виданню місцевих авторів, краєзнавчих видань.

З відповідальністю та ініціативою відноситься до обов'язків голови Донецького міського осередку НСКУ. Як ініціатор створення та керівник клубу «Краєзнавець Донеччини» разом з колегами проводить щомісячні засідання клубу при обласній бібліотеці ім. Н.К.Крупської.

Має звання «Почесний краєзнавець Донеччини», «Кращий краєзнавець року» - 2011, 2012, 2013. Винесена Подяка НСКУ, нагороджений Грамотою НСКУ (2014).

Лауреат літературних премій ім. В.Сосюри, В. Шутова, Ю. Каплана, премії РФ ім. Л.М. Толстого, кавалер ордену «Бронзовий Козацький

Хрест». Голова правління Донецького міського осередку НСКУ. Про нього є дані у виданні «Гросов Олександр Якович (Відомості про персоналії) //Хто є хто у видавничій і бібліотечній справі: Довідник. – К.: «Кн. палата України», 1999. – С. 35-36., а також у «Календарі знаменних і пам'ятних дат Донецької області. 2010 рік», с. 76 – 78.

Член НСКУ з 2010 р. Чл. квиток № 411.

Основні друковані праці:

1. Бібліотеки Донеччини: Сторінки історії. Вип. 1. – Донецьк, 1998. – 28 с.
2. Де лежить корінь світу (Заповідник “Кам’яні Могили” //Укр. культура. – 1999. – № 1. – С. 38-39.
3. Пушкинские библиотеки края: Князь Н.Б. Голицын – переводчик живого пушкинского слова / Свидание с Пушкиным: Сб. – Донецк. – 1999. – С.15-30
4. Знати свої корені (Донецькознавство) //Донеччина.–1997.–11 грудня.
5. Меценаты старого Донбасса. – Донецк. – 1999. – 8 с.
6. Горькая правда войны. – Донецк: «Регина», 2010.- 56 с.
7. Николай Корф – организатор первой в России начальной школы //Жизнь. – 1999. – 14 июля.
8. По местам боевой славы Донетчины: Статьи, стихотворения. – Донецк: «Регина», 2011. – 60 с.
9. Саур-Могила – высота 277,9: Боль, отвага, подвиг. – Донецк: «Регина», 2011. - 56 с.
10. «Він подарував народу пісню» // Література та життя. – 2012. - № 10. – с. 12
11. Святой благоверный князь Александр Невский на карте Донетчины. – К., КТТУ, 2012. – 100 с.
12. Калиновка, знакомая до слёз (к 75 – летию Калининского района г. Донецка). – Донецк: «Регина», 2012. - 82 с.
13. Донбасс – 1943 год: освобождение от нацистских оккупантов. – К.: «КНТУ», 2013. – 148 с.
14. Сказание о чистой любви: Воспоминания, стихотворения. – К.: «Логос», 2014. – 52 с.
15. И честь родству воздать...: Воспоминания, заметки, стихи. – К.: «Логос», 2014. – 124 с.
16. Дивовижний світ Тараса: Статті. – К.: «Логос», 2014. – 48 с.

Контакти: Тел.: 099-3496017; дом.: 062-294-1462.

Електронна адреса: k1746@matrixhome.net

ДАВИДЕНКО Володимир Вікторович

м. Слов'янськ

Нар. 05.03.1955 р. в м. Слов'янськ на Донеччині. Закінчив ЗОШ №9 м. Слов'янська (1972), істор. фак-т Донецького держ. ун-ту (1988), Донецький інст-т внутр. справ (1997).

Працював на промислових підприємствах Слов'янська: содовий завод (1972-73), в/о «Хімпром» (1980-82). Служив в армії (1973-75). Працював у карному розшуку міського та рай. відділів (Слов'янськ, 1975-1980, 1982-2002). З вересня 2008 р. – на посаді викладача кафедри історії та культурології Краматорського екон.-гуманіт. інституту.

Цікавиться археологією, давніми заселеннями північних земель Донеччини. Має близько двадцяти наукових публікацій у наук. збірках, альманахах.

Член НСКУ з 2013 р. Чл. квиток № 2462.

Основні друковані праці:

1. Находки из разрушенного могильника эпохи бронзы у села сидорово Донецкой области //Проблемы археологии и архитектуры. Т.1: Археология. – Донецк-Макеевка, 2001. – С.64-65
2. Фортификация Теплинского городища на Северском Донце //Святогірський альманах: Зб. наук. праць. – Донецьк, 2006.
3. Оборонні споруди XVII ст. у межиріччі Сіверського Дінця і Тору //Донецький вісник наук. тов.-ва ім. Т.Г.Шевченка. – Т.18. – Донецьк, 2007.
4. Маяцкая крепость – первый укрепленный погранично-сторожевой пункт XVII века на правом берегу Северского Донца //Истор.-географ. сб. Вып. 1. – Краснодар, 2007.
5. Позднепалеолитическая кремнеобрабатывающая мастерская «Шарукань» на Северском Донце //Святогірський альманах: Зб. наук. праць. – Донецьк, 2007 (у співавторстві).
6. Утраченная коллекция из собраний Н.В.Сибилева //Святогірський альманах: Зб. наук. праць. – Донецьк, 2008 (у співавторстві).
7. Археологическое краеведение Донбасса. А.И.Абрамов: Штрихи к портрету //Святогірський альманах: Зб. наук. праць. – Донецьк, 2010 (у співавторстві).
8. Новый комплекс раннего средневековья (Государев Яр в Святогорье) //Святогірський альманах 2011. – С.20-32
9. Торский и Маяцкий острожки сер. XVII в. //Святогірський альманах 2012. – С.20-28
10. Земляной городок к. XVII – первой пол. XVIII вв. в устье Тора //Святогірський альманах 2014. – С.8-21

Контакти: моб. тел.: 095-5583631

ДЕМ'ЯНОВСЬКА Любов Хомівна

с. Луганське Мар'їнський р-н

Нар. 02.05.1938 р. в м. Самарканд (Узбекистан). У цьому місті закінчила сер.школу (1954-1955), Самаркандський інст-т кооперат. торгівлі (1955-1960). Працювала в Душанбе (Таджикистан) нач. відділу громадського харчування Таджикпотрібспілки, другим секретарем Душанбінського міськ. комсомолу, в апараті ЦК партії Таджикистану. Разом з чоловіком у 1994 р. переїхала в Україну, в с. Луганське Мар'їнського р-ну.

Пенсіонерка республ. значення Таджикистану. Займається громадською роботою: член правління Будинку культури, голова сільської жіночої спілки. Улюблені заняття: журналістика, вишивання.

Краєзнавством почала займатися, коли попала на землю батьків – в українське село Луганське на Донеччині. Свої статті друкує у газ. „Мар'їнська нива”, „Світлиця”, «Донеччина». З-під її пера вийшло біля десяти книг, чимало статей. Основні теми її досліджень – люди та історія села, родовід. Завдячуючи ініціативі та при її активній участі у Луганському відкрито музей історії села.

Про громадську роботу, журналістську та видавничу діяльність Л.Х.Дем'яновської писали газети „Жизнь”, „Ветеран Донбасса”, „Світлиця”, „Мар'їнська нива”. Про неї вийшла книга «Талант по имени Любовь» Б.Мосьпана (2013). Одна з радіопередач по обл. радіо під назвою «На просторах Донбасу» була присвячена Л.Дем'яновській (29.01.2009 р., журналіст Л.Радченко). Мочалова Л. присвятила їй статтю «Небайдужої вдачі» (Газ. «Донеччина», 14.05.2013).

Має звання «Почесний краєзнавець Донеччини», «Кращий краєзнавець року – 2012».

Член НСКУ з 2009 р. Чл. квиток № 412.

Осн. друквані праці:

1. Сборник рецептов таджикских национальных блюд и кулинарных изделий. – Душанбе, 1986.
2. Таджикская кухня. – Душанбе, 1991.
3. Моя родословная: Знай своих. – Донецк, 2000.
4. Мои друзья – моё богатство. – Донецк, 2000.
5. Из дальних странствий. – Донецк: СВД, 2003.
6. Моє село – найкраще в світі. – Донецьк: СВД, 2003 (2-е вид. – 2012).

Контакти: Тел.: 062-78-52022; моб.: 050-4709659

ДЄДОВ Володимир Миколайович

м. Святогірськ

Нар. 29.05.1956 р. у м. Донецьк. Закінчив СШ №59 м. Донецьк (1971), Донецький індустр. технікум зі спеціальності «Гірнична електромеханіка» (1975) та істор. фак-т Донецького держунів-ту (1980). Викладав історію у Святогірській СШ (1980-1981 рр.). З 1981 р. працює у КЗ «Державний історико-архітектурний заповідник в м. Святогірську» спочатку зав. відділом, заст. директора, а з 1984 р. по 2010 р. – директором. Зараз у цьому ж закладі на посаді провідного наук. співробітника.

Основний напрямок краєзн. діяльності – дослідження і популяризація культурної спадщини Св'ятогірська та Слов'янського р-ну: пам'ятники архітектури XVII-XIX ст., Святогірського Успенського монастиря, пам'ятники історії і монумент. мистецтва XX ст. у Святогірську. Підсумки щорічних досліджень з 2006 р. друкуються у наук. зб. «Святогірський альманах», де він є упорядником та редактором.

Має близько ста наук. статей у журналах, збірках та окремих виданнях (книги, буклети, путівники). Автор 14 книг. Упорядкував книги: «Вартові степу: Художньо-археологічна виставка» (2011), «Князь Н.Б.Голицын и его «Офицерские записки» (2011) та ін. Сприяв перевиданню творів про Святі Гори Вас.І.Немировича-Данченка, А.П.Чехова, А.М.Муравйова, Є.Л.Маркова, С.М.Сергєєва-Ценського, О.Стороженка та написав передмови до цих видань. Створив відеофільми «Святі Гори» (1994), «Червона гвоздика» (1995). В останні роки разом з колегами створив оригінальні виставки «Слово о полку Ігоревім» в археологічних знахідках та мистецьких творах», «Вітчизняна війна 1812 року», діораму «Святі Гори в XVII столітті».

Має звання «Заслужений працівник культури України» (2000), «Почесний краєзнавець Донеччини» (2010), «Кращий краєзнавець року 2010, 2011, 2012, 2014». Нагороджений грамотами, орденами Укр. правосл. Церкви МП - «Різдво Христове» (2000), «Преподобного Агапіта Печерського» (2005).

Член НСКУ з 2010 р. Чл. квиток № 1871.

Осн. друковані праці:

1. Славяногорск: путеводитель. – Донецк: «Донбасс», 1984. – 56 с.
2. Святые Горы: От забвения к возрождению. – К.: «Полиграфкнига», 1995. – 352 с.: ил. – 20 тыс. экз. (2-е вид: Слов'янськ: «Друк. двір», 2004.- 220 с.).
3. Творчі здобутки Івана Кавалерідзе в Донбасі. – Слов'янськ: «Печ. двор», 2002. – 78 с.
4. Святогірська Свято-Успенська лавра. – К.: «Техніка», 2005. – 150 с.

5. Святогорское имение и его владельцы с конца XVIII до начала XX века. – Донецк: «Донбасс», 2007. – 56 с.
6. Святогорский плацдарм 1941-1943: Документы и свидетельства участников боёв с немецко-фашистскими захватчиками в период Великой Отечественной войны на плацдарме р. Северский Донец. – Донецк: «Ваш імідж», 2008. – 284 с.
7. Историчний населений пункт Святогірськ (До питання про межі та склад території міста за матеріалами XVIII-XIX ст.) //ЛітЕра. – 2010. – №1. – С.23-29
8. Захоронения Де Волян в Святогорской Лавре //Святогірський альманах-2011: Зб. наук. праць. – Донецьк: «Донбас», ТОВ «РА «Ваш імідж», 2011. – С.74-84
9. Григорій Сковорода і святогірський ігумен Лаврентій Кордет //Святогірський альманах 2012: Зб. наук. праць. – Донецьк: «Донбас», 2012. – С.62-72
10. Историчний музей Святогірського історико-архітектурного заповідника: путівник по експозиційних залах. – Донецьк: «Донбас», 2012. – 40 с.
11. Святыя Горы: Иллюстрированная история. – Донецьк: «Донбасс», ТОВ «РА «Ваш імідж»», 2014. – 464 с.

Контакти: Тел.: дом. 062-62-55425; моб.: 099-0872543.

ДЕХТЯР Світлана Сергіївна

м. Красноармійськ

Нар. 03.11.1989 р. в м. Красноармійськ на Донеччині в сім'ї робітників. 9 клас закінчила в ЗОШ №6 м. Красноармійська (2005), 11 клас – в ЗОШ №1 (2007). Навчалася в Дніпропетровському нац. університеті ім. О. Гончара на істор. фак-ті, де отримала вищу освіту за фахом «історія». Займалася науковими дослідженнями, громадською роботою, спортом.

Заст. директора з наукової роботи КЗ «Красноармійський історичний музей». На красзнавчу тематику для дітей та підлітків проводить презентації, конкурси, виставки.

Член НСКУ з 2013 р. Членський квиток № 2458.

Основні друковані праці:

1. Керамические изделия древних племен в фондовых собраниях Красноармейского исторического музея //Любимый город: Историко-краевн. альманах. №1 /Редактор-упорядник П.Гайворонський. – Донецьк: «Каштан», 2013. – С.7-11.

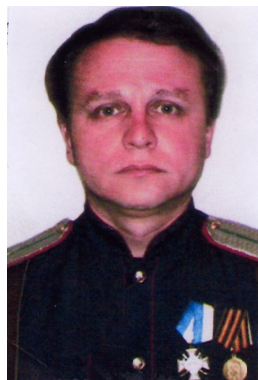
2. Соціально-культурна політика Катерини II в інтерпретації дослідників другої пол. XIX – XX ст. //Археологія. Давнина краю. – Дніпропетровськ, 2012.

Контакти: Тел. дом.: моб.: 099-205-05-86.

Електронна адреса: dehtyar_svetlana@mail.ru

ДИМИТРОВ Вадим Олегович

с. Степанівка Шахтарський р-н Донецької обл.

Нар. 18.12.1971 р. в с. Степанівка Шахтарського р-ну Донецької обл. Закінчив Першотравневу ЗОШ (1979-1989) м. Сніжне, Стаханівське педучилище (1992). Луганський педінститут ім. Т.Г.Шевченка (1998) за спеціальністю «музика».

З 1992 р. працює в Степанівській ЗОШ на посаді вчителя музики та краєзнавства, заст. директора з виховної роботи.

Краєзнавством цікавиться з 1993 р. Досліджує архівні матеріали та вивчає кургани старовини. Має ряд публікацій в газетах, збірках.

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 2456.

Контакти: Тел. дом.: 062-55-75449; моб.: 099-4496278.

ДЖЕРІХОВА Марина Євгенівна

м. Єнакієве

Нар. 27.03.1965 р. в м. Єнакієве Донецької обл. Працює на посаді начальника архівного відділу у міській раді.

Матеріали з історії рідного міста, підтвержені архівними фактами, друкує у газ. «Єнакієвський рабочий» (близько 20 статей) та в альманасі «Архивная летопись Донбасса». Створила диск «Любимый город в объективе», до якого увійшло 10 слайд-фільмів.

Має чисельні нагороди та подяки, в т.ч. Почесна грамота Держ. комітету архівів України (2005).
Переможець обл. конкурсів наук.-метод. та наук.-інформ. робіт 2004-2007, 2010 рр.

Нагороджена Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2014).

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 1883.

Основні друквані праці:

1. Подвиг восстановления //Енакиевский рабочий. – 2005. – 17 мая, № 48
2. Листая архивные страницы... //Енакиевский рабочий. – 2006. – 1 сент., № 92
3. Покорители горных недр и вершин //Енакиевский рабочий. – 2010. – 24 сент., №77

Контакти: Тел. дом.: 062-52-91629

Електронна адреса: gog.ar.en@yandex.ru

ДОБРОВ Петро Васильович

м. Донецьк

Нар. 13.07.1943 р. у м. Сніжне на Донеччині. З ранніх років прилучився до праці: працював поштарем у конторі зв'язку Сніжного, молотобійцем на шахті "Ремівська-Східна". У 1962 р. розпочав заняття на іст-філ. фак-ті Шахтинського педінституту, після служби в армії продовжив навчання на іст. фак-ті Донецького держунів-ту. Активний учасник студ. буд. загонів.

З 1969 р. працює на іст. фак-ті ДонДУ. 1973 р. – захистив канд. дисертацію, пізніше – докторську. Доктор истор. наук, професор, декан історичн. фак-ту Донецького нац. унів-ту (1999). З 2002 – зав. кафедрою історії України. Дійсний академік і член президії Укр. академії истор. наук. Засл. працівник освіти України (2001). Лауреат премії ім. Д.Яворницького (2001). Член правління та президії НСКУ.

У 2001 р. з власної ініціативи заснував Інститут історії Донбасу Дон. нац. унів-у і на правах фундатора був обраний його директором. Зараз колектив інституту працює над фундаментальною працею – 5-томною історією Донбасу.

Основні теми досліджень: історія народного ополчення в роки Вел. Вітч. війни, події війни на території Донбасу. Автор п'яти монографій, понад 150 наукових праць. Його ім'я внесено у всеукр. довідник «Краєзнавці України» (2003), «Календар знаменних та пам'ятних дат Донецької області. 2013 рік». Про нього див.: Чернега П. «Історик Петро Добров» - Газ. «Донеччина», 11.07.2008 р.

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 2019.

Основні друковані праці:

1. М.И. Калинин и Донбасс //Донбасс. – 1975. – №3.
2. Страною возвеличенный Донбасс. – Донецк, 1987.
3. Донбасс в годы Великой Отечественной войны. – Д., 1985
4. Кураховская ГРЭС: 50 лет пути. – Д., 1991.
5. Народное ополчение в годы Великой Отечественной войны: В 2-х томах. – Донецк, 1994.
6. Церковне життя Донецька в роки війни 1941-1945 років. – Д., 1999.
7. Слово до читача //Реабілітовані історією. Донецька область. – Донецьк: КП: «Регіон», 2004. – Кн.1. – С.5-8 (у співавторстві).

Контакти: Тел.: 050-9980570;

Електронна адреса: pvdobrov@mail.ru

ДОРОГА Надія Петрівна

смт Благодатне Волноваського р-ну Донецької обл.

Нар. 17.06.1928 р. в смт Благодатне Волноваського р-ну на Донеччині. Закінчила Донецький держ. університет (1969). Працювала вчителем у рідному селі.

Краєзнавством займається з 1967 р. У місцевому будинку культури заснувала музей історії селища Благодатне, який у 1992 р. отримав статус «народний». Довгі роки була завідувачем цього музею. Автор двох книг, чималої кількості газетних публікацій. На телестудії №7 м. Маріуполя створено фільм про колекцію рушників «Благодатне диво» (2007).

Особливе місце в її творчому доробку посідає солідна краєзнавча праця – книга «Історія селища Благодатне». Дослідницею зібрано та опрацьовано величезний матеріал про історію сел. Благодатне Волноваського р-ну Донеччини від його заснування (30-і рр. ХІХ ст.) до кінця ХХ ст. Багато уваги у книзі приділено створенню Великоанадольського лісового масиву, будівництву Великоанадольського комбінату вогнетривких виробів, розташованих поблизу сел. Благодатне. Книга призначена студентам та аспірантам істор. фак.-тів вишів, учням та вчителям ЗОШ, широкому колу читачів, які цікавляться історією донецького краю.

Виконує обов'язки секретаря первинної ветеранської організації селища. Лауреат між нар. благод. Фонду «Україна 3000» (2005), дипломант обл. конкурсу-рейтингу «Кращий працівник року. Обличчя культури» (2006). Удостоєна звання «Заслужений вчитель України», «Відмінник освіти України», «Почесний краєзнавець Донеччини», «Кращий краєзнавець року 2011». Нагороджена Ювілейною Шевченківською грамотою (2014).

Член НСКУ з 2009 р. Чл. квиток № 413.

Основні друковані праці:

1. Історія селища Благодатне. – Донецьк, 2004. – 373 с., іл.
2. Рушники з бабусиної скрині. – Донецьк, 2008. – 44 с. (У співавторстві з Т.Ульяницькою).
3. Рушники Донеччини з бабусиної скрині. – Донецьк: «ФОП Дмитренко», 2011. – 228 с.; іл.

Контакти: Тел. моб.: 066-0101284.

ДЬЯЧЕНКО Наталія Миколаївна

м. Мосьпине

Нар. 23 січня 1955 р. у сел. Мосьпине (адміністративно входить до м. Донецька). Освіта — вища: закінчила філол. фак.-т Донецького нац. університету (1979). Працювала старшою вожатою ЗОШ № 153 м. Донецька, згодом – на посаді вчителя рос. мови та літератури ЗОШ № 151.

Бере активну участь у проекті "Школа як осередок розвитку громади". Неодноразово нагороджувалася грамотами, має нагрудний знак "За активное участие в создании Книги Памяти", грамоту Мін. освіти України.

Підготувала авторську програму "Література рідного краю", брала участь у створенні електронних слайд-сюжетів "Емма Андіївська", "Пам'яті Володимира Біляїва", підготувала словник "Письменники та Україна". Друкувалася у зб. рецензій на творчість В.Біляїва "Слово і відгомін" (2006), постійно друкується у газ. "Донеччина", "Світлиця", "Вечерний Донецк", віснику "Крок за кроком". Має звання «Відмінник освіти України», «Вчитель-методист». Відзначена Подякою ДонОО НСКУ (2013).

Член НСКУ з 2010 р. Чл. квиток № 1973.

Основні друковані праці:

1. Становлення компетентної особистості в системі інтерактивного навчання// Донецький вісник наук. тов-ва ім. Т.Шевченка. – Донецьк, 2006. – Т.13.- С. 216-228.

2. Зустріч з поетом-земляком : (філолог. роздуми про поезію В. Біляєва) // Слово і відгомін : збірник рецензій на поетич. творчість В. Біляєва з нагоди 80-річчя поета. – Донецьк, 2006. – С. 41-43.

3. Собирает человек слова : библиотеч. урок (о В.И. Дале) //Внеклассные мероприятия : разработки, технологии, опыт : Сб. метод. материалов по итогам проведения гор. фестиваля « Русское слово ». – Донецк, 2008. – С.46.

4. Удивительное приключение с буквой «Ю» : библиотечн. урок// Внеклассные мероприятия : разработки, технологии, опыт: сб. метод. материалов по итогам проведения гор. фестиваля «Русское слово ». – Донецк, 2008. – С. 52.

5. Стартували впевнено разом //Донеччина. – 2013.

Контакти: Тел. : 050-9730024

Електронна адреса: dosh138@ ukr.net

ЄКАСЬОВ Борис Панасович

м. Донецьк

Нар. 04.05.1931 р. на хут. Червоний Яр Красноармійського р-ну Донецької обл. Після Новогродівської неповної школи закінчив Донецький гірн. технікум, де отримав спеціальність „шахтний електротехнік”. Працював інженером в Українському держ. науково-дослідному інституті пластичних мас (м. Донецьк).

Ще з 1950 р. почав цікавитися питаннями історії свого села, збирав матеріали про мешканців Червоного Яру – учасників Вел. Вітч. війни, вивчав свій родовід. За цей час зібрав великий історичний матеріал, який ліг в основу багатьох його публікацій. Частина його істор. матеріалів зберігається у музеї „Наш город” м. Новогродівки та у краєзн. музеї м. Красноармійська. З повідомленнями про історію рідного краю виступав по обласному телебаченню, на радіо, в пресі.

Друкувався в газетах „Железнодорожник Донбасса”, «Донеччина» (Донецьк), „Маяк” (Красноармійськ), „Ясиноватская газета”, „Будни Новогродовки”, „Наша зоря” (Селидово). Особливим захопленням у житті вважає шевченкіану, родовід, нумізматику.

Створив музей села Червоний Яр Красноармійського району, який розміщений у його сільській хаті, де пенсіонер проживає.

Має звання «Почесний краєзнавець Донеччини».

Член НСКУ з 2009 р. Чл. квиток № 418.

Основні друковані праці:

1. Всеукраїнський староста в Красному Яру //Маяк. – 2000. – 8 червн
2. Краснопёры из Гродовки //Железнодорожник Джонбасса. – 2001. - №29-30. – 31 июля
3. Козак Максим Родов – засновник Гродівки //Будни Новогродовки. – 2004. – 2 жовтня. – С.7
4. Дорогі мої країни //Нащадки козаків у Донбасі: Нариси – Донецьк: «Донбас», 2005. – С.135-145
5. Красный Яр: село в донецком крае: Историко-краеведч. очерк. /Редакція, вступне слово В.І.Романька. – Донецк, 2007. – 132 с.
6. Козацьке коріння роду Шкуратьків //Маяк. – 2007. - №23 (13964). – 8 червня
7. Де журавка воду п’є із джерела...: З історії виникнення села Журавка Гродівської сільради //Маяк (Красноармійськ). – 2007. – 13 липня
8. Безвинно убієнний: Петро Різник //Донеччина. – 2009. – 14 жовт.

Контакти: Тел.: 095-1464244; 062-3191387

ЄСІШ Ігор Михайлович

м. Донецьк

Нар. 18.11.1965 р. в м. Магдебург (Німеччина). Середню освіту отримав в ЗОШ № 26 м. Донецьк. Закінчив з відзнакою істор. фак-т Донецького держ. університету (1990), аспірантуру при ДонНУ та захистив канд. дисертацію. Кандидат істор. наук, доцент, докторант. Працює на кафедрі історії України на посаді доцента.

Має понад 60 наук. публікацій у фахових виданнях України, Росії, Білорусії, Німеччини з різних питань історії Донбасу та України в роки Другої світової та Великої Вітчизняної війн. Є автором підручників з історії України, зокрема й з Грифом МОН України.

Сфера наукових інтересів: питання історії Другої світової та Великої вітчизняної війн на території Донеччини, історія Донецька, видатні люди Донбасу, історія дореволюційної Юзівки.

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 1989.

Основні друковані праці:

1. Вклад женщин в восстановление угольной промышленности Донбасса в годы Великой Отечественной войны (1943-1945 гг.) //Донбасс: прошлое, настоящее, будущее: Матеріали ІІ регіон. н-пр. конф. 16-17.XI 1993 г., г. Краматорск. – С.61-64.

2. Восстановление народного хозяйства Донбасса и Н.С.Хрущев (1943-1945 гг.) //Н.С.Хрущев: сталинизм и оттепель: Тезисы и доклады регион. конф. 14.04.1994, г. Донецк. – С.22-25.

3. Женщины Донбасса и возрождение железнодорожного транспорта (1943-1945 гг.) //Нові сторінки історії Донбасу: Зб. статей. Кн.4 /Укл. З.Г.Лихолобова. – Донецьк, 1995. – С.128-142.

4. Трудовая деятельность женщин Донбасса в годы Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.): Монография. – Донецк: «Друк-ИНФО», 2000. – 240 с.

5. Кадрова політика радянської влади по відродженню вугільних шахт Донбасу в роки Великої Вітчизняної війни (1943-1945 рр.): гендерний аспект //Література та культура Полісся: Зб. наук. праць. – 2011. – Вип.№65. – С.155-164.

6. Холодная осень 1943 года или жизнь после «смерти»: Восстановление культурной жизни города Сталино в годы Великой Отечественной войны (1943-1945 гг.) //Історичні та політологічні дослідження. – 2012. – №50. – С.87-95.

Контакти: Тел.: 050-5919545; тел. роб.: 062-3029272.

Електронна адреса: e_i@ukr.net

ЄЩЕНКО Тетяна Анатоліївна

м. Донецьк

Нар. 06.04.1971 р. в м. Орхів Запорізької обл. Середню освіту отримала в гімназії «Сузір'я» м. Орхів. Закінчила Запорізьке пед. училище, філолог. фак-т Донецького нац. унів-ту (1995).

Канд. філолог. наук. Працює на посаді доцента кафедри укр. та рос. мов Донецького нац. техн. унів-ту. Має близько ста публікацій, частина яких носить краєзн. характер. Автор ряду підручників з грифом МОНМС України: «Лінгвістичний аналіз тексту» (К., 2009), «Українська мова професійного спілкування» (ДонНТУ, 2011), «Тестові завдання з теорії та історії української літератури» (Д., 2012) та ін.

Наукові інтереси: лінгвістика тексту, стилістика, поетична мова рідного краю (90-і роки ХХ століття), психолінгвістика, риторика, церковнослов'янська мова.

Учасник понад 60 наук. конференцій в Україні, Польщі, Чехії, Росії. Номінант XI Всеукр. конкурсу «Книжка року-2009» зі спеціальної літератури. Член Наук. тов-ва ім. Т.Г.Шевченка.

Нагороджена Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2014).

Член НСКУ з 2010 р. Чл. квиток № 1974.

Основні друківані праці:

1. Ідіостиль Микити Шаповала в аспекті психопоетики (з нагоди 125-річчя письменника) //Донецький вісник Наук. тов.-ва ім. Шевченка. – т.19. Микита Шаповал – видатний державний діяч, вчений, патріот: Матеріали наук.-практ. конференції 5 квітня 2007 р. – Донецьк: УКЦ, 2007. – С. 27 – 39.

2. Україна – красива країна: про поїздку до Святої Лаври та в село-музей Прелесне //Логос. – 2010. – № 2 (11). – лист. – груд. – С. 15 – 16.

3. Церковнослов'янськи і біблійськи як ознака ідіостилю Василя Стуса // Донецький вісник Наук. тов.-ва ім. Шевченка. – Т.32. Мовознавство. – Донецьк: СВД, 2012.

4. «А писанка весь світ зігріє...» //Україна козацька. – 2011. – № 5 – 4 (148 – 149). – квітень. – С. 22 – 23.

5. Лінгвокультурема «Місто» у мовній картині світу поетів-«дев'яностівців» //Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах: Зб. наук. праць. – Донецьк: ДонНУ, 2007.–Вип. 16.– С. 170 – 179.

6. Калина – серце України // Україна козацька. – 2011. – № 3 – 4 (145 – 146). – лютий. – С. 22 – 23.

Контакти: Тел. : 050-6373170

ЖЕРЕБЕЦЬКИЙ Петро Іванович

м. Горлівка

Нар. 17.07.1927 р. в с. Миколаївка Бердянського р-ну Запорізької обл. Тут закінчив сер. школу. 1945-1947 – служба в армії. Закінчив істор.-філол. фак-т Сталінського педінституту (1956). Працював в школах Горлівки. Має звання “Відмінник освіти”. З 1989 р. – на пенсії.

В школі вів краєзн. гуртки. Брав участь у створенні ряду музеїв у школах, на підприємствах, в організаціях, Горлівського міського іст.-краєзн. музею. Разом з учнями здійснив чимало походів впродовж Кальміусу, Кринки, Сів. Дінця, Бахмутки. Записував фольклор Донеччини. Написав історію Микитівського ртутного комбінату.

Статті краєзн. характеру друкував у місцевих газетах (“Кочегарка”, “Рад. Донеччина”), в ж. “Донбас”.

Має звання «Почесний краєзнавець Донеччини».

Член НСКУ з 2008 р. Чл. квиток № 414.

Осн. друковані праці:

1. Де колись царював Шубін //Рад. Донеччина.- 1968. – 21 січня.
2. Выходили в поход партизаны (О деятельности Горловского парт. отряда в годы Великой Отеч. войны) //Кочегарка. – 1974. – 25 июля.
3. Воли запрягайте (Про чумацький промисел на Донеччині) //Донбас. – 1990. – №5.
4. Горловка (Природа, история, экономика) – Донецк: КП “Регион”, 2001. – 291 с. (2012. – 592 с.).

Контакти: Тел.: 093-5096642

ЖНАКІН Володимир Володимирович

м. Слов'янськ

Нар. 22.09.1941 р. у с. Садове Великоновосілківського р-ну Донецької обл. Трудову діяльність розпочав токарем Торезького електромеханічного заводу. Закінчив Дніпропетровський с/г інститут. Працював гол. агрономом, головою колгоспу ім. ХХІІ зїзду КПРС (1968-1977). Був на керівних посадах у райкомі партії (1977-1979), головою Слов'янського райвиконкому. Довгий час працював директором с/г технікуму у Слов'янську (1987-2009). Був депутатом трьох скликань Донецької облради та дев'яти скликань Слов'янської райради.

Сприяв оновленню меморіалу бойової слави в с. Долина, відкриттю музею народної архітектури, побуту та дит. творчості в с. Прелесне. Турбувався про розчищення та впорядкування криниці з джерельно-чистою водою в с. Никанорівка. Він автор герба і прапора Слов'янського району.

Цікавився історією сіл Слов'янщини, зібрав чимало відомостей про відомих земляків. Планував видати книгу про історію Слов'янського р-ну.

Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора, «Знак пошани». Почесний громадянин Слов'янського р-ну (2008). Мав звання «Відмінник освіти України», «Почесний краєзнавець Донеччини».

Помер 16 липня 2009 р. Похований у м. Слов'янську.

Член НСКУ з 2008 р. Чл. квиток № 416.

ЖОВНІР Людмила Тимофіївна

м. Родинське

Нар. 04.01.1940 р. у м. Павлоград Дніпропетровської обл. У дівочтві мала прізвище Підгорна. Дитячі роки (з 1941 по 1951) провела у бабусі і дідуся в селі Жовта Селидівського р-ну (тепер Красноармійського р-ну) Донецької обл. Перший учитель – Петро Саватович Ковтун. Любила малювати; у м. Красноармійськ, куди переїхала згодом до мами, відвідувала ізостудію при клубі ім. Шевченка. У 1957 р. закінчила школу, згодом – курси медсестер.

Закінчила Томський геологорозвідувальний технікум (1979, Росія). У м. Родинське працювала медсестрою, геологом на шахті «Краснолиманська», побувала на Чукотці.

Завжди любила подорожувати, цікавиться квітникарством, фотографією, кулінарією. Незважаючи на поганий зір, продовжує малювати картини. У її архіві нариси з історії села Жовте Красноармійського р-ну, статті з питань збереження заповідних місць донецького краю.

Автор книг: «Счастливое детство Люськи и Райки», «За Северным сиянием». Друкувалася в газетах «Маяк» (Красноармійськ), «Донеччина», «Україна козацька» та ін. У рукописі залишаються книги «Не вмирай, село моє», «Люськині пути-дороги». Рецензії на її книги писали П.Гайворонський, Д.Белоконь, В.Романько. Член літ. клубу «Суцвіття» (Красноармійськ).

Художниця. Автор більш як 500 полотен та 20 виставок картин у Красноармійську, Димитрові, Дебальцевому, Добропільському районі. Учасник ряду мистецьких конкурсів, в т.ч. «Срібні дзвони» (м. Дебальцеве).

Нагороджена Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2013), має Подяку НСКУ (2009).

Член НСКУ з 2009 р. Членський квиток № 417.

Основні друковані праці:

1. Счастливое детство Люськи и Райки. – Донецк: «Каштан», 2009. – 152 с.
2. Северным сиянием. – Донецк: «Каштан», 2010. – 150 с.
3. Яскраві барви суцвіття. - Донецьк: «Каштан», 2013.
4. Мама и сын. – Донецьк: «Каштан», 2013.
5. До свідання, Италия. – Донецьк: «Каштан», 2013.
6. Люськині дороги. – Донецьк: «Каштан», 2013.
7. Гнездо Эскулапа. – Донецьк: «Каштан», 2014.

Контакти: Тел.: 095-7810712

ЖУКОВА Наталія Анатоліївна

м. Артемівськ

Нар. 14.06.1979 р. в м. Артемівськ Донецької обл. Має середню спец. освіту – Артемівське мед. училище (1999) та незакінчену вищу (3 курси Горлівського пед. інституту іноземних мов). Працювала мед. сестрою в Артемівському будинку немовляти (1999-2003), деякий час – учителем англ. мови в ЗОШ №4 м. Артемівськ, у Києві в приватній школі «Меридиан», на круїзних лайнерах компанії «Princess Cruises» у водах Австралії, Нової Зеландії, Океанії, США.

Член еколого-культурного центру «Бахмат» (м. Артемівськ) з 1995 р. «Саме робота в «Бахматі» прищепила мені любов до історії рідного міста і донецького краю в цілому, привела у краєзнавство». З 2005 р. спільно з головою комітету мікрорайону Ступки (Артемівськ) почала збирати матеріали про історію голландської соляної шахти «Петро Великий», яка працювала у Бахмуті в 1884-1920 рр. Було встановлено контакт з голландськими родинами, предки яких жили та працювали на цій шахті. У 2010 р. вийшла книга, яка стала підсумком цієї п'ятирічної історико-краєзнавчої праці.

Відзначена Подякою ДонОО НСКУ (2013).

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 1884.

Основні друквані праці:

1. Святыя Горы глазами Леоноры Паардекоопер: К вопросу об истории курортного дела в Святогорске //Святогірський альманах 2007. – Донецьк: «Донбас», 2010. – С.124-138 (у співавторстві з В.М.Дедовим).
2. Ступки. Четвёртое измерение /Авт. текста С.Овчаренко; Пер. с англ. и голланд. В.Чернозуба, Н.Жуковой. – Артемівськ, 2010. – 176 с.
3. Бахмутский оловянный солдатик из «Рашн коллекшн» //События. – 2007. – №7 (321). – 14 січня (про Бахмутський гусарський полк).
4. Бахмутский метеорит. Купить не желаете? //События. – 2007. – №8 (322). – 21 січня (про падіння метеориту в Бахмуті в 1814 р.).
5. И каждый из них – память: Воспоминания бывших остарбайтеров. – Артемовск: Артемовский краеведч. музей, 2011 (у співавторстві).

Контакти: Тел.: 099-6706096; дом.: 062-74-92138

ЗАГНІТКО Анатолій Панасович

м. Донецьк

Нар. 14.10.1954 р. в с. Кацмазів Жмеринського р-ну Вінницької обл. У Донецькому держ. ун-ті закінчив філолог. фак-т (1977), істор. фак-т (1986). Працював у школі свого рідного села, служив в армії.

Доктор філолог. наук (1992), професор (1993), зав. кафедри укр. мови та прикладної лінгвістики Донецького нац. унів-ту. Дійсний член НТШ (2011), член-кореспондент НАН України (2012). Член Нац. спілки письменників України (2011).

Основне коло наукових зацікавлень: граматики укр. та інших слов'янських мов, проблеми контрастної лінгвістики, особливості худ. стилістики, функціонально-комунікативні та функціонально-когнітивні процеси в сучасній граматиці. Автор більше 200 наукових праць, серед них монографії та навч. посібники.

Тривалий час на обл. радіо вів передачу «Мова рідна – слово рідне», на якій висвітлював питання культури укр. мови, її ролі та місця у житті земляків-донеччан, а також провів чимало розмов про історію та культуру рідного краю. Зі студентами проводить літер.-мист. заходи, переважна більшість з яких носить краєзн. характер. Має доволі чимало критичних публікацій про творчі доробки письменників-земляків, статті про села Донеччини, легенди донецького краю. Друкується у багатьох періодичних виданнях, в т.ч. газ. «Слово Просвіти», «Донеччина», «Україна козацька».

Удостоєний звання «Відмінник освіти України» (1995), «Заслужений працівник освіти України» (2008), «Почесний краєзнавець Донеччини» (2014). Нагороджений знаком МОН України «Петро Могила», знаком ВУТ «Просвіта» «Борис Грінченко». Його ім'я внесено у ряд енциклопедій і довідників, в т.ч. «Письменники України». Відзначний Поч. грамотою ДонОО НСКУ (2013).

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 1885.

Основні друквані праці:

1. Слово у душі – душа у слові: Розповіді за сторінками авторської програми «Мова рідна, слово рідне...» (1989-1996). – Донецьк: «Академія», 1997. – 434 с.
2. Щастя-долі не шукав, а зі словом працював: До ювілею І.Білого //Донеччина. – 2012. – 27 березня. – С.3
3. У неповторному звучанні слова душі переливи тонкі: Передне слово //Доценко Ю. Переступний вік: Поезії. – Донецьк, 2012. – С.3-8.
4. «Це щастя... у кожному серці відкривати доброту»: З творчої лабораторії Грицька Бойка //Донбас. – 2013. – №1-4. – С.173-178.
5. «Розкажу, що бачив і що слухав...»: Про антологію //Донбас. – 2013. – №1-4. – С.179-181.

Контакти: Тел.: 050-2327802; роб.: 062-3817006.

ЗГІННИК Олена Георгіївна

м. Донецьк

Нар. 28 червня 1971 р. в м. Донецьк. Закінчила Київський нац. університет культури і мистецтв (1999). Краєзнавчою діяльністю займається з 2002 року. Член Донецького обл. генеалогічного тов-ва (2003), учасник 8-ї та 10-ї Горлівських міських науково-практичних конференцій «Генеалогія горлівчан».

Проводить дослідницьку роботу з питань історії бібліотечної справи Донеччини, вивчає історію міста Донецька за біографіями, мемуарами та спогадами видатних людей XIX-XXI ст., цікавиться генеалогією власного роду Коломацьких. Активно друкується в Інтернеті, на авторському сайті Є.Ясенова «Донецкий».

Працює зав. відділом обл. бібліотеки ім. Н.К.Крупської. Керує роботою історико-літературного центру «Слово», що створений С.К. Перепеченко і діє в бібліотеці на правах клубу за інтересами.

Відзначена Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2013).

Член НСКУ з 2009 р. Чл. квиток № 443.

Основні друковані праці:

1. Православна перлина Донбасу: Свято-Успенська Святогірська Лавра: Бібліогр. покажч. / Донец. обл. универ. наук. б-ка ім. Н.К. Крупської; Уклад.: Т.М. Дрьомова, О.Г. Шостачук [Згінник].- Донецьк: Схід. видав. дім, 2004.- 104с.

2. Судьбы прадедов: поиск генеалогических корней // История Горлівки в родоводах горлівчан: Зб. статей та матеріалів / Упоряд. Н.О.Савенко, І.А.Маслюк. – Донецьк: Журн. «Донбас», Нац. спілка письменників України, 2010. – С.160 – 167.

3. Первые библиотеки Юзовки // Наш дом +. – 2010. – 1 окт. - №39. – С.7.

4. Патриарх // Наш дом+. – 2010. - №44(5 нояб). – С.7 (у співавторстві з О.Ізмайловим).

5. Дворец металлургов: культура плюс акустика // Муниципальная газета. – 2011. - №13 (1 апр.). – С.7 (у співавторстві з О.Ізмайловим).

6. Педагогическая поэма Иосифа Каракиса // Муниципальная газета. – 2011. - №14 (8 апр.). – С.7 (у співавторстві з О.Ізмайловим).

7. Театральная история // Муниципальная газета. – 2011. - №35 (2 сент.). – С.7 (у співавторстві з О.Ізмайловим).

8. Як Іван Максимович подружився з Іваном Григоровичем: // Донеччина. – 2011. – 18 лист. – С.2.

9. Перша бібліотека Дружківки //Донеччина. – 2012. – 20 березня. – С.4.

10. «Старой Юзовке» Ильи Гонимова – 75 //Календар знаменних і пам'ятних дат Донецької області. 2012 рік. – Донецьк: «СВД», 2011. – С.105-107 (у співавторстві з О.Ізмайловим).

11. Про діяльність історико-літературного центру «Слово» у місті Донецьку // Наша національна гордість: матеріали Всеукр. наук. конференції, присв. 825-річчю «Слова о полку Ігоревім» / Упоряд. С. Воїнов. – К., 2012. – С.77-82.

Контакти: Тел.: 095-4019127; дом.: 062-3005156.

Електронна адреса: donchanka2013@mail.ru

ЗОЦ Ігор Олексійович

м. Донецьк

Нар. 08.10.1961 р в с. Ульянівка Красноармійського р-ну Донецької обл. Середню освіту отримав в Новотроїцькій школі Красноармійського р-ну. Закінчив фак-т журналістики Київського держ. університету ім. Т.Г. Шевченка. Трудову діяльність розпочав з посади зав. відділом газ. “Маяк” (Красноармійськ). З 1985 р. працює в обл. газ. “Донеччина”, спочатку кореспондентом, а з 1992 р. – головним редактором.

Як журналіст та гол. редактор велику увагу приділяє історії та культурі донецького краю. В газ. “Донеччина” регулярними стали темат. сторінки “Рідний край”, “Стусове коло”, “Незабутній Сосюра”, “Плекаймо рідну мову”, “Живі джерела”. Надав всебічну підтримку виходу в світ регіон. іст.-краєзн. альманаху “Рідний край” (вийшло 4 номери). На базі газ. “Донеччина” проходять презентації краєзн. видань, зустрічі краєзнавців за “круглим столом”, зустрічі з письменниками-земляками.

Член правління Донецької обл. організації нац. Спільки журналістів України. Його ім'я внесено у довідники «Хто є хто в українських мас-медіа» (1999), «Українські засоби масової інформації» (2001), «Редактор – 2000» (2000), «Краєзнавці України» (2003), «Красноармейский район: Люди. История. Факты» (2003).

Делегат IV, V з'їздів краєзнавців України.

Автор чисельної кількості матеріалів на краєзн. тематику. Нагороджений Золотою медаллю укр. журналістики, нагрудним знаком «Михайло Петренко. 1817-1862», пам'ятною медаллю «Т.Г.Шевченко. 200 років з дня народження». Має звання «Почесний краєзнавець Донеччини», «Почесний краєзнавець України», «Кращий краєзнавець року-2010, 2011».

Член НСКУ з 2009 р. Чл. квиток № 415.

Основні друквані праці:

1. Організатор краєзнавчого руху на Донеччині //Хранителі пам'яті: краєведи Донеччини. Вып. 2. Сб. – Донецьк, 1995. –С. 39-44.

2. Газеті “Донеччина” – 65! //Календар знаменних і пам'ятних дат Донецької області. 2001 рік. – Донецьк:ДОУНБ. – 2000. – С. 39.

3. Троє на одному возі. Свої люди: Оповідання //Лад (Альманах письменників Донбасу). – Донецьк, 1997. – С. 47-57.

4. Останній уклін: Про книгу І.Костири “Межівська сторона” //Світлиця. – 2003. – 3 жовтня.

5. Наш «Рідний край». – Донецьк: «Каштан», 2008. – 448 с. (у співавторстві з В.Шептухою)

6. Його життєвий принцип : «Якщо не я, то хто?» //Валерій Іванович Романько: Бібліографічний покажчик: Переднє слово. – Слов'янськ, 2012. – С.4-11

7. Створив літопис газети: Передмова //Шептуха В. Моя «Донеччина». – Донецьк: «Каштан», 2012. – С.3-4

8. Патріарх Філарет: «Населення Донбасу житиме добре, коли воно буде з усім українським народом»: Інтерв'ю Святішого Патріарха Київського і всієї України-Руси Філарета редактору газети «Донеччина» Ігорю Зоцу//Слово Просвіти. – 2015. ч.3.– 22-28 січня. – С.6-7.

9. Непокаране зло повертається: Голодомор на Донбасі //Донеччина – №33 (15869). – 2014. – 12 грудня

Контакти: Тел.: 066-5995190.

Електронна адреса: donzots@ukr.net

ІВАНОВ Віктор Олексійович

м. Краматорськ

Нар. 02.05.1964 р. в м. Краматорськ. Закінчив місцеву школу № 17 (1971-1981), у Краматорському індустр. інст-ті отримав диплом інженера-металурга (1986). Відбував службу на Чорному та Тихоокеанському флотах (1986-1988). Працював на посаді інженера-технолога (1988-1993). Займається підприємницькою діяльністю.

Краєзнавством почав цікавитися з 2007 р., взявшись за дослідження свого родоводу. Серйозно займався вивченням промислового виробництва цегли, черепиці на Донеччині. Зібрав чималу колекції цих виробів минулих років, 160 цегляних та 125 черепичних клейм. Веде пошук інформації про фабрики та заводи, які випускають подібні види будівельних матеріалів. Пошуком охоплено Донецьку, Харківську, Дніпропетровську, Запорізьку, Сумську, Луганську області України, частково Ростовську обл. Росії. Тільки по Донецькій обл. має дані про більш як 200-т підприємств, про їхніх господарів, керівників.

Звіти про свої досягнення подає в Інтернеті за такими адресами: **Kramatorsk.info**; **oldbricks.info**; **Форум газети «Поиск»**. У бібліотеці ім. Маяковського м. Краматорська має міні-виставку цегли та черепиці донецького краю, про що писали газ. «Поиск», «Донбасс» (№49 від 27.04.2010 р.), знято відеоролик «5 каналом». Своїм учителем-наставником у краєзнавстві вважає земляка В.Ф.Коцаренка.

Відзначений Подякою ДонОО (2011). Має звання «Кращий краєзнавець року 2012».

Член НСКУ з 2010 р. Чл. квиток № 1975.

Контакти: Тел.: 050-9291502

Електронна адреса: iva7@rambler.ru

КАБАНЦЕВ Григорій Григорович

м. Маріуполь

Нар. 20.09.1933 р. у с. Рівне (Зельцман) Саратовської обл. (Росія) у родині лікаря-хірурга. Закінчив СШ у Маріуполі (1951), Дніпропетровський інститут інженерів залізн. транспорту (1956) за спеціальністю «інженер-механік-паровозник і тепловозник».

Працював на металург. заводах Свердловська і Верх-Ісетська (Росія, 1956-1964). У Маріуполі з 1964 р. – МЗТО – нач. патентного бюро, Діпромет – ст. інженер-патентознавець. Працював на ММК ім. Ілліча, у Донецьку в ДонНДІчормет, ПромтрансДІпроект, ДонНДІГРІ. З 2006 р. – пенсіонер.

Самодіяльний композитор, член ТОСК з 1981 р., член тов-ва «Просвіта» з 1989 р. Деякий час з батьками проживав у Польщі, як турист відвідав Угорщину, Чехію, Німеччину, Францію, Італію, Австрію.

Досліджував життя і творчість В. Сосюри на Донбасі, створив 15 пісень на його слова. Об'їздив усі області України, друкував у газетах статті, а на обл. радіо виступав з віршами та піснями, давав інтерв'ю щодо пам'яток культури та історії України. Автор багатьох статей, брошур і книг з питань патентознавства та краєзнавства. Постійно виступає з публікаціями у газетах «Донеччина», «Приазовский рабочий», «Ильичевец», «Високий замок» та ін.

У співавторстві створив фільми «Життєвий шлях лікаря-хірурга Г.О.Кабанцева» (1999), «В.Сосюра і Маріуполь», «Григорій Кабанцев та його родина» (2004). Своїми вчителями в краєзнавстві вважає Г.А.Монастирєнка, С.В.Ратнера, П.І.Мазура.

Про нього чимало написано, як приклад: Зайка В. «Такий я ніжний, такий тривожний» («Донеччина», 19.09.2008 р.); Шликова Н. «Дороги Григорія Кабанцева:» («Донеччина», 20.09.2013). Лауреат премії ім. В.М.Сосюри (2001), нагороджений чисельними грамотами та дипломами. Має звання «Почесний краєзнавець Донеччини». Винесена Подяка НСКУ (2014), нагороджений Ювілейною Шевченківською грамотою (2014).

Член НСКУ з 2009 р. Чл. квиток № 419.

Основні друковані праці:

1. Ще не вмерла наша духовність //Донеччина. – 1995. – 18 липня
2. Синій птах В. Івасюка //Приазовский рабочий. – 2000. – 23 лют.
3. Музична Сосюріана: Зб. романсів і пісень. – Артемівськ, 2008
4. Подорожували Україною //Донеччина. – 2011. – 10 березня
5. Українці у Відні //Донеччина. – 2013. – 6 вересня

Контакти: Тел.: 066-9299997; д. 062-29-220178.

КАЧУР Володимир Васильович

м. Дружківка

Нар. 17.10.1946 р. на Вінниччині. Закінчив істор. фак-т Одеського держ. університету (1969). У Дружківці з 1973 р. Працював у школах міста, у міському комітеті партії. З 1997 по 2007 рр. очолював Дружківський міський відділ освіти.

Активно зайнявся краєзнавством з 1993 р.

Автор чисельних статей з історії рідного краю у місцевій періодиці. Має окремі видання. Особливо чималу роботу провів по дослідженню історії міста Дружківка: працював в архівах, опитував старожилів, опрацював історичну література і в результаті видав книгу про історію міста. Один з організаторів Дружківського художнього музею. Ініціатор написання історії селища, з якого й розпочалася історія міста Дружківки.

Організував та провів у січні 2015 р. регіональну наук.-практ. конференцію на тему «Заселення північної Донеччини в XVI – середині XIXст.».

Голова Дружківської міської організації НСКУ, очолює краєзн. клуб «Краяни».

Керівник Дружківсько-Костянтинівського краєзн. осередку Дон ОО НСКУ та краєзн. клубу «Краяни».

Винесена Подяка ДонОО НСКУ (2011). Визнаний «Кращим краєзнавцем року 2012». Нагороджений Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2014).

Член НСКУ з 2010 р. Чл. квиток № 420.

Основні друковані праці:

1. Історія Дружківки та її округи від найдавніших часів до кінця XIX століття. – Донецьк, 2009

2. Венчание в Дружковке знаменитого купца Григория Елисеева //Наша Дружковка. – 2011. – 9 ноября

3. Из истории населенных пунктов Райского сельсовета в 1917-1939 гг //Наша Дружковка. – 2012. – 1 лютого

4. Трагічні сторінки історії Олексієво-Дружківки у 30-х рр.. XX ст. //Відома і невідома Олексієво-Дружківка: Краєзн. зб. – Донецьк, 2011

5. Місто Дружківка та її округи у 30-40-х рр. XX століття. –//Відома і невідома Олексієво-Дружківка: Краєзн. зб. – Донецьк, 2012. – с.66-90

6. Начало промышленной Дружковки положили купцы Борисовские //Наша Дружковка. – 2013. - № 49 (419), 11 декабря. – С.11

Контакти: Тел.: 062-67-34649; моб.: 050-8311420

Електронна адреса: volvkachur@gmail.com

КОБЕЦЬ Тетяна Іванівна

сmt. Благодатне Волноваського р-ну

Нар. 14.09.1952 р. в Таджикистані. Закінчила Благодатненську сер. школу, філолог. факультет Донецького держуніверситету (1978) за спеціальністю «філолог, викладач рос. мови та літ-ри».

Працює вчителем ЗОШ I-II ст. сmt. Благодатне Волноваського р-ну – викладає світову літ-ру, укр. мову та літ-ру. Учитель вищої категорії. Керівник шкільного методоб'єднання вчителів мови та літ-ри.

Проводить активну роботу по підготовці учнів до олімпіад та конкурсів різного рівня, сама була учасником конкурсу «Кращий працівник року».

Вибиравалася депутатом селищної ради декількох скликань. Довгий час була солісткою селищного хору.

Має статті науково-методичного характеру у фахових виданнях за профілем викладання.

Відзначена Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2013).

Член НСКУ з 2009 р. Чл. квиток № 421.

Основні друковані праці:

1. Разоблачение нравственных и социальных пороков чиновников в комедии Н.В.Гоголя «Ревизор» //Рус. язык и лит-ра в школах Украины. – 2006. - №4.

2. Изображение в повести Н.В.Гоголя любви к Украине, героизма и мужества в борьбе за родную землю //Рус. язык и лит-ра в школах Украины. – 2013. – Ноябрь.

Контакти: Тел.: 066-5910986; 095-5097601.

КОВАЛЬ Ганна Юріївна

м. Донецьк

Нар. 01.12.1993 р. в м. Донецьку. Базову середню освіту отримала в Донецькій гімназії №72. Закінчила бібліотечне відділення Донецького училища культури (2008-2011), отримала кваліфікацію «Спеціаліст бібліотечної справи».

Навчалася в Донецькій дитячій музичній школі (2005-2011) по класу бандури, добре грає на фортепіано. Захоплюється тенісом, цікавиться питаннями релігії.

З 2011 р. – студентка факультету іноземних мов Донецького національного університету, спеціальність «Англо-німецька філологія».

Краєзнавством цікавиться з 2006 р. У шкільні роки була членом Малої Академії Наук (історико-географічне відділення), де займала призові місця. Цікавилася темою взаємозв'язків донецького краю і Наполеонівських війн, в т.ч. військових подій 1812 року. Брала участь у Всеукраїнських краєзнавчих конференціях, друкувалася у збірках МАН.

Член НСКУ з 2010 р. Чл. квиток № 1872.

Контакти: Тел.: 062-2538247; 050-0647177.

Електронна адреса: anutaanuta@mail.ua

КОЖЕМЯКА Оксана Леонідівна

м. Донецьк

Нар. 08.02.1962 р. в м. Запоріжжя (дівооче прізвище – Клепач). Закінчила СШ №15 м.Хмельницького. Вищу освіту отримала на істор. факті Київського держ. університету (1979-1984), спеціальність – історик-архівіст, викладач історії.

Трудову діяльність розпочала на посаді інспектора архівного відділу Хмельницького облвиконкому (1084-1987). З 1987 р. сім'я проживає на Донеччині. Працювала вчителем історії, заст. директора ряду шкіл Макіївки та Донецька. Зараз на посаді заст. директора, учителя історії вищої категорії в Донецькому ліцеї №12.

Веде активну роботу по керівництву учнівськими наук.-дослідн. роботами Малої академії наук. Учні під її керівництвом ставали неодноразовими призерами та переможцями міських, обл., всеукр. та міжнар. змагань. Сама вона ставала переможцем обл. конкурсів серед вчителів, як приклад: «Кращий робітник року в сфері освіти» (2004), «Вчитель року 2000, 2008», фіналіст всеукр. туру в номінації «Історія» (2008). Переможець обл. етапу Всеукр. конкурсу «Голодомор 1932-1933 . Україна пам'ятає» (2007).

Має більше ста публікацій на педагогічні, науково-метод., публіц. теми. Друкувалася в газ. «Освіта України», «Історія України», часописах «Історія в школі», «Історія в школах України», «Все для вчителя», «Історія та правознавство», «Доба». Вона автор 8 авторських та 7 колективних метод.-дидакт. та навч. посібників.

Автор 11 літературно-худ. видань: 6 зб. поезії та 4 книг прози, друкувалася у 10 літ. збірках; за літературну творчість удостоєна премії ім. П.Байдебури. Майстер спорту з легкої атлетики. Має звання «Відмінник освіти України», вчитель-методист, нагороджена Грамотами МОН України (2000, 2004, 2006, 2007), знаком Верховної Ради України «Десять років незалежності України» (2005).

Відзначена Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2013).

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 1987.

Контакти: Тел.: 099-7059439; дом.: 067-6219746; дом. 062-3440045.

Електронна адреса: sergei-kozhemyaka@rambler.ru

КОНІЩЕВА Наталія Йосипівна

м. Донецьк

Нар. 30.01.1950 р. в м. Новокузнецьк (РФ). Закінчила Донецький інститут радянської торгівлі (1970). Доктор економічних наук, професор Донбаського держ. пед. університету. Академік Академії економічних наук України, Української екологічної академії наук та Міжнародної академії інформатизації..

Має понад 570 наукових праць, з яких 230 з проблем розвитку туризму, гуманітаризації освіти, краєзнавства, збереження культурної спадщини. Учасник наук.-практ. конференцій у десятках міст України, в Росії, Польщі, Прибалтиці.

Громадська діяльність: член Нац. Спілки журналістів України, голова Донецького обл. відділення Укр. Фонду Миру, член президії Донецького обл. відділення Української Ради Миру, член Регіон. ради з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання насильству в сім'ї та протидії торгівлі людьми Донецької облдержадміністрації, член президії Донецької обл. організації Спілки жінок України, президент територіального відділення історії, наук про Землю, філософії та суспільствознавства Малої академії наук України у Донецькій області, має відзнаки почесного працівника туризму України.

Нагороджена Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2011). Визнана «Кращим краєзнавцем року 2012».

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 1886.

Основні друквані праці:

1. Повышение эффективности использования туристско-рекреационного потенциала Донбасса // Проблемы и перспективы развития туризма в странах с переходной экономикой: Материалы межд. науч.-практ. конф. – Смоленск, 2000. – С.191-194

2. Пути интенсификации устойчивого развития туристического бизнеса в Донецкой области //Туристский феномен: экономические, социальные, экологические и культурно-исторические предпосылки и последствия: Материалы IV межд. науч.- практ. конф., 14–16 мая 2002 г., Святогорск. – Донецк, 2002. – с.62-66.

3. Шляхи розвитку природно-заповідних територій Донецької області в контексті концепції сталого розвитку //Регіональна економіка. – 2004. – №4. – С.127-139.

4. Забезпечення розвитку туризму в Донецькій області професійними кадрами // Економіка и право. – 2010. – № 2. – С. 22–33.

5. Краєзнавча робота учнівської молоді – шлях у майбутнє // Донеччина. – 2009. – № 74 (15486). – 4 грудня. – С. 1.

6. Підвищення ефективності організації логістичних потоків, процесів і послуг у туристичній сфері регіону / Н.Й. Коніщева, Н.В. Трушкіна // Вісник ДІТБ. – 2010. – № 14. – С. 294–304.

7. Удосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації кадрів сфери туризму та курортів / Н.Й. Коніщева // Вісник ДІТБ. – 2011. – № 15. – С. 158–167.

8. Формування кадрового потенціалу сфери туризму / Н.Й. Коніщева // Вісник Маріупольського держ. унів-ту: зб. наук. праць. – Сер. Економіка. – Вип. 1. – Маріуполь: Маріупольський держ. ун-т, 2011. – С. 97–107.

9. Стратегія розвитку туристической и курортно-рекреационной сфери города Славянска / Н.И. Конищева, В.Н. Воропаев // Вісник Маріупольського держ. унів-ту: зб. наук. пр. – Вип. 2. – Сер. Економіка. – Маріуполь: Маріупольський держ. ун-т, 2011. – С. 70–77.

10. Туризм та краєзнавство – важливі чинники виховання дітей та молоді // Донеччина. – 17 листопада 2012 р. – С. 2

11. Объединение теории и практики с целью повышения качества почтового обслуживания в Славянске // Славянская правда. – 2013. – № 38 (154). – 19 сентября. – С. 4.

Контакти: Тел.: 062-2538247; 050 811 81 22

Електронна адреса: natanrushkina@rambler.ru;
trushkina1979@yandex.ua

КОРНАЦЬКИЙ Ігор Аркадійович

м. Артемівськ

Нар. 15.12.1970 р. в с. Опитне Артемівського р-ну Донецької обл. Закінчив істор. фак-т Донецького держ. унів-ту (1997). Деякий час працював у школі. З 1998 р. працює ст. наук. співробітником Артемівського краєзн. музею. З 2004 р. керує секцією «Історичне краєзнавство» міського істор.-географ. відділення МАН (Артемівськ). Голова міського краєзн. осередку.

Дослідженням історії Донеччини займається з 1995 р. Оpubлікував близько ста наук.-попул. статей у місцевій періодиці. Автор близько двадцяти статей у наук. збірках, в «Енциклопедії сучасної України», автор і редактор-упорядник 6 краєзн. збірок (у співавторстві). Учасник наук.-практ. конференцій у Донецьку, Луганську, Святогірську, Слов'янську, Миколаєві, Кам'янці-Подільському.

Основні теми досліджень: історія заселення краю та формування етнічного складу його населення, діяльність місцевих органів влади й управління (XVIII-XIX ст.), голодомор 1932-1933 рр. і політичні репресії радянського періоду. Винесена Подяка ДонОО НСКУ (2012).

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 1887.

Основні друковані праці:

1. На Запад шли по Украине: Воспоминания артемовцев /Сост. В.Братков, И.Корнацкий. – Артемовск, 2000. – 68 с.
2. Почётные граждане Артемовска: Биографические очерки и воспоминания. – Артемовск, 2003. – 125 с. (у співавторстві)
3. Население Донетчины по переписи 1897 г. //Донбасс: прошлое, настоящее, будущее: Материалы IV регион. научно-практ. конф. – Донецк, 1995. – С. 175-176 (у співавторстві)
4. Запорізько-бахмутські зв'язки у XVIII столітті //Літопис Донбасу: Краєзн. зб. – Вип. 13. – Донецьк, 2005. – С.78-82
5. З історії Бахмутської пошти //Літопис Донбасу: Краєзн. зб. – Вип. 17. – Донецьк, 2009. – С.21-28
6. Мусульмани Донеччини за переписом 1897 р. //Іслам та ісламознавство в Україні: Матеріали I Міжн. наук.-практ. конф. (28 квітня 2011 р.) – Донецьк, 2011. – С.47-50
7. Проблески (1916-1917),1990-1991): Библиографический указатель. – Донецк, 2013. – 32 с. (У співавторстві з О.М.Лядовою).
9. Заповідаємо вам пам'ять: Місто Артемівськ і Артемівський район в роки нацистської окупації (1941-1943). – Донецьк: «Світ книги», 2013. – 448 с. (у співавторстві).

Контакти: Тел.: 099-3411637; дом.: 0627-494335.

Електронна адреса: localhistortdon@bigmir.net

КОСТЮЧЕНКО Юлія Анатоліївна

м. Красноармійськ

Нар. 09.09.1981 р. Закінчила Донецький інститут соціальної освіти (2003-2008) зі спеціальності «Журналістика». Краєзнавством цікавиться зі шкільної лави.

Працює в КЗ «Красноармійський істор. музей» на посаді директора закладу. Друкується у місцевій пресі, де друкує статті з історії міста, про почесних мешканців Красноармійська. Взяла участь у VII фестивалі словянської культури та писемності (м.Донецьк) з виставкою «Дівочі вечорниці».

Виконує обов'язки співголови краєзнавчого товариства «Оберіг».

Нагороджена Почесною грамотою Донецької ОО НСКУ (2013).

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 2454.

Основні друковані праці:

1. Героїчне ім'я – в пам'яті людській //Маяк (Красноармійськ). – №2, 13 січня 2011 р. (про В.Шибанкова).

2. Пісні й життя навек! //Маяк. – №4, 27 січня 2011 р. (про М.Леонтовича).

3. Невидимый фронт //Маяк. - 22 вересня 2011 р. (до Дня партизанської слави).

4. Красноармійська скарбниця історії //Любимый город: Істор.-краєзн. альманах. Вип. 1. /Редактор-упорядник П.Гайворонський. – Донецьк: «Каштан», 2013. – С. 4-7.

5. Подполье Красноармейска в годы Великой Отечественной войны //Любимый город: Историко-краєзн. альманах. Вип. 2. /Редактор-упорядник П.Гайворонський. – Донецьк: «Каштан», 2013. – С. 9-15.

Контакти: Тел.: 050-1654148

Електронна адреса: yuliya.kostyuchenko.81@mail.ru

КОЦАРЕНКО Володимир Федорович

м. Краматорськ

Нар. 17.02.1957 р. в м. Краматорськ. У цьому місті закінчив середню школу (1974), індустр. інст-ут (1979). Частина трудової діяльності пов'язана із Старокраматорським машинобудівним заводом ім. Орджонікідзе – інженер-конструктор, зам. начальника відділу кадрів, був на профспілковій роботі. З 1999 р. служить в органах місцевого самоврядування.

З 1985 р. почав досліджувати історію рідного міста дорядянської доби. Першим за даними архівних джерел дослідив історію заселення у другій пол. XVIII ст. території, яку обіймає сучасне м. Краматорськ. У 1990 р. відкрив раніше невідомі сторінки історії будівництва залізн. станції Краматорська. Вперше (1996) склав хронологічне зібрання найголовніших подій історії Краматорська до 1917 р. Зібрав колекцію унікальних світлин і документів минувшини Краматорська. Розшукав і передав до міського музею багато рідкісних експонатів.

Надрукував понад 400 краєзн. розвідок, зокрема, в багатотиражці СКМЗ “Машиностроитель”, в газетах “Краматорская правда”, «Вечерний Краматорск», «Восточный проект», “Технополис”, „Донеччина”, «Поиск», в ж. “Былое” і “Бахмутський часопис” (м. Артемівськ), «Филокартия» (Росія), альманасі “Рідний край”, зб. “Летопись Донбасса”, у буклетах, у збірниках матеріалів всеукр. та обл. наук. конференцій, в «Енциклопедії сучасної України».

Автор і співавтор краєзн. книг. Автор путівника «Краматорск». Співавтор герба і прапора м. Краматорська (2008).

Лауреат обл. літ. премії ім. В. Шутова (1990). За серію краєзн. публікацій нагороджений ексклюзивним золотим знаком “Журналіст року” ВТП “Ювелірсервіс” (м. Краматорськ, 2001). За книгу “Краматорская быль” відмічений дипломом лауреата у номінації “Краще українське видання про міста, села рідного краю” на регіон. виставці “Книга. Поліграфія. Реклама. Інформація-2002” (м. Донецьк).

Керівник краєзн. руху у м. Краматорську. Засновник і голова регіон. клубу «Краєзнавець». Засновник Інтернет-форуму краєзнавців Донеччини. Ініціатор заснування щорічної міської громадської премії за кращу краєзн. публікацію в ЗМІ.

Має звання «Почесний краєзнавець України» (2010 р.), «Почесний краєзнавець Донеччини», «Кращий краєзнавець року 2010». Нагороджений Почесною Грамотою ДонОО НСКУ (2013).

Його ім'я уведено до всеукр. довідника «Краєзнавці України» (2003). Член Національної спілки журналістів України.

Член НСКУ з 1994 р. Чл. квиток № 422.

Основні друковані праці:

1. Малоизвестные страницы истории города Краматорска. – Краматорск, 1998. – 148 с. (в співавторстві)
2. Краматорск: забытые страницы истории. – Краматорск, 1999. – 385 с.
3. Краматорская быль. – Славянск: ЧП “Канцлер”, 2002. – 176 с.
4. Біленьке // Енциклопедія Сучасної України. Т.2. – Київ: Координаційне бюро Енциклопедії Сучасної України НАН України, 2003. – С.768-769.
5. Дворяне Шабельские – военные, помещики, меценаты. // Проблемы збереження і використання культурної спадщини в Україні. Матеріали Всеукр. Наук.-практ. конференції (на базі Державного історико-архітектурного заповідника м.Святогірськ Донецької обл.) 25-27 травня 2005 р. – Слов’янськ, «Печатный двор», 2005. – С.194-207.
6. Страницы истории города Краматорска. – Краматорск, ЗАО «Тираж-51», 2008. – 351 с. (в співавторстві)
7. Місто Краматорськ. // Міста і села України. Історико-краєзнавчі нариси. – Київ, Український видавничий консорціум, 2008. – С. 111-112.
8. Казачество в истории заселения территории современного города Краматорска. // Матеріали IV міжн. наук.-практ. конференції «Історія запорозького козацтва: в пам’ятках та музейній практиці». Спец. випуск. Збірка наук. праць. – Запоріжжя: А&V. ArtGROUP, 2010. – С. 96-104.
9. Счастличик Сашка. Фокусник с улицы 1 Мая. // Світ слова. Краматорська література в іменах. – Краматорськ: Відділ культури і туризму Краматорської міської ради; ЦМБ для дітей ім. О.С.Пушкіна, 2011. – С. 250-260.
10. Краматорськ – індустріальна перлина Північного Донбасу. Путівник (рос.). – Донецьк: ФОП Дмитренко, 2012. – 80 с. (У співавторстві).

Контакти. Тел.: моб. 095-3489870, дом. 41-75-44.

Електронна адреса: v_kotsarenko@mail.ru

КРИВОНОСОВА Світлана Валер'янівна

м. Дружківка

Нар. 03.08.1959 р. у м. Архангельськ (Росія). Закінчила будівельний технікум ім. проф. Жуковського, отримала спеціальність „архітектура”. Працювала художником-дизайнером на Дружківському машинобудівному заводі. Зараз завідує музеєм цього підприємства. Бере активну участь у роботі „Асоціації працівників музеїв технічного профілю”.

Краєзнавством почала серйозно займатися з 1999 р. Поштовхом до цього стала її участь у реорганізації музею Дружківського машинобуд. заводу. Прикладом у краєзн. справі вважає директора Держ. політехнічного музею докт. техн. наук, проф. Л.О.Гріффена і директора пам'ятки-музею „Київська фортеця” В.Я.Кулініча.

Її статті часто з'являються у місцевій та обласній пресі. Про роботу музею та його завідувача писали газети „Дружковський рабочий”, „Окно”, „Дружковський машиностроитель”. Стала автором ряду статей та упорядником книги «Дружковка» (2010).

Улюблені заняття: малювання, історія, публіцистика.

Була головою правління Дружківського міського осередку НСКУ (2009-2012). Нагороджена Грамотою НСКУ (2010). Має звання «Кращий краєзнавець року 2011».

Член НСКУ з 2009 р. Чл квиток № 423.

Основні друковані праці:

1. Из истории развития Дружковского машиностроительного завода //Дослідження з історії техніки: Зб. наук. праць. – Вип.4. – Київ, 2004.

2. З історії ПАТ «Дружківський машинобудівний завод» //Календар знаменних і пам'ятних дат Донецької області. 2013 рік /КЗК «Дон.ОУНБ ім. Н.К.Крупської». – Донецьк: СВД, 2012. – С.37-40

3. Дружковка. Страницы истории. Истор.-краев. очерк. – Дружківка, 2010 (у співавторстві).

4. Дружковский завод глазами А.И.Куприна //Дружковский машиностроитель. – 2011. – №20 (8298). – 3 декабря

5. Первые фотографии Дружковки //Дружковский рабочий. – 2011. – №30 (6720) 7 июля

6. Первый фотограф Дружковки. – 2012. – №43 (6791). – 11 октября

6. Наш путь к космическим высотам //Дружковский рабочий. – 2012. – №19 (6767). – 4 мая

7. Дружковский рельс в Париже //Дружковский рабочий. – 2013. – №5 (6807). – 31 января.

Контакти: Тел.: 095-3943467; дом.: 32933

Електронна адреса: Svetlana.cherk@mail.ru

КУЩОВ Олександр Євгенійович

м. Єнакієве

Нар. 23.08.1953 р. в м. Єнакієве.

Краєзнавством займається упродовж трьох десятиліть. Особливо цікавиться такими питаннями, як індустриальні підприємства краю, відомі земляки (чимало матеріалу зібрав про засновника міста, інженера Ф.Є.Єнакієва).

Нагороджений медаллю «За трудову відзнаку». Має звання «Відмінник освіти України».

Працює заст. редактора газ. «Єнакієвський робочий». Член НСЖУ. Має чимало кількості публікацій на краєзнавчу тематику.

Винесена Подяка ДонОО НСКУ (2013).

Член НСКУ з 2010 р. Чл. квиток № 441.

Основні друковані праці:

1. Сколько лет нашему городу? //Єнакієвський робочий. – 2007. – 24 марта
2. Героев-земляков – 19 //Єнакієвський робочий. – 2004. – 8 мая
3. С атомной отметиной 30 лет //Єнакієвський робочий. – 2009. – 19 сент.
4. Вместе сражались с врагом Краснодарские и Єнакієвские партизаны //Єнакієвський робочий. – 2009. – 22 сент.
5. Академик пяти академий: А.М.Богуш //Єнакієвський робочий. – 2009. – 31 октября
5. Очерки об инженере Єнакієве //Єнакієвський робочий. – 2012. – 14 января. – № 3 (13471); 21 января. – №5 (13473).

Контакти: Тел.: 050-2319279.

Електронна адреса: ales.kist@meta.ua

КУЧЕРЯВА Олена Валеріївна

м. Донецьк

Нар. 27.08.1964 р. в м. Маріуполь. Закінчила істор. фак-т Донецького нац. унів-ту (1990). Працювала вчителем історії в школах Маріуполя та Донецька. З 1995 р.- в ДОНУБ ім. Н.К.Крупської у відділі краєзнавства, з 2001 р. – бібліотекар I категорії.

Займається питаннями бібліотечного краєзнавства: розшуки краєзн. документів, бібліографічне опрацювання періодичних видань, складання описів для краєзн. каталогів. Бере активну участь у науково-дослідн. роботі, є укладачем ряду бібліографічних покажчиків.

Відзначена Подякою ДонОО (2012).

Член НСКУ з 2010 р. Чл. квиток № 1976.

Основні друковані праці:

1. Донеччина: голодомор 1932-1933 рр.: бібліогр. покажч./ Донец. упр. культури облдержадміністрації, ДОНУБ ім. Н.К.Крупської; уклад. О.В.Кучерява; наук. ред. О.В.Башун; ред.. О.Г.Полева; відп. за вип. Л.О.Новакова. – Донецьк, 2002. – 12 с.

2. Емма Андрієвська. Життя і творчість: біобібліогр. покажч./ ДОНУБ ім. Н.К.Крупської; уклад. О.В.Кучерява; авт. вступ. ст. О.Я.Гросов. – Донецьк: Сх. вид. дім, 2008. – 80 с.

3. Руденко Микола Григорович (1924-2007). Пам'яті краєзнавця, журналіста, публіциста: біобібліогр. покажч./ ДОНУБ ім. Н.К.Крупської; уклад. О.В.Кучерява; авт. вступ. ст. П.І.Мазур. – Донецьк: Сх. вид. дім, 2009. – 55 с. – (Серія «Краєзнавці Донеччини»).

4. Яруцький Лев Давидович (1931-2002) (до 80-річчя від дня): біобібліогр. покажч./ Донец. облдержадмін., упр. культури і туризму, ДОНУБ ім. Н.К.Крупської; уклад. О.В.Кучерява; авт. вступ. ст. Р.П.Божко. – Донецьк: Сх. вид. дім, 2011. – 91с. – (Серія «Краєзнавці Донеччини»).

5. Козацтво Донецького краю. Вип.2. Сучасні козацькі формування на Донеччині: бібліогр. покажч./ Донец. ОУНБ ім. Н.К.Крупської; уклад.: Т.М.Дрьомова, О.В.Кучерява. – Донецьк: Сх. вид. дім, 2005. – 52 с.

6. Донецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. Н.К.Крупської: сторінки історії і сучасність (1926-2006 рр.): бібліогр. покажч. Вип. 3./ Упр. культури Донец. облдержадмін., ДОНУБ ім. Н.К.Крупської; уклад.: О.В.Башун, О.В.Кучерява, Л.П.Свіркова. – Донецьк: Сх. вид. дім, 2007. – 120 с.

7. Донецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. Н.К.Крупської: сторінки історії і сучасність (2006-2011 рр.): бібліогр. покажч. Вип. 4. / Упр. культури Донец. облдержадмін., ДОНУБ ім. Н.К.Крупської; уклад.: Т.М.Дрьомова, І.Є.Корольова, О.В.Кучерява, Л.П.Свіркова. – Донецьк: Сх. вид. дім, 2011. – 80 с.

Контакти: Тел.: 0622- 581154.

КУЧУГУРА Лідія Іванівна

м. Маріуполь

Нар. 16.08.1952 р. в м. Маріуполь. Закінчила істор. фак-т Ленінградського держ. унів-ту (1976) та аспірантуру Інституту українознавства (Львів). Працювала наук. співробітником Кам'янець-Подільського істор. музею-заповідника (1976-1991). Очолювала музей історії Кам'янець-Подільського с/г інституту (1994).

З 1995 р. у Маріупольському краєзн. музеї, остання посада – провідний співробітник відділу історії дорад. періоду. В області краєзнавства розробляє такі теми: «Археологічна карта Маріуполя та його околиць», «Пам'ятки історії і культури, археології м. Маріуполь». Брала участь в археологічних розкопках козацького укріплення у Маріуполі.

Учасник ряду наук.-практ. конференцій, має більше двадцяти публікацій у наук. збірках. Брала участь у зйомках телепрограм на краєзн. теми. Співавтор колективної монографії «Маріуполь и его окрестности: взгляд из XXI века». Про неї свого часу писали Л.Баженов, Н.Тарасова, О.Куріло. У 2007 р. в номінації «За розвиток культури та внесок у духовне виховання городян» визнана «Маріупольчанкою року».

Відзначена Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2012).

Член НСКУ з 2009 р. Чл. квиток № 424.

Основні друквані праці:

1. Пам'ятники салтово-маяцкой культуры в устье р. Кальмиус //Донецкий археолог. сб. Вып.8. – Донецк, 1998. – С.41-48

2. Новые материалы к биографии исследователя палеолита Донбасса В.М. Евсеева //Кам'яна доба України. Вип. 4.– К.–Полтава, 2003.–С. 90-95.

3. Доисторический период в Приазовье //Маріуполь и его окрестности: взгляд из XXI века. – Маріуполь, 2006. – С.6-32, 308-313.

4. Древняя и средневековая история Приазовья //Маріуполь и его окрестности: взгляд из XXI века. – Маріуполь, 2006. – С.32-55, 313-315

5. Дослідження видатного українського археолога М.О. Макаренка в м. Маріуполь у 1930 – 1933 роках //Праці науково-дослідного інституту пам'ятникоохоронних досліджень. – Вип. 2. Ч. II. – К., 2007. – С. 71-86.

6. Домаха в гирлі Кальміуса //Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні. – Вип.17. – К., 2008. – С.159-162.

7. К вопросу о топонимии Маріуполя //Маріупольский краеведческий сборник. – Маріуполь: «Рената», 2010. – С.28-32.

8. Колекція старожитностей Маріупольського краєзнавчого музею з розкопок В.К.Кульбаки та її репрезентативність //Україна і світ: проблеми історії: Зб. матеріалів конф. – Маріуполь, 2013. – с.203-205

Контакти: Тел.: 062-29-379500

Електронна адреса: marlidia1952@mail.ru; marlidia1608@mail.ru.

КУШМЕТ Валентина Вікторівна

сел. Оленівка Волноваського р-ну

Нар. 17.10.1954 р. в смт Оленівка Волноваського р-ну на Донеччині. Закінчила філолог. фак-т Донецького держ. університету (1981). Працює вчителем укр. мови та літ-ри Оленівської ЗОШ І-ІІІ ст. №2 з 1979 р. Учитель вищої категорії. Учитель-методист.

Веде краєзнавчу роботу з 1980 р. Керівник гуртка «Літаври духовності». Формує любов до рідного слова, знайомить із творчим доробком поетів Донбасу, в тому числі на творах свого земляка, дитячого поета Грицька Бойка. Бере активну участь у краєзн., літературно-мистецьких заходах школи, району, міста Донецька.

Відзначена Подякою ДонОО НСКУ (2013), Почесною грамотою ДонОО (2014).

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 1888.

Основні друковані праці:

1. В обіймах пам'яті: До дня народження В.С. Висоцького //Донеччина. – 2012. – 8 лютого. – С. 3
2. Обираємо таланти: Предметні тижні в Оленівській ЗОШ № 2 //Донеччина. – 2012. – № 26. – С. 1.
3. Сповідь життя або поспішайте творити добро //Донеччина. – 2012. – № 55. – С. 2.
4. Від пенсії не втечеш //Донеччина. – 2012. – № 67. – С. 2.
5. Донеччиною – з Шевченком //Донеччина. – 2013. – 26 березня. – С.4
6. Згадували відомого земляка: Грицьку Бойко - 90 //Донеччина. – 2013. – 13 грудня. – С.4

Контакти: Тел.: 095-773-77-09.

КУШМЕТ Марія Станіславівна

Смт Оленівка Волноваського р-ну Донецької обл.

Нар. 06.02.1987 р. в. смт Оленівка Волноваського р-ну на Донеччині. Закінчила філолог. фак-т Донецького нац. університету (2009), аспірантуру.

В області краєзнавства цікавиться питаннями культури Донеччини, вкоріненям духовності, патріотизму серед молоді. Організатор чималої кількості літературно-музичних заходів, в т.ч. Т.Шевченку, Л.Костенку, В.Висоцькому. На краєзнавчу тематику має більше 20 публікацій у газетах «Донеччина», «Факти та події». Учасник ряду науково-практ. конференцій. Лауреат Всеукр. конкурсів виразного читання.

Член Нац. спілки журналістів України.

Відзначена Почесними грамотами ДонОО НСКУ (2012, 2013), Подякою НСКУ (2014).

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 1873.

Основні друковані праці:

1. Чуть помедленнее, кони (В.С. Висоцький і Донбас): Літературно-художнє видання. Вид. 2-е, виправл. і доп. – Донецьк: «Норд-Прес», 2010. – 104 с.

2. Благословенний у словах: збірник з нагоди ювілею доктора філол. наук, професора А.П. Загнітка / Укл. М. Кушмет-Небайдуха. – Донецьк, Вид-во «Ноулідж» (Донецьке відділення), 2010. – 139 с.

3. Кафедра української мови та прикладної лінгвістики: шляхами граматичних пошуків //Донеччина. – 2011. – № 23. – С. 3.

4. Діалектологічний семінар – подія, що повернула до витоків // Донеччина. – 2011. – № 34. – С. 2

5. Говори південно-східного регіону залучилися підтримкою // Донеччина. – 2011. – № 77. – С. 3.

6. Донецький національний університет: на крилах досвіду у майбуттєву височінь (у співавторстві з ректором ДонНУ, професором Р.Ф. Гринюком) //Віче. Журнал Верховної Ради України. – 2012. – № 23. – С.24-25.

7. Донецький національний університет: нам є що запропонувати кожному //Донеччина. – 2013. – 31 травн. – С.4.

8. «Філософія в сучасному соціумі»: конференція в пошуках істини //Університетські вісті. – 2013. - №6 (1510). – 24 жовтня. – С.7.

Контакти: Тел.: 066-374-26-73;

Електронна адреса: marija_nebajduzha@mail.ru

ЛИСАК Тетяна Костянтинівна

м. Слов'янськ

Нар. 08.09.1958 р. в с. Привілля Слов'янського р-ну Донецької обл. Середню освіту отримала у СШ с. Прелесне. У Прелеснянській школі працювала ст. піонервожатою, вихователем подовженого дня, вчителем історії. Закінчила істор. фак-т Донецького держуніверситету (1982).

Була на комсомольській (1982-1987) та парт. (1987-1988) роботі.

З 1988 р. працює викладачем соціально-гуманітарних дисциплін, з 2008 р. – заст. начальника Слов'янського коледжу Нац. авіаційного університету. Історією рідного краю цікавиться зі шкільних років. На краєзнавчу тематику надрукувала близько 50 статей у газетах, збірках. Була учасником ряду наук.-практ. конференцій.

Має звання «Відмінник освіти України», відзнаку «За сумлінну працю» СК НАУ, нагороджена грамотами міського та обл. рівня, в т.ч. Почесною грамотою Дон. обл. організації НСКУ (2012). Її ім'я внесено у довідник «Історія Слов'янщини в особах» (2011).

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток №1874.

Основні друковані праці:

1. СК НАУ 40 років на освітній ниві: історія і сучасність. – Слов'янськ, 2004. – 115 с.

2. Історичні виміри Слов'янського аероклубу: до 80-річчя від дня заснування. – Вип. 1. – Слов'янськ, 2007. – 63 с.

3. Щодо вивчення краєзнавства у Слов'янському коледжі НАУ //Укр. освіта у світовому часопросторі: Матеріали II Міжнар. Конгресу. М. Київ 25-27 жовтня 2007 р. – К., 2007. – С.310-311

4. Відродження національного духу молоді на заняттях з історії Слобожанщини //Зб наук. праць. Серія «Історія та географія». Вип. 33. – Харків, 2008. – С.181-183

5. Деякі аспекти краєзнавчої роботи у ВНЗ I-II рівнів акредитації //Зб. наук. праць. Серія «Історія та географія». Вип. 39. – Харків, 2010. – С.152-156

6. Видатні люди Слов'янщини: Навч.-метод. посібник. – Слов'янськ, 2010. – 40 с.

7. Наш учитель Р.Д.Лях //Донеччина. – 2012. – 13 березня. – С.2

8. Краєзнавчі дослідження й виховання патріотів //Донеччина. – 2012. – 18 вересня. – С.3

Контакти: Тел.: 050-7093119; 097-3298641; дом.: 062-62-29493.

Електронна адреса: t.lysak@yandex.ru

ЛУКОВЕНКО Сергій Пантелійович

м. Дмитров

Нар. 11.11.1953 р., у м. Саратові (Російська Федерація). Середню школу закінчив у м. Дмитрові (1971 р.). Освіта вища — Харківський автодорожний інститут, спеціальність — інженер – механік. Працював начальником технічного відділу автобазу об'єднання «Красноармійськвугілля», з 1982 по 2009 рр. — електрослюсарем дільниці «Гідравліка» шахти ім. О.Стаханова. з 2009 р. – пенсіонер.

Поштовхом для заняття краєзнавством вважає статті власних кореспондентів газет «Радянська Донеччина» та «Соц. Донбасс» Михайла Яковича Олійникова та Модеста Олександровича Подзолкіна, які й зацікавили його цією корисною і доброю справою.

Коло краєзнавчих інтересів – історія вугільних підприємств, топоніміка, етимологія, легенди та перекази. Дослідив топоніміку рік Вовчої, Солоної, Журавки. На даний момент працює над історією міста Дмитрового. Підготував до друку дослідження «Город, котрого нет» (про місто Новоекономічне).

Краєзнавчі матеріали друкував у газ. «Донеччина», «Маяк», «Родной город», «Наше время», альманахах «Любимый город», «Зоряна криниця». Був учасником ряду краєзн. та етнограф. експедицій по донецькому краю. Надавав допомогу в організації краєзнавчих музеїв в с.Володимирівка Добропільського р-ну, с. Петрівка Красноармійського р-ну. Організував та провів дві наук.-практ. конференції «Невідомі сторінки історії міста Дмитрове» (2014).

Про С.Луковенка писали: О.Винниченко («Донеччина», №11, 2005 р.), А.Тищенко («Наше время», №5-6, 2008 р.), Н.Гунько («Наше время», січень, 2010 р.). Відзначений Подякою НСКУ (2009), Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2013). Член НСКУ з 2009 р. Членський квиток № 425.

Основні друквані праці:

1. С чего начинается Родина: Краеведческие очерки. – Красноармейск, 2007. – 116 с.

2. Они были первыми: Очерки из истории Гришинского каменноугольного района 1795-1917 г. – Красноармейск, 2008. – 61 с.

3. Новоекономический рудник //Любимый город: Историко-краєзн. альманах. №1. /Редактор-упорядник П.Гайворонський. – Донецьк: «Каштан», 2013. – С.67-78.

4. Журавка: Легенда. Река. Хутор //Маяк. – 2013. – 17 января

5. Живая история: Словарь наиболее распространенных фамилий жителей города Дмитров (в рукописи).

Контакти: Тел.: дом.: 062-39-62929; моб.: 095-4598476

ЛУЦАЙ Віталій Віталійович

м. Сніжне

Нар. 14.08.1984 р. в м. Сніжне Донецької обл. Закінчив ЗОШ №4 м. Сніжне (2001), істор. фак-т Луганського нац. педуніверситету ім. Т.Г.Шевченка (2006). Захистив магістерську роботу з історії України на тему «Роль еліти в становленні українського козацтва XVI-XVII ст.». Краєзнавством цікавиться з десятого класу школи. Особливу увагу з історії рідного краю приділяє козацькій епосі, періоду Великої Вітчизняної війни. На ці теми має декілька публікацій в газетах, є співавтором трьох книг. Своїми вчителями-наставниками у краєзнавстві вважає Р.Ф.Огренич, М.В.Бривка.

Працює в Гірничій ЗОШ I-II ст. та ЗОШ I-III ст. вчителем історії та правознавства (м. Сніжне).

Відзначений Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2012), Подякою ДонОО (2013).

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток №1889.

Основні друквані праці:

1. Забытые клады нашего края: история села Степановка Шахтерского района Донецкой области и его окрестностей /Авт. коллектив: Огренич Р.Ф. (рук.), Бривко Н.В., Просянок В.И., Чирка С.Н., Луцай В.В. – Снежное: РОАЖ «Штрих», 2009. – 88 с.

2. Соцветие мира //Снежнянская жизнь. – 2009. – 12 августа (у співавторстві з Бривко М.В., Огренич Р.Ф.).

Контакти: Тел.: 066-6963754

Електронна адреса: Lutsay14@ukr.net

МАЗОХА Катерина Анатоліївна

Смт. Гродівка Красноармійського р-ну

Народилася 29.01.1989 р. Закінчила Гродівську ЗОШ Красноармійського р-ну, магістратуру Донецького нац. унів-ту зі спеціальності «Журналістика». Працює головним редактором газети «Університетські вісті» та асистентом кафедри журналістики ДонНУ.

Краєзнавством зацікавилася ще зі шкільних літ. Займалася пошуками історії свого селища, цікавилася періодом Великої Вітчизняної війни, питаннями голодомору в рідному краї. Була переможцем обл. та всеукр. конкурсів з питань краєзнавства.

Делегат ІV з'їзду краєзнавців України.

Член НСЖУ з 2011 р., членський квиток № 24875.

Нагороджена Поч. грамотою ДонОО (2014).

Член НСКУ з 2009 р. Членський квиток № 444.

Основні друквані праці:

1. 90 років, 90 картин: До ювілею художника-земляка А.Василенка //Донеччина. – 2013. – 4 січня 2013. – С.1-2.

2. Вони прославили Донбас //Донбас. Журнал письменників України. – грудень 2011 р. – С. 97.

3. Василенко А.С. Краски жизни. Очерки. /Составление, литзапись, редактирование – Мазоха Е.А. – Донецк: ООО «РА «Ваш имидж» – 2011. – 124 с.

4. «Український ФЕНІКС» //Донеччина. – 2008. – 3 жовтня. – С. 1.

5. Ще й досі блукають їх душі, мов тіні, і хліба шукають по всій Україні // Донеччина. – 2008. – 21 листопада. – С. 2.

6. Треба золотити людські душі //Донеччина. – 2008. – 7 лист. – С. 1.

7. Не ректорством єдиним: Чим живе нинішній керівник ДоНУ Роман Гринюк (Інтерв'ю). – Університетські вісті. – 2013. - №9 (1513). – 24 жовтня. – С.6.

Контакти: Тел.: 050-03-33-069.

e-mail: j_kama@meta.ua.

МАЗОХА Раїса Володимирівна

Смт. Гродівка Красноармійського р-ну

Народилася 19.02.1954 р. в смт. Гродівка на Донеччині. Після закінчення місцевої сер. школи (1971 р.) розпочала тут трудову діяльність на посаді вчителя історії (1971-1975рр.). Закінчила іст. фак-т Донецького держ. університету (1978 р.).

З 1975 по 1987 рр. працювала в рай. газеті “Маяк”, на радіо, редагувала багатотиражну газету “Почётный труд” (шахтобуд. організація м. Красноармійська). З 1991 р. – вчитель історії і права Гродівської школи.

Проводить велику краєзнавчу роботу з учнями: керує творчим краєзн. об’єднанням “Джерело” – ведеться робота по вивченню історії, традицій і звичаїв мешканців села, промислів та ремесел краю. Творче об’єднання – постійний учасник Всеукр. конкурсу “Слідами історії”: зайняли тут I місце за матеріал з теми “Історія рідної школи”. Учениця Інна Руденко представляла Україну на молодіжному істор. форумі в Гамбурзі (Німеччина). У II турі Всеукр. конкурсу по темі “Історична пам’ятка” робота з археології учениці Світлани Корнієнко ввійшла в 150 кращих робіт з 2000, представлених на конкурсі. У III турі конкурсу з теми “Доля людини у XX ст.” робота Катерини Мазохи зайняла II місце. Тільки в 2002 р. 7 пошукових робіт її вихованців зайняли перші та другі місця по Україні.

Велику роботу провела по дослідженню Голодомору 1932-1933 рр. на території Гродівки та в Красноармійському р-ні. Активну участь взяла у написанні історії Красноармійського р-ну: стала одним із авторів книги «Красноармейский район: Люди. История. Факты» /Авторы-сост. В.П.Степкин, П.Е.Гайворонский, Н.Н.Яцюк. – Донецк: «Апекс», 2003. – 236 с. (видання 2-е – 2008).

Понад три роки тривав збір матеріалів про операцію Вісла та переселенців лемків до Гродівки. Зібрані матеріали лягли в основу проекту «Шлях до Жегестова», який був 2011 р. захищений в Будинку вчителя в Києві.

Рішенням Канадського товариства приятелів України за 2003-2004 навч. рік нагороджена премією ім. Анни та Петра Патикив.

Має звання «Відмінник освіти України», «Заслужений вчитель України», «Почесний краєзнавець Донеччини». Визнана «Кращим краєзнавцем року 2011». Відзначена Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2013).

Член НСКУ з 2009 р. Членський квиток № 438.

Основні друквані праці:

1. Коріння гродівського дерева //Донеччина. – 1994 – 5 травня.

2. Біля джерел майстерності //Педагогічна скарбниця Донеччини. – 1996. – №1.
3. Школо моя, рідна школо... // Маяк (Красноармійськ). – 1998. – 12 листопада.
4. Не за наказом, а за велінням серця // Маяк. – 1999. – 29 травня.
5. Духовність і виховання //Маяк. – 2001. – 11 грудня.
6. Гродівське „Джерело” //Донеччина. – 2004. – 26 серпня.
7. Весна в Холодній балці //Нащадки козаків у Донбасі: Нариси. – Донецьк: «Донбас», 2005. – С.217-221.
8. Серце віддане людям //Донеччина. – 2006. – 29 вересня.
9. Крила Голодомору. Красноармійський район Донецької області.- Історичний нарис. – Донецьк: КП «Регіон» СПД Бледнов, 2008. – С.103-165, 189-195.
10. Що ми знаємо про Донбас? – Донецьк: Донецький відділ СУ. – 2009. – С.88-106.

Контакти: Тел.: 066- 9140876

МАЗУР Павло Іванович

м. Маріуполь

Нар. 04.10.1928 р. в с. Виля Ярузькі неподалік Могилева-Подільського, що на Вінничині. Закінчив філфак Чернівецького держ. університету. Трудову діяльність розпочав з 19-и років в закладах освіти. З 1954 р. працював у школах Маріуполя вчителем, завучем, директором школи, інспектором міськвно, зав. райметодкабінетом, методистом міського Палацу дитячої та юнацької творчості.

Активний учасник обл. педчитань, багатьох всес. та респ. з'їздів, конференцій з проблем педагогіки та психології. В різні роки очолював дослідницькі лабораторії з актуальних питань навчання та виховання школярів. Один з організаторів філії краєзнавців у Маріуполі.

Автор великої кількості публікацій на педагогічні та краєзнавчі теми. Основні теми краєзн. пошуків: історія шкільної освіти в Приазов'ї; дитячі та юнацькі організації в Приазов'ї; доля приазовських греків; учасники Великої Вітч. війни – маріупольці; досвід краєзнавчої роботи в школі; сімейний родовід та деякі інші.

Особиста бібліографія П. Мазура нараховує близько однієї тисячі назв, переважна частина яких носить краєзнавчий характер. З-під його пера вийшло 45 книг. Декілька книг знаходяться у рукописному вигляді, серед яких авторська програма «Маріуполезнавство».

Однією з постійних тем науково-педагогічних і краєзнавчих пошуків П.І.Мазура є життя і творча спадщина Т.Г.Шевченка. Автор книгодовідника «Маріупольський вінок Шевченкові», що вийшла двома виданнями.

Створив експозицію музею історії міського Палацу дит. та юнац. творчості, має чимало матеріалів для майбутнього музею історії освіти Маріуполя.

Про нього чимало написано, як приклад: Джувага В. «Павлу Мазуру – 85» (Газ. «Донеччина», 22.10.2013). Донецька обл. бібліотека ім. Н.К.Крупської видала біобібліографічний покажчик «П.І.Мазур».

Має звання «Відмінник освіти», «Почесний краєзнавець Донеччини», «Почесний краєзнавець України», «Кращий краєзнавець року 2010». Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора, «Знак Пошани», грамотою Президента України. Його визнано кращим освітянином України 2001 року. Лауреат відзнаки «Струна високого неспокою». Відзначений Подякою НСКУ, Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2013).

За вагомий особистий внесок у відзначення ювілею Великого Кобзаря нагороджений пам'ятною медаллю «Т.Г.Шевченко. 200 років з дня народження» (2014).

Член НСКУ з 2009 р. Членський квиток № 426.

Основні друковані праці:

1. Радість учити і вчитись. Маріуполь, 1994.
2. Отчі світильники. – Донецьк, 1997.
3. Важке повернення до себе. – Маріуполь, 1997.
6. Палац дитячої радості. Сторінки з літопису Маріупольського міського Палацу дитячої та юнацької творчості. – Маріуполь, 1998.
7. Слід на землі. – Маріуполь, 1999.
8. Земські школи в грецьких селах Приазов'я. – Маріуполь, 2000.
9. Земська медицина в грецьких селах Приазов'я. – Маріуполь, 2001.
10. Історія Палацу в особах. – Маріуполь, 2002.
11. Останні п'ять років. Сторінки біографії поета Г. Костоправа. – Маріуполь, 2003.
12. Краєзнавцями, як і поетами, народжуються //Донеччина. – 2004. – 26 серпня.
13. Краєведи Мариуполя, об'єднайтесь! //Ильичевец (Мариуполь), 29 июля 2008 г.
14. У истоков краеведения в Мариуполе //Мариупольский краеведческий сборник /Под ред.. Р.Божко и др. – Мариуполь: «Рената», 2010. – С.5-7
15. Діти наші, діти... Хроніка одного року [Голод 1922 р. у Маріуполі] Маріуполь: «Азовя», 2012. – 20 с.
16. Маріупольський вінок Шевченкові: Краєзнавчий довідник. Вид. 2-е. – Маріуполь: Вид-во «Азов'я», 2014. – 64 с.
17. Мариуполеведение //Мариупольский краеведческий сборник 2014 г. – Мелитополь, 2014. – С.3-5.

Контакти: Тел.: 062-29-337176.

МАЙБОРОДА Наталія Вікторівна

м. Донецьк

Нар. 03.02 лютого 1976 р. у м. Донецьк. Закінчила Донецький нац. університет (1998). Кандидат філолог. наук. Працює на посаді зав. кафедри філології Донецького інституту соціальної освіти.

Краєзнавством цікавиться зі студентської лави. Основну увагу приділяє питанням літератури рідного краю, таким письменникам-землякам, як Сп.Черкасенко, Б.Грінченко.

Відзначена Подякою ДонОО НСКУ (2013).

Член НСКУ з 2010 р. Членський квиток № 1875.

Основні друковані праці:

1. Відтворення умов шахтарської праці у ліриці Спиридона Черкасенка. //Вісник Луганського національного університету ім. Т. Шевченка (філологічні науки): Частина I. – Луганськ, 2011. – № 3 (214) лютий. – С. 209-214.

2. Методичні поради до вивчення творчості Спиридона Черкасенка у 6 класі загальноосвітньої школи. //Вісник Луганського нац. університету ім. Т. Шевченка. (Педагог. науки): Частина II. – Луганськ, 2011. – № 4 (215) лютий. – С. 106-111.

3. Вивчення літератури рідного краю у вищому навчальному закладі. //Вісник Донецького інституту соціальної освіти. Серія: Філологія. Журналістика. – Вип. 7. – 2011. – С. 38-42.

4. Борис Грінченко та Спиридон Черкасенко про життя шахтарів Донбасу XIX – початку XX ст. //Вісник Луганського нац. університету ім. Т. Шевченка. Філол. науки. – № 3. (238). – Частина III. – Лютий, 2012. – С. 187-192.

5. Література рідного краю: Хрестоматія. /Укл. Майборода Н.В., Шленьова М.Г. – Донецьк: ДІСО, 2012. – 288 с.

6. Література рідного краю. Опорний конспект лекцій та методичні вказівки до вивчення курсу. / Укл. Майборода Н.В., Шленьова М.Г. – Донецьк: ДІСО, 2012. – 44 с.

Контакти: Тел.: дом. 062-2034610

МАКАРОВА Ніна Георгіївна

м. Дружківка

Нар. в м. Сокіл Долинського району на Сахаліні (Росія) в сім'ї військослужбовців. Закінчила Львівський держ унів-т ім. І.Я.Франка (1973). Працювала учителем історії та географії в ЗОШ № 15, 4 м. Дружківки Донецької обл.

На даний момент працює учителем в ЗОШ №9 І-ІІІ ст. м. Дружківки. Спеціаліст вищої категорії, старший учитель. Має звання «Відмінник освіти України».

Активно займається краєзнавчими дослідженнями з історії міста Дружківки з початку 1990-х років. Свої дослідження друкує у місцевій пресі, наукових збірках. Навчає учнів методам краєзнавчого дослідження. Її вихованці беруть активну участь у Малій академії наук.

Член НСКУ з 2014 р. Членський квиток № 2473.

Основні друквані праці:

1. Вивчення історії німецьких колоній //Невідома Дружківка.
2. Аналіз взаємозв'язків Ю.Шевельова з українськими митцями //Український вибір: Зб. Чернівецький університет, 2010.
3. Вспомним всех поименно //І серце моє розірвалось навпіл: Зб. – Луганськ, 2010.
4. Детский дом в Дружковке //Наша Дружковка. – 2011. - №3-4.
5. Загибель євреїв в Дружківці.

Контакти: тел.: 095-4062440

Електронна адреса: drugko@mail.ru

МАКСИМЕНКО Олег Леонідович

м. Краматорськ

Нар. 11.08.1963 р. в с. Черкаське Слов'янського р-ну на Донеччині. У шестирічному віці з батьками переїхав до Краматорська. Тут закінчив середню школу (1980), Краматорський індустр. інститут (1986). Служив у Збройних Силах на Південному Уралі. Працював мол. наук. працівником в індустр. інституті, заочно навчався у цьому виші в аспірантурі. Пізніше перейшов на роботу на одне з промислових підприємств Краматорська.

Україномовний поет. У віршах висловлює почуття любові до України, Донеччини, рідного села. Досліджує історію села Черкаське, історію міської «Просвіти», історію промислових підприємств Краматорська. Історико-краєзн. працю «Шидловські вогні» присвятив селу Черкаське. Серйозно зайнявся дослідженням літературної історії Краматорська – з цієї теми має ряд публікацій у наукових зб., був учасником наук.-практ. конференцій.

Серйозно зайнявся дослідженням літературної історії Краматорська – з цієї теми має ряд публікацій у наукових збірках, був учасником ряду наук.-практ. конференцій.

Відзначений званням «Кращий краєзнавець року – 2013», «Кращий краєзнавець року – 2014».

Нагороджений Ювілейною Шевченківською грамотою (2014).

Член НСКУ з 2009 р. Членський квиток № 427.

Основні друковані праці:

1. Вклоняюся рідній землі. – Слов'янськ.: «Канцлер», 2003. – 64 с.
2. Шидловські вогні: Іст.-краєзн. ст. Поезія /Упор. і автор передмови О. Максименко. – Краматорськ, 1999. – 50 с.
3. Кризь млу до світла. – Краматорськ: «Тираж – 51», 2001. – 78 с.
4. ОАО «ТИСО» – шаг в XXI век (исторические очерки) – Славянск: «Печатный двор», 2009. – 248 с.; 16 л. цв. ил.
5. Степные рассветы: Стих-ния. – Краматорск, 2004. – 24 с.
6. Співи степу: Поезії. – Слов'янськ: «Печ. двор», 2009. – 48 с.
7. Донецькі полини: Поезії. – Дрогобич: «Відродження», 1994 (в співавторстві)). – С. 35 – 40.
8. Світ слова. Краматорська література в іменах. Краматорськ: «Офсет», 2011 (в співавторстві). – С. 340 – 350.
9. Українські письменники Краматорська: Довідник-антологія. 1868-2013 рр. /Передмова В.І.Романька. – Слов'янськ: «Друк. двір», 2014. – 200 с.
10. За обрієм: Історія Краматорської міської «Просвіти». – Слов'янськ: «Друкарський двір», 2013. – 72 с.
- 11 У Краматорську тричі створювали товариство «Просвіта» //Слово Просвіти. – 2014. – ч. 4, 30 січня-5 лютого. – С.7.
12. В.Сосюра на конференції в Краматорську //Донеччина. – 2014. – № 18 (15854). - 19 березня. – С.3

Контакти. Тел.: моб. 095-5361865; дом. 55278

МАМОНТОВ Віктор Борисович

м. Дружківка

Нар. 16.08.1932 р. в м. Ізюм Харківської обл. Закінчив СШ №4 м. Ізюма (1951), гірничо-механічний фак-т Харківського гірничного інст-ту (1956). Отримав направлення на Дружківський машинобудівний завод, де працював у спец. конструкторському бюро. Інженери конструювали шахтні електровози, модернізовані вагонетки, породопогрузочні машини і т.п. Разом з колективом інженерів розробили спец електровози, які використовувалися на оборонних заводах і в складі ракетно-космічних комплексів, в т.ч. «Зеніт».

Будучи на пенсії, написав спогади про роки Великої Вітчизняної війни, які пройшли в рідному місті Ізюм. Провів велику роботу з тим, щоб привести в порядок архів земляка Владлена Маркіна, підготував до друку та видав його працю про «Слово о полку Ігоревім», яку автор залишив у рукописі, – «75 из 688».

У школах та бібліотеках Дружківки, Ізюма проводить велику виховну роботу з молоддю.

Нагороджений орденом «Знак Пошани», медалями, грамотами. Має звання «Кращий краєзнавець року 2010, 2011, 2012». Відзначений Подякою ДонОО НСКУ.

Член НСКУ з 2010 р. Членський квиток №1977.

Основні друковані праці:

1. Відновив первинний текст «Слова о полку Ігоревім» //Донеччина. – 2010. – 12 травня
2. Шаги войны. Изюм 1941-1947 года: Воспоминания. – Донецк, 2011
3. От земных глубин до космических высот //Неизвестная Дружковка. – № 10-13.

Контакти: Тел.: 062-67-44117; 066-0383842.

МАМЧЕНКО Олександр Іванович

м. Єнакієве

Нар. 05.11.1956 р. в м. Єнакієвому Донецької області.

Закінчив Одеський електротехнічний інститут зв'язку. Працював весь час на Єнакієвському металургійному заводі – техніком, горновим біля печі. Нині – на пенсії.

Краєзнавством зацікавився з 1996 року, коли розпочав друкувати матеріали з історії міста, нариси про відомих людей донецького. Має публікації краєзн. характеру у газетах «Україна козацька» (Донецьк), у місцевих – «За металл», «Панацея», «Єнакієвський робочий». Цікавлять проблеми чорнобильців-земляків, відомі люди рідного міста, історія Єнакієвого.

На даний момент є отаманом Єнакієвського міського товариства Українського реєстрового козацтва.

Нагороджений Почесною гамотою ДонОО НСКУ (2014), Ювілейною Шевченківською грамотою (2014). Помер у червні 2014 р.

Член НСКУ з 2013 р. Членський квиток № 2460.

Основні друковані праці:

1. Черная, черная боль //За металл (многотиражка, Єнакієвський метал. завод). – 27 апреля 1996 г.
2. Одна из граней истории //За металл. – 10 ноября 2002 г.
3. Козацьке коріння попередника Гогелі //Україна козацька (Донецьк). – №19-20, жовтень, 2012 р.
4. Под грифом «совершенно секретно» //Панацея. – №38. – октябрь 2012 г.
5. Малая родина космонавта мира //Панацея. – №25. – июль 2012 г.
6. А попід горою ярмом-долиною... //Україна козацька. – №3-4 (193-194). – лютий 2013. – С.14.
7. Донецькі сходи Тарасового роду //Донеччина. – 2013. – 16 липня
8. Тиха Дегея //Україна козацька. – 2013.- №23-24, грудень. – С.12

МАРТИНЕНКО Володимир Олексійович

м. Донецьк

Нар. 30.12.1958 р. в м. Донецьк. Закінчив фізичний фак-т Донецького держ. унів-ту (1982). Працював в НДІ комплексної автоматизації (м. Донецьк, 1982-1988), в Донецькому спец. конструкторському бюро радіотехнічного обладнання, де брав участь у створенні системи електропостачання виробу «Кольчуга».

З 1992 р. почав займатися геральдикой. Основна направленість у цій сфері – розробка адміністративної та муніципальної символіки на Донеччині. Автор 24 гербів та прапорів. З 2004 р. – дійсний член Укр. геральд. тов.-ва. Працював у спільному проєкті Німеччини та України по створенню гербів для колишніх німецьких поселень на території Донецької області. З 2005 р. – дійсний член Всерос. геральд. тов.-ва. З питань геральдики Донецької обл. надрукував 14 статей.

З 2007 р. активно почав займатися краєзн. питаннями, серед яких: історія Донецької радіостанції, Будинків культури, водопроводів та фонтанів Донецька, систем передачі інформації (телефон, телеграф, пейджер), історія годиннофікації. З цих питань опублікував більше 30 статей в газетах, журналах, на сайті «Донецк. История. События. Факты». Автор сценаріїв та ведучий трьох фільмів про історії годинників та фонтанів Донецька.

Член НСКУ з 2013 р. Членський квиток № 2463.

Основні друковані праці:

1. Часы на главной площади Донецка //Сайт «Донецк. История, события, факты» (infodon.org.ua). – 20.11.2009 р.
2. Дирижабли в городе Сталино. – Там же. – 13.05. 2008 р.
3. Троцк или Юзовка. – Там же. – 25.09. 2007 р.
4. Герби Мариуполя //Донеччина. – 2006. – 12 січня
5. Герб – офіційна емблема, символ стабільності //Донеччина. – 2007. – 10 липня
6. История городского парка им. Щербакова //Меркурий. – 2007. – №8, август. – С.25-26
7. Юзовский эталон точного времени //Меркурий. – 2011. – №1, январь. – С.48-50

Контакти: Тел.: 050-8625306.

МОЧАЛОВА Людмила Михайлівна

м. Донецьк

Народилася 23.XII.1955 р. в м. Макіївка Донецької обл. Закінчила Харківський інститут культури. Краєзнавством займається з 1994 р. Член Донецького генеалогічного товариства, де виконує обов'язки секретаря.

Член Національної спілки журналістів України. З 2000 року очолює Донецьку обласну організацію Всеукр. жіночого товариства ім. Олени Теліги.

Працює ведучим бібліотекарем Донецької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Н.К.Крупської.

Відзначена Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2013).

Член НСКУ з 2010 р. Членський квиток № 428.

Основні друковані праці:

1. Золото кленовое; The Gold of the maple tree; Ночные спутники; На День Валентина; Купальські вогні //Озарение. – Донецьк, 2012. – С.7-10.
2. Любовь – бесценный дар небес...- Донецьк: Регина, 2012.
3. Золото кленовое; Диане Спенсер посвящается //Творческая исповедь души.– Донецьк, 2012.- Вып.2. - С.14-16.
4. Василь Стус: До 60-ти річчя від дня народження //Земные ценности. – Донецьк, 2012.- С.10.
5. Бібліотека канадсько-українського центру на Донеччині: історія і сучасність // Культурні зв'язки Донеччини з українським зарубіжжям. – Донецьк, 2004. – С.98-101.
6. Відомі митці української діаспори в гостях на Донеччині //Закордонне українство і Донеччина: вчора, сьогодні, завтра. – Донецьк, 2008. – С.116-124.
7. Мережа українсько-канадських бібліотек у Східній Україні //Українська мова в сучасному культурному просторі Східної України. – Донецьк, 2010.
8. Духовна велич Олени Теліги: формування національної свідомості людини // На сторожі цілості, щастя і могутності більшої родини – нації: матеріали наук. конф. 22-23 верес. 2006 р. – К., 2006. – С.168-171.
9. Небайдужої вдачі: Л.Дем'яновська //Донеччина. – 2013. – 14 травня

Контакти: Тел.: 099-96-38-623; роб.: 062-337-84-60.

НОВОСЕЛЬСЬКИЙ Андрій Михайлович

м. Костянтинівна

Нар. 31.03.1984 р. в м. Костянтинівка Донецької обл. Закінчив Костянтинівський сільськогосподарський технікум зі спеціальності «Землепорядник» з додатковими спеціальностями «геодезист», «кресляр» (2003). Заочно навчався на істор. фак-ті Донецького нац. унів-ту (2005-2011). Під час навчання працював техніком-геодезистом, робітником дорожньої служби, водієм важкої техніки (екскаватор). З 2010 р. – на посаді наук. працівника, зберігача фондів Костянтинівського міського краєзн. музею.

Краєзнавством зацікавився ще з років навчання у с/г технікумі. Особливу увагу приділяє питанням історії Костянтинівки з давніх часів до ХХ ст. включно. З 2010 по 2013 рр. має чимало публікацій у місцевих газетах «Провінція», «Знамя індустрії». Велику роботу провів по підготовці до друку книги «Константиновка. Історія одного міста», у якій розглянута історія Костянтинівки від доісторичних часів до індустр. рад. суспільства 30-х років.

Нагороджений Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2014).

Член НСКУ з 2010 р. Членський квиток № 1978.

Основні друковані праці:

1. Константиновские заводы на Южно-Русской выставке 1910 года //Літопис Донбасу: Краєзн. зб. №19. – Донецьк: «Донбас», 2011. – С. 149-154 (у співавторстві з Р.Н.Карповою).

2. Дослідницько-освітній проект «Клуб костянтинівського остарбайтера» //Вісник Київського нац. унів-ту ім. Т.Г. Шевченка. – 2012.- №11.- С. 9-11 (у співавторстві з О.В.Барабаш).

3. Ходил ли в бой с клинком легендарный комбриг? //Провінція. – 2010. – №22.

4. Откуда пошла Сантуриновка //Провінція. – 2010. – №36.

5. Как на день села Александрo-Калиново музеем пополнилось //Провінція. – 2011. – №38.

6. 2012 год – двойной юбилей Константиновки //Провінція. – 2012. – №21.

7. Как казаки на Кривом Торце соль варили. – 2012. -№31.

8. Константиновка. История одного города. – Донецьк, 2013 (У співавторстві з Р.М.Карповою).

Контакти: Тел.: 095-3893520

Електронна адреса: uahranitel@yandes.ua

ОВСЯНИК Людмила Василівна

Село Миколаївка Красноармійського р-ну

Нар. 29.07.1953 р. в с. Миколаївка Красноармійського р-ну на Донеччині. Закінчила школу ва рідному селі, філолог. фак-т Донецького держуніверситету. Працювала в рідній школі на посадах ст. піонервожатої, вчителем укр. мови та літ-ри, директором школи. Керівник Красноармійського район. метод. об'єднання вчителів укр. мови та літ-ри.

Займається історією рідного села Миколаївка, до цієї роботи активно залучає учнів. Оформила красн. кімнату. Збрала матеріал про вчителя-пенсіонера Ксенію Салко, написала передмову до книги її віршів. Цікавиться літературою рідного краю. На уроках та в позаурочний час пропагує творчість письменників-земляків.

Має звання «Відмінник освіти України». Винесена Подяка від ДонОО НСКУ. Визнана «Кращим краєзнавцем року-2011». За пропаганду творчості М.Петренка нагороджена Грамотою Слов'янського відділу культури (2012). Як переможець II Конкурсу «Пам'яті М.Петренка» нагороджена знаком «Михайло Петренко. 1817-1862» (2013). У Рік Т.Г.Шевченка відмічена Ювілейною Шевченківською грамотою (2014).

Член НСКУ з 2008 р. Членський квиток № 429.

Основні друковані праці:

1. Ксенія Салко – учитель, поет, людина: Вступне слово //Салко К.І. Ох, доленько-доле: Вірші. Статті. /За ред.. В.І.Романька. – Слов'янськ, 2009. – С.3-6

2. Методичні праці Валерія Романька у роботі вчителя-словесника //Теоретические и прикладные проблемы русской филологии: Научно-метод. сб. (Вып. XXII. – Славянск, 2012. – С.6-8

Контакти: Тел.: 066-4813462

ОГРЕНИЧ Раїса Федорівна

м. Сніжне

Нар. 25.04.1942 р. в с. Степанівка Шахтарського р-ну Донецької обл. Закінчила сер. школу №3 м. Сніжне (1959), Ростовський-на-Дону держ. університет (1967). Працювала ст. піонервожатою, зав. шкільним відділом міськкомсомолу, учителем в СШ №4, де разом з краєзнавцями Будинку піонерів та відділом освіти створила шкільний краєзн. музей.

Краєзнавством займається з 1957 р., коли їй, учениці 8 кл., доручили збирати легенди, розповіді старожилів про історію заснування навколишніх сіл та селищ, матеріали про учасників війни. З 1981 р. обрана відповід. секретарем тов-ва охорони пам'яток історії та культури. З того часу багато чому саме завдячуючи Р.Ф.Огренич розпочався народний пошук загиблих у війні та призабутих пам'яттю у народі захисників Вітчизни особливо на землях Сніжного, Шахтарська – цей рух отримав назву «Згадаймо всіх поіменно».

Коло інтересів широке: історія міста Сніжне, період Великої Вітчизняної війни, визначні земляки-сніжнянці... Провела велику роботу по пошуку загиблих земляків-сніжнянців та інших воїнів, які захоронені у Братській могилі в м. Сніжне (989 імен). Уточнила 1001 прізвище на Блоці Пам'яті біля підніжжя Савур-Могили.

Виховала цілу плеяду учнів-краєзнавців, серед них Микола Бривко, Віталій Луцай та ін. Нагороджена медалями «Ветеран праці», «За трудовое отличие», «20 лет книги «Памяти» та ін. Має чимало публікацій в періодиці, декілька книг. Має звання «Кращий краєзнавець року 2011». Нагороджена Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2013).

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 1890.

Основні друквані праці:

1. Забытые клады нашего края: история села Степановка Шахтерского района Донецкой области и его окрестностей /Авт. коллектив: Огренич Р.Ф. (рук.), Бривко Н.В., Просянок В.И., Чирка С.Н., Луцай В.В. – Снежное: РОАЖ «Штрих», 2009. – 88 с.

2. Калини грона червоні: легенди, нариси, розповіді Савурмогилянського краю. – Донецьк: «СВД», 2011. – 60 с.

3. Посібник з історії рідного краю: Селищні ради міста Сніжне Донецька область. – Донецьк, 2011. – 65 с.

4. «Мій рідний край неначе рай: історія селищної ради села Мануйлівка Шахтарського району Донецької області». - Донецьк, 2014.

Контакти: Тел.: 050-6883143.

ОЛІЙНИК Марія Василівна

м. Донецьк

Нар. 14.02.1943 року в селі Гарасимів Тлумацького району Івано-Франківської області в родині селянина-приватника. Після закінчення семирічної школи в Гарасимові вчилася в СШ № 1 в м. Городенка Івано-Франківської області, яку закінчила в 1960 році. Навчалась на фізико-математ. фак-ті Чернівецького держ. університету (1960-1965).

Розпочала трудову діяльність згідно розподілу в Донецькому обчислювальному центрі АН УРСР інженером, науковим працівником, заст. начальника відділу рівнянь математичної фізики. Захистила канд. дисертацію на звання кандидата фізико-математичних наук (1980).

З 11.10.1991 р. по 28.04.1992 р. працювала референтом орг. відділу в Секретаріаті Укр. респ. партії (УРП). З 16 квітня 1992 р. – відповід. секретарем, а з жовтня 1992 р.— заст. голови Донецької обл. організації Всеукр. тов-ва „Просвіта” ім. Т. Шевченка.

Активний діяч націон.-демокр. процесів на Донеччині, в першу чергу у відродженні шкіл з укр. мовою навчання. З 1990 р. започаткувала поїздки тисяч школярів Донеччини на Галичину з метою ознайомлення з різдвяними традиціями. Прочитала сотні лекцій, опублікувала багато статей з питань укр. відродження.

Нагороджена Грамотою Верховної Ради України (2003), Почесною грамотою Донецької облдержадміністрації (2003), медалями «Будівничий України» (2001), «Двадцять років незалежності України», орденом княгині Ольги III ст. (2008). Відзначена преміями ім. Олекси Гірника (2011), «Плекаймо рідну мову» (2005), знаком «Борис Грінченко» ВУТ «Просвіта».

Має звання «Почесний краєзнавець Донеччини» (2013).

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 1984.

Контакти: Тел.: 095-3351165; 067-7571707; дом.: 062-3372348.

Електронна адреса: mvol@i.ua

ОЛІФІРЕНКО Вадим Володимирович

м. Донецьк

Нар. 08.10.1948 р. в м. Краматорську. Закінчив СШ №19, СПТУ №14 м. Краматорська, філолог. фак-т Донецького держуніверситету (1975), аспірантуру при Інституті педагогіки АПН України (1988).

Працював учителем укр. мови та літ-ри у Мічурінській СШ, директором Греково-Олександрівської школи Тельманівського р-ну на Донеччині (1975-1979); був зав. кабінету укр. мови та літ. Донецького обл. інституту удосконалення вчителів (1979-1990). З 1990 р. – в Донецькому держуніверситеті, доцент кафедри укр. літ-ри.

Основний напрямок краєзнавчої роботи – пропаганда творчого доробку письменників Донеччини, методичні поради вчителюству. Займається дослідженням теорії та історії підручника з укр. літератури.

Заступник голови Донецького товариства укр. мови ім. Т.Г.Шевченка. Кандидат педаг. наук (1991). Лауреат обл. літ. премії ім. В. Сосюри (1994). Член Нац. Спільноти письменників України (1997).

Має звання «Почесний краєзнавець Донеччини».

Член НСКУ з 2009 р. Чл. квиток № 437.

Основні друковані праці:

1. Дума і пісня. Посібник-хрестоматія з літератури рідного краю. – Донецьк: Журнал “Донбас”. – 1993. – №5. – 192 с.

2. Таємниця духовного скарбу. Посібник з народознавства. – Донецьк: Журнал “Донбас”. – 1994.- № 1-6. – 192 с. (у співавторстві)

3. Уроки правди і добра. Посібник-хрестоматія з літератури рідного краю. – Донецьк: Ж. “Донбас”. – 1995 (спецвипуск). – 168 с.

4. Методика викладання народознавства у школі. Посібник для вчителів і студентів. – Донецьк: УКЦ, 1994

5. Вивчення літератури рідного краю в школі. Посібник для вчителів і студентів. – Донецьк: УКЦ, 1996. – 94 с.

6. Уроки правди і добра. Поезія та проза. /Передмова І.М.Дзюби. – Донецьк: Донбас, 2001. – 290 с.

7. Слобожанська хвиля: Навч. посібник-хрестоматія. – Донецьк: СВД, 2005 (у співавторстві).

8. Послухай вітри над Савур-Могилою //Нашадки козаків у Донбасі: Нариси – Донецьк: «Донбас», 2005. – С.271-275

Контакти: Тел.: 095-2538140; дом.: 062-570034.

ОПОЛЬСЬКИЙ Віктор Адольфович

м. Вуглегірськ

Нар. 06.04.1960 р. в м. Єнакієве Донецької обл.

Досліджував історію Єнакієвського костелу, з цієї теми виступав на Донецькому телебаченні, підготував ряд публікацій: «Священники Єнакієвського храма на Соловках», «Евгений Невё», «Репресированные прихожане Єнакієвської церкви Воздвиження Креста Господнього», а також дослідив біографії священників костелу (від 80-х років ХІХ ст. до сьогодні); консультує школярів, які досліджують історію костелу.

Відзначений Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2013).

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 1986 .

Основні друковані праці:

1. Юбилей костёла //Енакиевский рабочий. – 2010. – август
2. Божковское кладбище – памятник старины //Енакиевский рабочий. – 2011, май
3. Криндачи //Енакиевский рабочий. – 2011. – 5 ноября

Контакти: Тел.: 066-1128104

ОРЕХОВ Александр Володимирович

м. Сніжне

Нар. 9.06. 1964 р. в м. Торез Донецької обл. Після закінчення 8 кл. , навчався у Сніжнянському гірничому технікумі (1979-1983). Працював на шахті «Міуська» ВО «Торезантрацит». Освіта вища – закінчив Донецьку академію управління (2000), за спеціальністю – менеджер-економіст у виробничій галузі.

Краєзнавством серйозно зацікавився з 2010 року, коли тісно почав співпрацювати з членами НСКУ міста Сніжного, особисто з головою первинного осередку М.Бривком. Вболіває за імідж рідного міста, намагається самому більше дізнатися про історію рідного краю та сприяє поширенню краєзнавчих знань серед земляків.

Приватний підприємець. Депутат міської ради.

Має публікації краєзнавчого характеру у місцевій пресі. Працює над книгою з історії міста Сніжне.

Нагороджений Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2014).

Член НСКУ з 2013 р. Членський квиток № 2469.

Основні друковані праці:

1. Ещё раз об имени Кутузовых //Снежнянская жизнь. – 2012. – 5 сент. – С.3. (У співавторстві).
2. Почётные граждане //Снежнянская жизнь. – 2012. – 29 авг. – С.3. (У співавторстві).
3. История основателей //Снежнянская жизнь. – 2012. – 13 окт. – С.5. (У співавторстві).

Контакти: Тел.: 050-2627828

ОСТРОВСЬКИЙ Павло Вікторович

м. Донецьк

Нар. 20.07.1991 р. в м. Дружківка Донецької обл.
Закінчив філологічний фак-т Донецького нац.
університету (спеціальність «Журналістика»)
Краєзнавчими питаннями цікавиться зі шкільних років.
Краєзнавцям Дружківки надавав допомогу в оформленні
сайту, поповненню його краєзнавчими матеріалами.
Залучається до пошуку матеріалу з історії рідного краю.

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 1879.

Контакти: Тел.: 050-5230987; дом. 062-3374983.

Електронна адреса: pvostrovskiy@gmail.com

ПАПУШ Іван Агафонович

м. Маріуполь

Нар. 25.06.1924 р. в селищі Сартана на Донеччині. Навчався в Артємівському муз. училищі (1953-1957). Закінчив заочно Донецький музично-педагог. інститут (1969).

Учасник Великої Вітчизн. війни. Нагороджений орденами «За мужність», «Вітчизняної війни» II ст., медалями. Після війни працював у Будинку культури, техніком с/г виробництва. З 1957 по 1961 рр. – заст. директора Дзержинської муз. школи. 1961-1970- заст. директора і директор Артємівської муз. школи. 1970-1985 – директор Маріупольського муз. училища.

Перейшовши на пенсію, активно зайнявся краєзн. діяльністю. Написав історико-хронол. матеріал по створенню колгоспів в сел. Сартана (1928-1932). Завідував музеєм історії і етнографії греків Приазов'я в селищі Сартана.

Написав чимало статей, був упорядником та автором книг з історії Приазов'я. В останні роки працював над темами: греки-волонтери на службі у династії Романових, про Маріупольський гусарський полк – до 200-річчя Бородинської битви.

Має звання «Заслужений працівник культури України» (1990), відзнаку «За багаторічну плідну працю в галузі культури», чисельні грамоти і подяки. Керівництвом Греції нагороджений знаком «За визначний особистий внесок у розвиток елінізму». Член НСЖУ. Почесний громадянин міста Маріуполь та селища Сартана.

Про І.А.Папуша писали А.Балджі, В.Вовенко, В.Піссава, Д.Патрича, В.Джуха. Н.Харакоз.

Має звання «Почесний краєзнавець Донеччини» (2013).

Член НСКУ з 2010 р. Членський квиток № 448.

Основні друковані праці:

1. История древней Греции. Ч.І. – 448 с.; Ч.ІІ. – 352 с. – Маріуполь, 1996.
2. Греки Приазовья в годы Великой Отечественной войны. 1941-1945 гг. – Маріуполь, 2000
3. Творческая деятельность греков Приазовья: конец XIX-XX век. Энциклопедический справочник. – Маріуполь, 2000.
4. Сартана – прошлое и настоящее. 1778-2000-2011. – Маріуполь: «Новый мир», 2011. - 350 с.
5. История и творчество греков Приазовья: Альбом (на новогреч. и рус. языках). – Маріуполь, 2005.

6. Народному образованию посёлка Сартана – 100 лет. – Мариуполь, 2007.
7. Наш земляк – известный композитор И.Ф.Карабиц //Мариупольский краеведч. сборник /Под ред. Р.Божко и др. – Мариуполь: «Рената», 2010. – С.78-81
8. Греки (волонтёры, эмигранты) на службе династии Романовых. – Мариуполь: «Новый мир», 2011. – 240 с.
9. Бородино-1812. 200 лет. 4-й Мариупольский Императрицы Елизаветы Петровны Гусарский полк. – Мариуполь: «Новый мир», 2012. – 76 с.

Контакты: Тел.: 06-29-540278; моб.: 067-5907633

ПІШВАНОВА Тамара Герасимівна

м. Харцизьк

Нар. 22.05.1958 р. в м. Харцизьк Донецької обл. в родині робітників. У 1975 р. закінчила СШ № 19 селища Гірне, у 1982 р. – Донецький держ. ун-тет. За фахом – історик, викладач суспільних дисциплін. Постійно працювала в системі освіти як викладач вищої категорії з соціально-гуманітарних дисциплін. Останній час працює в системі культури в м. Донецьк. Проживає в м. Харцизьк.

Створила у 2001 р. на теренах міста Харцизька Український культурологічний центр, є його головою. У 2007 р. брала участь в українсько-канадському проєкті «Розбудова демократії». Член Нац. Спілки журналістів України.

Краєзнавством серйозно зацікавилася з 1999 р. Зустріч з двома відомими земляками – Пірком В.О. та Білецьким В.С. – стала рубежем у її житті – відбувся перехід до професійного вивчення істор.краєзнавства.

Умовно її дослідження з краєзнавства можна поділити на наступні теми: життя і творчість В.С. Стуса, вивчення шкільн. краєзнавства, дослідження з історії західної укр. діаспори. Перехід на роботу у систему культури визначив ще одну цікаву краєзнавчу тему – театральне життя Донеччини. До 200-річчя від дня народження Т.Г.Шевченка підготувала дослідження «Донецька Шевченкіана у датах і подіях».

Нагороджена Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2013), пам'ятною медаллю «Т.Г.Шевченко. 200 років з дня народження» (2014).

Член НСКУ з 2010 р. Членський квиток № 1876.

Основні друковані праці:

1. Творчий доробок М.П.Смирнова //Календар знаменних і пам'ятних дат Донецької області. 2012 рік. – Донецьк: «СВД», 2011. – С.66-68 (у співавторстві).

2. Сторінки історії театру: Микола Смирнов (1912-1963) //Донеччина. – 2008. – 1 квітня (у співавторстві)

3. Пішванова, Т.Г. З піснею і Україною в серці // Донбас: культурно-освітній обмін з українцями світу: матеріали н-практ. конф. – Донецьк: Дон. обл. від-ня тов-ва «Україна-Світ», УКЦ, 2011. – С. 208-212.

4. Краєзнавчий рух в загальноосвітніх школах Донеччини в 50-60-х роках ХХ сторіччя: Наук.-краєзн. дослідження. – Донецьк: «Юго-Восток», 2004. – 80 с.

5. Золотий тенор України // Постаті. – Донецьк: СВД, 2011. – С.170-179 [Про нар. артиста СРСР, оперного співака А. Солов'яненка].

6. Історія Донецького нац. академ. укр. муз.-драм. театру: короткий нарис. До 85-річчя з дня заснування театру (1927-2012) // Донецький вісник наук. тов-ва ім. Т.Шевченка. Т. 34. – Донецьк: УКЦ «СВД», 2012. – С. 65-93. (У співавторстві з Бровун М.).

Контакти: Тел.:062-57-30265; 093-8727233.

Електронна адреса: mato58@mail.ru

ПЛОТНИЧЕНКО Геннадій Васильович

м. Слов'янськ

Нар. 31.10.1949 р. в м. Петропавловськ-Камчатський (Росія). У 1957 р. разом з батьками переїхав до м. Слов'янська. Закінчив Слов'янський технікум залізничн. транспорту (1965-1969). Після служби в армії працював у вагонному депо станції Слов'янськ, заочно отримував вищу освіту. Служив ст. інспектором пожежного нагляду, навчався у Львівському пожежно-техн. училищі. Працював виконавчим директором, прес-аташе футбольного клубу «Динамо» (м. Слов'янськ), кореспондентом газет «Совет», «Наш Славянск», «Славянская правда». Головний редактор газети «Панорама недели».

З початку 90-х років зацікавився спортивною журналістикою. Має велику кількість публікацій краєзн. характеру у газетах, збірках, видав окремі книги. Його нариси про фронтовиків-земляків друкувалися у «Книзі Пам'яті України», зб. «Листая памяти страницы» та ін. Основні теми, які розробляє: Слов'янськ футбольний, визначні земляки, Слов'янщина у роки Другої світової війни, літ. рух на Донеччині.

Переможець міського конкурсу на кращу публікацію, присвячену 70-річчю визволення Слов'янська від німецько-фашистських загарбників (2013). Нагороджений двома медалями «За безупречную службу». Член НСЖУ (2011).

Нагороджений Ювілейною Шевченківською грамотою (2014).

Член НСКУ з 2013 р. Членський квиток № 2464.

Основні друковані праці:

1. Время, футбол и мы. – Донецк: «Кальмиус», 2007. – 224 с.
2. Это славное имя – «Динамо»: Истор. очерк о футболе города Славянска. – 2-е вид., доп. – Слов'янськ: «Друкарський двір», 2012. – 284 с.
3. Долгая дорога к мечте. – Слов'янськ: «Друкарський двір», 2012. – 24 с.
4. Чьего мы роду-племени //Наш Славянск. – №39. – 17 сент. 2009 г.
5. Все сущее на свете – от любви //Злагода (Славянск). – №2. – 10 января 2013 г.
6. Что происходит в аматорском футболе Донбасса? //Славянская правда. – №5. – 31 января 2013 г.
7. По делам и честь //Славянская правда. – 2014. - №11 (179). – Стор.6. (Про краєзнавця В.П.Скрипника).

Контакти: Моб. тел.: 099-4621582

ПОЗНЯК Ганна Іванівна

м. Красноармійськ

Нар. 19.04.1987 р. в м. Красноармійськ Донецької обл. Закінчила ЗОШ № 9 м. Красноармійська.

Закінчила Слов'янський держ. педуніверситет: технологічн. фак.-т (2010), дефектолог. фак.-т (2012).

Працює зав. сектором з науково-освітньої роботи КЗ «Красноармійський істор. музей», відповідальна за науково-освітню роботу в музеї. Проводить краєзнавчі заходи для шкільної молоді, творчої інтелігенції, оформляє тематичні виставки (до річниці Голодомору, до виводу військ з Афганістану).

Краєзнавчі публікації має у місцевій газеті «Маяк», в обласній «Донеччині».

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 2453.

Основні друковані праці:

1. І біль афганський ділимо навпіл //Донеччина. – 2012. – 24 лютого. – С.2
2. Історія одного комбрига //Маяк (Красноармійськ). – №3, 19.01.2012
3. Мастер-клас «Диво рукотворное» //Маяк. – 2012. – № 10. – 7 березня
4. Горькая память //Маяк. – 2012. – №49. – 6 грудня
5. З щирим серцем до дітей //Маяк. – 2012. – №52. – 27 грудня

Контакти: Тел.: 099-7598854; дом.: 0639-23204.

Електронна адреса: krut.anyuta@yandex.ua

ПОПОВ Олексій Андрійович

м. Маріуполь

Нар. 28.03.1944 р. в селищі Седово Новоазовського р-ну Донецької обл. Закінчив Донецький політехн. інст-т (1967) по спеціальності «механік по обладнанню заводів чорної та кольорової металургії».

Деякий час працював на Донецькому металург. заводі, потім на Жданівському заводі важкого машинобудування (1968-1976). Був на посаді інструктора райкому КПРС, зам. директора заводу технолог. обладнання, начальником в одному із відділів організації «Маріупольгаз». З жовтня 2005 р. – на пенсії.

Має великий стаж у краєзнавстві. Був лауреатом літ. конкурсів в номінації «Краще оповідання про комбінат Ілліча» – про Макара Мазая. Він є співавтором трьох книг. Чимало його статей на краєзнавчу тематику друкувалися в газетах «Родное Приазовье», «Приазовский рабочий», «Комсомолец Донбасса».

Визнаний «Кращим краєзнавцем 2012 року».

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 1982.

Основні друковані праці:

1. Посёлок у моря (співавтор).
2. Славный сын Кривой Косы (співавтор).
3. Георгий Седов: Полярное сияние Приазовья (співавтор).

Контакти: Тел.: дом.: 062-29-341577.

ПРИГОРОВСЬКИЙ Євген Володимирович

м. Новоазовськ

Нар. 01.09.1948 р. в с. Самсоново Новоазовського р-ну Донецької обл. Наступного року сім'я переїхала до Новоазовська. Закінчив Новоазовську СШ, істфак Донецького держуніверситету (1977). Працював учителем історії сел. Седово (1974-1991), ЗОШ №1 м. Новоазовська (1991-1994). З 1994 р. – директор школи №3 м.Новоазовська. Депутат міськради.

Ще в шкільні роки і особливо в роки навчання в університеті цікавився історією рідного краю, а більше всього яскравим життям свого земляка полярника Г.Я. Седова. Працюючи вчителем історії, проводив велику краєзнавчу роботу: відвідував архіви, зустрічався зі старожилами, краєзнавцями. Зі своїми вихованцями встановив багато імен воїнів, які загинули при звільненні Новоазовського р-ну. Уточнив точну дату народження Г. Седова. Тісно співпрацював з відомим краєзнавцем В.В.Венедиктовим.

Часто друкується у місцевій пресі, видав окремі книги.

Має звання «Вчитель-методист», «Відмінник освіти України», «Почесний краєзнавець України» (2009).

Член НСКУ з 2010 р. Членський квиток № 1979.

Основні друковані праці:

1. Путь в бессмертие. – Донецк: «Лебедь», 1999. – 326 с. (про життя, подвиг полярника Г. Я. Седова, про пам'ять, яка про нього зберігається в Приазов'ї).

2. Поселок у моря. Седово – 250. Историко-краеведч. очерк. – Славянск: КП «Вісті плюс», 2000. – 265 с. (у співавторстві).

Контакти: Тел.: 062-96-31012; моб.: 050-2108892.

ПРИХОДЧЕНКО Володимир Васильович

м. Донецьк

Нар. 27.01.1948 р. с. Шіпічіно Сиргатського р-ну Омської обл. Закінчив Донецький медінститут ім. М.Горького. Доктор мед. наук, професор, академік Міжнародної академії пед. освіти. Член правління Дитячого фонду України. Обирався депутатом обласної та місцевої ради. Працює головним лікарем лікарні №2 «Енергетик» м. Донецька.

Має відзнаки: Відмінник охорони здоров'я України, Відмінник освіти України, Заслужений працівник охорони здоров'я України, повний кавалер знаків «Шахтарська слава». Користується повагою та авторитетом у колег, пацієнтів. Про його людяність та професійність неодноразово писала міська та всеукр. преса (як приклад: стаття у газ. «Донеччина» від 15.03.2013 «Його життя – це професійний поклик»).

Любить донецький край, закоханий в його історію, природу. Є автором та співавтором ряду публікацій краєзн. характеру.

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 1981.

Основні друковані праці:

1. Ми козацького роду: Словник-довідник козацької термінології. – Донецьк, 2010. – 380 с. (у співавторстві).

2. Краєзнавчі свята. – Харків: «Основа», 2007 – 288 с. (у співавторстві).

3. Здоров'язберігаючі технології козаків: Матеріали I Всеукр. наук-практ. конф. 17.06.2010 р. «Україна – духовна козацька держава» – Донецьк: ІПШІ, 2010. – С.127-132.

4. Народна медицина: Наук.-практ. конференція «Що ми знаємо про Донбас?», жовтень, 2006. – Донецьк, 2009.

5. Свято Калити /Шкільний календар: народні свята. – Харків: «Основа», 2004. – 112 с.

Контакти: Тел.: дом.: 062-3359208

ПРИХОДЧЕНКО Катерина Іллівна

м. Донецьк

Нар. 19.09.1950 р. в с. Панчево Ново-Миргородського р-ну Кіровоградської обл. Закінчила філолог. фак-т Донецького держ. університету (1973). Працювала вчителем, директором школи. З 1.09.2009 р. – завідувач кафедри українознавства Державного університету інформатики і штучного інтелекту. Доктор пед. наук, професор, академік Міжнародної академії педнаук. Має звання «Відмінник освіти України», «Заслужений учитель України». Автор понад 400 наукових статей, ряду посібників та монографій.

Народознавчими та краєзнавчими проблемами займається більше 30-ти років. Має велику кількість публікацій, окремо видані книги.

Член тов-ва ім. Т.Г.Шевченка, голова осередку Союзу українок Калінінського р-ну Донецька. В одній із статей про неї сказано: «Катерина Іллівна є прикладом людини з активною життєвою позицією, не байдужою до долі України... Але попри численні здобутки у професійній кар'єрі, найбільшим досягненням у житті вона вважає народження сина, відчуття материнства, а професійним кредо – слова І.Франка «завжди учень» (Т.Єщенко. Газ. «Україна козацька», №193-194, с.8).

Нагороджена Поч. грамотою ДонОО НСКУ (2013).

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 1983.

Основні друковані праці:

1. Ми козацького роду: Словник-довідник козацької термінології. – Донецьк, 2010. – 380 с. (у співавторстві).

2. Краєзнавчі свята. – Харків: «Основа», 2007 – 288 с. (у співавторстві).

3. Українські прислів'я, приказки, загадки. – Донецьк: «Сталкер», 288 с. (у співавторстві).

Контакти: Тел.: 067-5962000; дом.: 062-3359208.

ПРИХОДЧЕНКО Олег Володимирович

м. Донецьк

Нар. 23.04.1974 р. в с. Старомайорське Великоновосілківського р-ну Донецької обл. У 1997 р. закінчив Донецький медичний університет. Має спеціальність – акушер-гінеколог. Працює зав. гінекологічного відділення лікарні №2 м. Донецька.

Краєзнавством зацікавився ще зі шкільної лави. Любов до рідного краю, до наукових досліджень перейняв від мами – вчителя та науковця. Має ряд публікацій.

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 2452.

Основні друковані праці:

1. Культ жінки-матері у давніх слов'ян: Матеріали XXVII Міжн. наук-практ. конф. 26.11.2010 р. – Донецьк: ІІШІ, 2010. – С.219-221.

2. Розвиток медичної справи у козацькому війську: Матеріали І Всеукр. наук-практ. конф. 17.06.2010 р. «Україна – духовна козацька держава». – Донецьк: ІІШІ, 2010. – С.144-150.

3. День матері в Донбасі /Шкільний календар: народні свята. – Харків: Вид-во «Основа», 2004. – 112 с.

4. Ми козацького роду: Словник-довідник козацької термінології. – Донецьк, 2010. – 380 с. (у співавторстві).

5. Краєзнавчі свята. – Харків: «Основа», 2007 – 288 с. (у співавторстві).

Контакти: Тел.дом.: 062-3359208

ПРИХОДЬКО Іван Федорович

м. Донецьк

Нар. 04.03.1936 р. в м. Артемівськ на Донеччині. У роки війни та в післявоєнний час проживав у с. Дмитрівка Барвінківського р-ну на Харківщині. У радгоспі працював ковалем, трактористом, комбайнером, бригадиром бригади. Тривалий час проживав у Слов'янську, де працював в Інспекції Держстраху. Зараз мешкає у Донецьку.

Закінчив Харківський інститут культури. Публікуватися почав ще зі студентських років. У роки навчання відвідував творчі семінари поетів І.Виргана, В.Мисика, прозаїка М.Омельченка.

Як поет видав більше 10-и збірок поезій. Перша зб. «Два вінки» побачила світ у 1997 р. Згодом з'явилися наступні: «Золота пора» (1998), «Дзвін пам'яті», «Квітка з-над обрію» (1999), «Плин часу» (2000), «Струмок з-під калини» (2001), «Ковила відливає сріблом» (2002), «Відлуння» (2003), «Роздуми на самоті» (2007), «Нев'янучі побажання» (2008), «Веселка над Слов'янськом» (2013). Його вірші друкувалися у різноманітних газетах, колективних збірках.

У його творчості переважають краєзнавчі мотиви: природа, люди, події донецького краю. Постійний учасник літературно-мистецького конкурсу «Місто моє, ти для мене єдине» (Слов'янськ). Створив чимало поетичних присвят відомим людям Донеччини: письменникам, краєзнавцям, журналістам. Постійний учасник краєзнавчих збірань, на який виступає з актуальними питаннями щодо покращення національно-патріотичного виховання молоді, краєзнавчої роботи в регіоні.

Активний член Клубу творчої інтелігенції Донецька «Світоч», міського клубу «Краєзнавець». Член Конгресу українських письменників. Багато мандрує по рідному краю, має чимало добрих знайомих. Сам він відмітив: «Після таких мандрів приходять до поета години творчого натхнення. Пишуться нові вірші, співають серце і душа. ...Одержав поштовх вітати віршами своїх друзів та товаришів, які живуть, працюють для розквіття рідного Донецького краю».

Про І.Ф.Приходька писали О.Гросов, І.Зоц, В.Романько, В.Шептуха.

Має звання «Почесний донор України», «Почесний краєзнавець Донеччини». Лауреат премій ім. В.Сосюри, ім. В.Шутова, ім. Г.Кривди, «Плекаймо рідну мову». Нагороджений пам'ятним знаком «Михайло Петренко. 1817-1862». Винесена Подяка НСКУ (2014).

Член НСКУ з 2009 р. Членський квиток № 430.

Контакти: Тел.: 062- 3058313. Моб.: 063-8203555.

ПРОСЯНОК Василь Іванович

С. Степанівка Шахтарський р-н Донецької обл.

Нар. 29.10.1956 р. в с.Степанівка Шахтарського р-ну Донецької обл. Закінчив 8 кл. місцевої школи (1971), Шахтарське медучилище (1975). З 1975 по 1977 служив у лавах рад. армії. Працював виїздним фельдшером Шахтарської міської станції швидкої допомоги. Навчався на біолог. фак-ті Донецького держуніверситету (1978-1984). З 1981 р. на посаді вчителя хімії Степанівської ЗОШ, згодом – на посаді директора цієї школи: 1988-1996, з 1998 р. по даний час. З 1996 по 1998 був головою Степанівської сільради.

Має публікації краєзнавчого характеру у місцевій пресі.

Нагороджений Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2014).

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 2451.

Основні друковані праці:

1. Забытые клады нашего края: история села Степановка Шахтерского района Донецкой области и его окрестностей /Авт. коллектив: Огренич Р.Ф. (рук.), Бривко Н.В., Просянок В.И., Чирка С.Н., Луцай В.В. – Снежное: РОАЖ «Штрих», 2009. – 88 с.

2. Степанівській школі – 145. //Донеччина. – 20 листопада 2012 р.- С.2

3. Степановской школе 145 лет: Краткая история Степановской ООШ I-III ст. (1867-2012). – 2012. – 40 с. (у співавторстві).

Контакти: Тел.дом.: 062-55-75343.

ПРОЦЕНКО Аркадій Дмитрович

м. Маріуполь

Нар. 06.02.1931 р. в м. Маріуполі. Після закінчення училища розпочав трудову діяльність робітником “Азовсталі”. Закінчив Харківський юридичний інститут. Працював зав. міськвідділом культури, директором Донецького обл. рос. драм. театру (м. Маріуполь). Але основна робота пов’язана з Палацом культури заводу “Азовсталь”, де працював на посаді директора більше 40 років.

Був лауреатом всес. конкурсів худ. самодіяльності. Голова клубу книголюбів “Азовье”.

Основні напрямки краєзнавчої діяльності: перебування в Приазов’ї відомих письменників (О. Пушкін, О. Серафимович), історія театр. руху, історія комбінату “Азовсталь”. Активну участь брав у створенні літерат. музею м. Маріуполя при бібліотеці ім. В.Короленка.

Друкувався в газетах “Приазовский рабочий”, “Родное Приазовье”, “Соц. Донбасс”, “Литературная Россия”, в журналах “Металлург”, “Клуб” та інших виданнях. Автор чималої кількості окремих книг.

Член НСЖУ. Почесний громадянин м. Маріуполя. Нагороджений грамотою НСКУ. Має звання «Почесний краєзнавець Донеччини» (2010).

Член НСКУ з 2009 р. Членський квиток № 431.

Основні друковані праці:

1. Записки мариупольского краеведа.- Мариуполь, 1993. – 135 с.
2. Азовстальские встречи.
3. Мариупольский год Серафимовича. – Мариуполь, 1997. – 104 с.
4. Годы. Спектакли. Трагедия (О первом гос. рабоче-колхозном греческом театре в Мариуполе (1932-1937). – Мариуполь, 1999. – 70 с.
5. Народный драматический театр “Азовстали”: Очерк творческого пути художественного коллектива. – Мариуполь, 2001. – 106 с.
6. Далече северной столицы: Пушкин в Приазовье.
7. Маріупольські краєзнавці – літописці часу //Донеччина. – 2004. – 24 червня.
8. Из жизни Кобзаря. – Мариуполь, 2006. – 74 с.
9. Давид Хараджаев: благотворитель и общественный деятель. – Мариуполь, 2006. – 74 с.
10. Митрополит Игнатий: «Моисей мариупольских греков». – Мариуполь, 2007. – 78 с.
11. «Медицина – любовь моя и жизнь моя»: К 105-летию со дня рождения доктора Саенко //Мариупольский краеведч. сборник /Под ред. Р.Божко и др. – Мариуполь: «Рената», 2010. – С. 73-75.
12. Дамиан Шибнев: Судьба художника. – Мариуполь, 2014. – 112 с.

Контакти: Тел.: дом.: 062-29-338319

РИЖКОВА Марія Сергіївна

м. Слов'янськ

Нар. 16.02.1984 р. в м. Слов'янськ Донецької обл. Закінчила 9 кл. ЗОШ № 20 (1999), потім – педліцей (2001). Вищу освіту отримала в Слов'янському держ. пед. унів-ті (фіз.-мат. фак.-т, 2007). Працювала викладачем математики у Слов'янському хіміко-механ. технікумі (2007-2008). З 2008 по 2011 рр. навчалася в аспірантурі за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки.

Канд. педагог. наук (2012). З вересня 2012 р. працює ст. викладачем Української інжен.-педаг. академії. Має біля 30-и наук. публікацій, переважна більшість носить краєзн. характер. Коло інтересів: історія просвітництва на Слобожанщині, видатні жінки в галузі освіти (XIX – поч. XX ст.), закордонна освіта студентів Російської імперії.

Нагороджена Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2014).

Член НСКУ з 2013 р. Членський квиток № 2465.

Основні друквані праці:

1. З історії розвитку Харківського інституту шляхетних дівчат //Гуманізація навч.-вих. процесу: Зб. наук. праць. – Слов'янськ: СДПУ, 2010. – Вип. 50. – С.172-178

2. Організація методичної роботи в Харківській приватній жіночій недільній школі Х.Алчевської //Гуманізація навч.-вих. процесу: Зб. наук. праць. – Слов'янськ: СДПУ, 2011. – Вип. 55. – С.156-162

3. Просвещение в Изюмском уезде с конца XVIII до начала XX века //Святогірський альманах 2012: Зб. наук. праць. – Донецьк: «Донбас», 2012. – С.145-156

4. Харківська школа малювання М.Д.Раєвської-Іванової: Матер. Міжн. наук.-практ. конф. (Київ, 6 жовтня 2012 р.). – К., 2012. – С.5-8.

5. Лекції з історії педагогіки України (XIX – поч. XX ст.): Навч. посібник. – Слов'янськ: СДПУ, 2011. – 115 с. (у співавторстві).

6. Освіта жінок у Харківській губернії: історико-педагогічний аспект [Текст монографії]. – Харків, 2013. – 210 с.

Контакти: тел.: 050 -1873789.

Електр. адреса: ryshkova@ukr.net

РОГОВ Олександр Костянтинович

м. Слов'янськ

Нар. 23.12.1947 р. в м. Слов'янськ Донецької обл. Навчався в СШ №2 м. Слов'янськ (1954-1965), У Луганському с/г інституті отримав спеціальність «інженер-економіст з організації с/г» (1966-1972). Закінчив художньо-графічний фак-т Курського держ. пед. інституту (1982). Працював на Слов'янському п/о «Хімпром» гол. художником (1975-1985), вчителем малювання та креслення, художником СДПУ, керівником студії живопису та малюнка в Центрі ДіЮ творчості. З 2006 р. член обл. об'єднання художників «Натхнення».

Як художник приділяє увагу в першу чергу місцевій тематиці. У своєму творчому доробку має десятки портретів земляків, картини природи рідного краю. Створив уявний портрет відомого поета-земляка М.М.Петренка. Розробив макети мемор. дошок у Слов'янську: нар. артисту СРСР Д.Мілютенку (1977), композитору Д.Шостаковичу (1982), поетам В.Сосюрі (2004) та М.Петренку (2012). Виконав художнє лиття для кольорового музичного фонтану на центр. площі Слов'янська. Розробив ескізний проект і виконав монумент. скульптуру «Вдова та мати солдата». Для краєзнавців області розробив макет і виготовив медалі «Кращий краєзнавець року» (2010-2012). Співавтор нагр. знака «Михайло Петренко. 1817-1862» (2012). Став переможцем відкритого конкурсу на кращий макет пам'ятника М.Петренку у Слов'янську (2013).

Постійний учасник міського фотоконкурсу «Місто моє, ти для мене єдине». Мав три персон. міських та дві персон. обл. художні виставки. Його творчі досягнення висвітлені у період. пресі; ім'я внесено у довідник «Історія Слов'янщини в особах» (2011). Про його творчі досягнення неодноразово повідомлялося в обласній та місцевій пресі (як приклад: В.Скрипник «Творець портрета поета-земляка», газ. «Донеччина», 10.04.2012).

Має звання «Майстер образотворчого мистецтва» (Постанова Колегії управління культури і туризму Донецької облдержадміністрації від 2.06.2010 р.). Відзначений званням «Кращий краєзнавець року 2011». Нагороджений нагрудним знаком «Михайло Петренко. 1817-1862», Ювілейною Шевченківською грамотою (2014).

Розробив макет і виконав меморіальну дошку Т.Г. Шевченка (березень, 2014).

Член НСКУ з 2010 р. Членський квиток № 1980.

Контакти: Тел.: 050-9731703; дом.: 062-62-32943.

Електронна адреса: 9306469@rambler.ru

РОГОВА Валентина Іванівна

м. Слов'янськ

Нар. 02.03.1959 р. в м. Владивосток у сім'ї військовослужбовця. У Красноярському політехн. інст.-ті отримала спеціальність «конструктор-технолог радіоелектронної апаратури». У Слов'янську проживає з 1983 р. Працювала програмістом на заводі «Словвашмаш».

З 1989 р. у Центрі дит. та юнац. творчості керує турист.-краєзн. клубом «Тор». Її вихованці беруть активну участь у Всеукр. русі учнівської молоді «Моя земля – земля моїх батьків». Неодноразово були переможцями обл. краєзн. руху «Донбас – мій рідний край».

Має кваліфікацію майстра-педагога. Є координатором туристично-краєзн. роботи у навч. закладах Слов'янська. Цікавиться живописом і фотографією. Учасниця обл. та міських (у Слов'янську) виставок. Лауреат декількох конкурсів «Місто моє, ти для мене єдине» (Слов'янськ) Її ім'я внесено у довідник «Історія Слов'янщини в особах» (2011). З 2008 р. член обл. творчого об'єднання художників та народних умільців «Натхнення».

Удостоєна звання «Кращий краєзнавець року 2012». Винесена Подяка ДонОО НСКУ (2012), нагороджена Ювілейною Шевченківською грамотою (2014).

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 1985.

Основні друковані праці:

1. Вдоль берегов Донца и Оскола //Вісті. – 2011. – 7 липня
2. На «Марші парків //Донеччина. – 2011. – 8 червня
3. Наш край Слов'янський //Большая перемена. – 2009. – №3. – 1 січня
4. На археологічні розкопки – до моря! //Вісті. – 2007. – 4 вересня
5. Тарас Шевченко в моєй житті //Злагода. – 2014.- №8 (1066), с. 4

Контакти: Тел.: 066-9306469; дом.: 06262-32943.

Електронна адреса: 9306469@rambler.ru

РОМАНЬКО Валерій Іванович

м. Слов'янськ

Нар. 20.01.1952 р. в с. Журавка Красноармійського р-ну на Донеччині. В Донецькому держуніверситеті здобув вищу філолог. освіту з двох спеціальностей: “філолог, викладач рос. мови та літератури” (1974), “вчитель укр. мови та літератури” (1997). В 1974-1986 рр. працював учителем та директором Новотроїцької СШ Красноармійського р-ну. З 1987 – у Слов'янському педінституті. Кандидат педагог. наук (1992), доцент.

Заст. голови правління Донецької обл. організації НСКУ (1997-2003), голова правління ДонОО з 2003 р. Редагував щомісячну краєзн. сторінку “Рідний край” в газ. “Донеччина”(1993-1997). Редактор істор.-краєзн. альманаху “Відродження” (Слов'янськ), регіон. альманаху “Рідний край” (Донецьк). Один з ініціаторів відкриття у Слов'янську мемор. дошок В.Сосюрі, М.Петренку, Т.Шевченку. Упорядник довідників «Краєзнавці Донеччини» (2004) та «Сучасні краєзнавці Донеччини, члени НСКУ» (2014).

Дослідив особисті та творчі зв'язки з Донеччиною відомих укр. і рос. письменників (в т.ч. О.Пушкіна, А.Чехова, В.Сосюрі); відкрив та оприлюднив маловідомі сторінки перебування на Слов'янщині А.Чехова, В.Сосюрі, В.Стуса, В.Пучкова. Дослідив творчі доробки письменників-земляків Б.Горбатова, Г.Бойка, М.Рибалки, І.Костирі, Л.Колесникової, С.Жуковського та ін. Започаткував серію видань «Письменники-земляки».

Написав історико-краєзн. нарис про своє рідне село Журавка Красноармійського р-ну, що вийшов окремою книгою. Для учнів та вчителів-словесників видав ряд наук.-метод. рекомендацій, посібників, підручників. Був одним з організаторів та керівників місячників О.Пушкіна, «Слова о полку Ігоревім» у Слов'янському педуніверситеті, Року М.Петренка (2012), Року Т.Г.Шевченка (2014) на Слов'янщині.

Своїми вчителями у краєзнавстві вважає шкільну вчительку О.М.Ватулю, вишівського викладача М.П.Диченкова, наук. керівника дисертаційного дослідження акад. О.Р.Мазуркевича.

Лауреат літ. премій ім. В.Сосюрі (1995), ім. В.Шутова (2008), ім. М.Чернявського (2012), “Плекаймо рідну мову” (2001), всеукр. краєзн. ім. П.Тронька (2014). Член Нац. Спільки журналістів України (1994). Член Нац. спілки письменників України (2005). Відмінник освіти України (2001). Почесний член Всеукр. Спільки краєзнавців (1993). Почесний краєзнавець Донеччини. Член-кореспондент Міжнар. академії наук пед. освіти (2004). Нагороджений Золотою медаллю укр. журналістики (2012). Відзначений пам'ятними медалями «Михайло Петренко. 1817-1862» (2012), «Т.Г.Шевченко. 200 років з дня народження» (2014).

У творчому доробку більше 600 публіцист., науково-попул., метод., наукових статей у газетах, журналах, збірниках. Автор більше 20-и окремих книг. Видав перші три томи із «Вибраних творів» у 12-и томах.

Донецька обл. бібл.-ка ім. Н.К. Крупської в серії “Краєзнавці Донеччини” випустила біобібліографічний покажчик “Валерій Іванович Романько” (1999, 2011). Його ім’я внесено у всеукр. довідники «Краєзнавці України» (2003), «Письменники України» (2006, 2011).

Член НСКУ з 1991 р. Членський квиток № 401.

Осн. друковані праці:

1. Русские писатели и Донбасс: Метод. указания в помощь студентам и преподавателям. – Славянск: СГПИ, 1990.– 43 с.
2. Хранители памяти: краеведы Донетчины. Вып. 1. – Славянск, 1993. – 53 с.; Вып. 2. – Славянск, 1995. – 61 с.
3. Література рідного краю: Навч. посібник – Донецьк, 1995.- 113 с.
4. Захисник і пропагандист рідного слова: Володимир Сосюра і українська мова. – Слов’янськ, 1998. – 39 с.
5. Пушкин и донецкий край: реальность и вымысел. Уч. пособие. – Донецк: Нац. Союз писателей Украины, ж. “Донбасс”, 1999. – 44 с.
6. Освідчення в любові Станіслава Жуковського: Літературно-критичн. нарис. – Донецьк: Ж. “Донбас”, 2001. – 113 с.
7. Чехов и Донбасс: личные и творческие связи. – Славянск: ЧП “Канцлер”, 2003. – 140 с.
8. Сосюра у Слов’янську: Літ.-кр. нарис. – Слов’янськ, 2003. – 56 с.
9. Іван Костира – дітям: Літер.-крит. нарис. – Слов’янськ: ПП „Канцлер”, 2004. – 112 с.
10. Василь Стус і Слов’янщина: Зб. матер. – Слов’янськ, 2007. – 47 с.
11. Село Журавка на Донеччині: Історія, люди, події. – Слов’янськ: «Вид-во «Маторін Б.І.», 2008. – 150 с.
12. Література донецького краю: Посібник для вчителя. – Донецьк, 2006. – 264 с. (Вид. 2-е, змін. і доп.). – 2013 р.).
13. Слов’янськ літературний: перша пол. ХІХ – поч. ХХІ ст. Літ. портрети та хрест. матеріал. – Слов’янськ, 2011. – 383 с.
14. Незабутній Володимир Сосюра: Літ.-крит. нариси. Статті. Листування. – Слов’янськ, 2011. – 255 с.
15. Краєзнавці Донеччини закликають гідно зустріти ювілей Великого Кобзаря //Донеччина. – 2013. – 19 лист.
16. Він вчить любити Україну //Славянская правда. – 2014. – 23 янв.
17. Поети Слов’янська – Тарасові Шевченку: Комплект листівок. – Слов’янськ: Вид-во «Друкарський двір», 2014
18. Донецькій обласній краєзнавчій організації – 25 років! //Донеччина. – 2015. - №1 (15870). – 20 січня. – С.3,5

Контакти: Тел.: 050-9359560; E-mail: rom1952@ukr.net

РОМАНЬКО Олександр Валерійович

м. Слов'янськ

Нар. 27.11.1973 р. в м. Донецьку. З 1 по 8 класи навчався в СШ с. Новотроїцьке Красноармійського р-ну. Закінчив ЗОШ №8 м. Слов'янська, дефектол. фак-т Слов'янського педінституту. Навчався на фак-ті журналістики Дніпропетровського унів-ту, в аспірантурі по спеціальності «Філософія».

Працював у газетах «Вісті», «Славянская правда» (Слов'янськ), «Донеччина» (Донецьк), на обл. телебаченні у Дніпропетровську, редагував газ. «Народ і армія» (Київ). Викладав філософію та релігієзнавство в Слов'янському педінституті, авіаційному коледжі НАУ.

Має поетичні доробки, які друкуються у періодичній пресі, в ж. «ЛітЕра» (Слов'янськ). Автор поетичної збірки «Не замучит мене хромота...» (1999). Учасник літер.-мист. конкурсу «Місто моє...» (Слов'янськ) 2010, 2012, 2013 рр. У газ. «Славянская правда» започаткував сторінку «Літературна вітальня». Бере активну участь у громадському житті міста.

Має чималу кількість публікацій на краєзнавчу тему, один із авторів книги «Слов'янський коледж НАУ: 40 років на освітянській ниві» (2004). Член Національної спілки журналістів України (1995). Нагороджений Ювілейною Шевченківською грамотою (2014), міськими грамотами.

Член НСКУ з 1991 р. Членський квиток № 2459.

Основні друквані праці:

1. З історією на «ти» //Комуніст (Слов'янськ). – №167. – 1990. – 19 жовт.
2. Туризм і не лише туризм //Комуніст. – №14. – 1991. – 25 січня
3. Слов'янський керамічний комбінат: етапи росту //Рідний край: Іст.-краєзн. альманах. №1. – Донецьк, 1995. – С.119-127 (у співавторстві).
4. За 40 років у нас їх лише троє: про керівників Слов'янського коледжу НАУ //Місто моє, ти для мене єдине...: Зб. поет. та проз. творів. – Слов'янськ, 2004. – С.62-72
5. У города авиации большое будущее //Совет (Слов'янськ). – 2003. – №66. – 2 сентября
6. Слов'янський коледж НАУ: 40 років на освітянській ниві: Публіц. видання /Під ред. О.В.Романька. – Слов'янськ, 2004. – 116 с.
7. О наших героях железной дороги //Славянская правда (Слов'янськ). – 2012. – №5. – 2 февраля
8. Краеведы Славянска в гостях у колледжа //Славянская правда. – 2012. – №7. – 16 февраля
9. Наш земляк – Юрий Богатиков: К 80-летию со дня рождения //Славянская правда. – 2012. – №8. – 23 февраля

Контакти: Тел.: 099-3080952.

РУБАН Ірина Іванівна

м. Єнакієве

Нар. 6.05.1957 р. в м. Єнакієве на Донеччині. Закінчила філолол. фак-т Донецького держ. університету.

Працює головним редактором радіокомпанії Єнакієвської міської ради. Активний учасник краєзнавчого руху у рідному місті: досліджує маловідомі сторінки історії краю, друкує краєзнавчі знахідки у місцевій пресі, виступає з ними в радіопередачах, проводить краєзнавчу роботу в школах

міста.

Член НСКУ з 2014 р. Членський квиток № 2471.

Основні праці краєзнавчого характеру:

1. Жил в Єнакієве парень... //Єнакієвський робочий. – 2010. – 3 апр.
2. Были партизаны в Єнакієве: Цикл радіопередач по местному радио.

Контакти: Тел.: 095-5275156.

СИКВАРОВА Світлана Миколаївна

м. Артемівськ

Нар. 22.10.1962 р. в м. Артемівськ. Після закінчення середньої школи (1980) працювала у Всесоюзному НДІ соляної промисловості, потім – у кадровій службі Донецької залізниці, ТОВ «Автор», у рекламному холдингу «Автоцентр».

Закінчила Український заочний політехн. інст-т зі спеціальності «Машини та апарати хімічного виробництва» (1988).

З 2000 р. бере активну участь у роботі еколого-культ. центру «Бахмат». У 2011 р. була керівником проекту «Останній в'язень». Результатом роботи стала книга «...И каждый из них – память: Воспоминания бывших оstarбайтеров» та ряду статей у газетах, створила три відеосюжети.

З червня 2012 р. керує науково-істор. проектом «Заповідаємо вам пам'ять», результатом якого теж планується видання книги, яка буде присвячена життю та примусовій праці жителів Артемівщини в період фашистської окупації 1941-1943 рр., створення чотирьох відеосюжетів.

Член НСКУ з 2013 р. Членський квиток № 2466.

Основні друковані праці:

1. И каждый из них – память: Воспоминания бывших оstarбайтеров. – Артемовск: Артемовский краеведч. музей, 2011 (у співавторстві).
2. Заповідаємо вам пам'ять: Місто Артемівськ і Артемівський район в роки нацистської окупації (1941-1943). – Донецьк: «Світ книги», 2013. – 448 с. (у співавторстві).

Контакти: Тел.: 050-1942406.

СЄРОВ Микола Панасович

м. Костянтинівка

Нар. 03.02.1951 р. в м. Костянтинівка Донецької обл. У рідному місті закінчив ЗОШ № 9, опісля розпочав трудову діяльність на хімічному заводі Костянтинівки. Закінчив вечірнє відділення Слов'янського хіміко-технологічного технікуму (1968-1972) зі спеціальності «хімік-технолог». Працював на хімзаводі на посаді бригадира пусконаладжувальної бригади електрослюсарів, брав участь у громадській роботі. Співпрацював з українським Рухом, став членом «Просвіти». З 2000 р. – на пенсії

Зацікавився історією рідного міста – прикладом стали земляки-одномумці, які розшукували маловідомі сторінки минулого. Свої історичні розвідки друкував у газ. «Провінция» (2006-2013 рр.), став співавтором книги «Відома і невідома Олексієво-Дружківка».

Член НСКУ з 2013 р. Членський квиток № 2468.

Основні друковані праці:

- на сторінках газ. «Провінция» (Костянтинівка) з 2006 по 2013 рр.:

1. Кулики і ворони.
2. Вулиця пам'яті.
3. Лікування амнезії.
4. Ад'ютанти оборотня.

- стаття «Становлення радянської влади. Дружківка і Олексіївка та навколишні міста і села в роки революції і громадянської війни» – у кн. «Відома і невідома Олексієво-Дружківка» (2011).

Контакти: Тел.: 068-6637648; 099-0381936.

Електронна адреса: serov51@gmail.com

СКНАРІНА Тетяна Олександрівна

Сел. Моспине м. Донецьк

Нар. 15.06.1972 р. у сел. Моспине. Закінчила ЗОШ № 152 м. Донецька. У цій же школі з 1994 р. працює вчителем – викладає біологію, працю, екологію. У 1993 р. закінчила Донецький хімічний технікум за спеціальністю «технік – технолог виробництва виробів з пластмас».

Має дві вищі освіти – технолог. фак-т Слов'янського педінституту (1999), біолог. фак-т ДонНУ (2011). Цікавиться питаннями екології рідного краю, історією школи, міста Донецька. Учасник наук.-практ. конфер. студентів та викладачів ДонНУ (2010). Має публікації у ряді журналів.

Член громадської організації «Зелений світ».

Нагороджена Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2014).

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 2018.

Основні друковані праці:

1. Сезонна динаміка чисельності панцирних кліщів природних біотопів м. Моспине Донецької області» /Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів //XXI всеукр. наук. конференція аспірантів і студентів 12-14 квітня 2011 р. Зб. доповідей. – 2011 р. – С.96 (у співавторстві).

2. Кліщі в природі і в житті людини //Біологія. – 2012. – № 7 (343). – С.38-39.

3. Як визволяли Моспине //Донеччина. – 2014. – 14 січня. – С.2

Контакти: Тел.: 050-6817242.

СКРИПНИК Віктор Петрович

м. Слов'янськ

Нар. 02.01.1941 р. в с. Петрівка Барвінківського району Харківської обл. Закінчив СШ №1 м. Барвінкове. У Слов'янському ТУ-17 освоїв спеціальність арматурника, працював на будовах. Після служби в армії працював на армат.-ізолят. заводі м. Слов'янська. Закінчив філол. фак-т Харківського унів-ту (1970).

З 1974 р. працював кореспондентом, зав. відділом листів і масової роботи міськрайон. газ. “Комуніст” (Слов'янськ). У 1978-1987 рр. – лектор-міжнародник райкому партії і обл. орган. тов-ва “Знання”. У 1988 р. призначений заст. редактора, а в 1994 р. обраний редактором газ. “Вісті”. З 2001 р. займається видавничою справою. Власкор обл. газ. “Донеччина”.

Завжди цікавився історією Слов'янщини. На сторінках керованої ним свого часу газети намагався в першу чергу подавати матеріал з історії та сьогодення рідного краю, розповісти про життя земляків. Запам'яталися сторінки та рубрики краєзн. характеру: “Мій край – моя Батьківщина”, “Каяла”, літ. стор. “Світанок”. Активно підтримав вихід у світ першого на Слов'янщині іст.-краєзн. альманаху “Відродження” (1993), став членом редколегії, одним із його авторів. Велику роботу провів по збору матеріалу та редагуванню зб. “Слово...” на землі слов'янській”, довідників про мешканців Слов'янська. Ініціатор та активний учасник заходів з ушанування пам'яті поета-земляка М.Петренка, Т.Г.Шевченка. З краєзн. темами часто виступає перед студентами, учнівською молоддю.

Член НСЖУ. Нагороджений Золотою медаллю укр. журналістики, грамотами НСЖУ. Голова правління Слов'янського міського осередку НСКУ. Має звання «Почесний краєзнавець Донеччини», «Почесний краєзнавець України», «Кращий краєзнавець року 2010, 2011, 2012», Нагороджений пам'ятним знаком «Михайло Петренко.1817-1862», Ювілейною Шевченківською грамотою (2014), пам'ятною медаллю «Т.Г.Шевченко. 200 років від дня народження».

Член НСКУ з 1991 р. Членський квиток № 432.

Основні друковані праці:

1. Слов'янськ: Хто є хто? Довідник /Ред.-уклад. В.П.Скрипник, Г.О.Жевжик. – Слов'янськ, 2001. –240 с.
2. Славянск: История и современность города курорта. – Славянск, 2002. – 64 с. (в співавторстві).
3. “Слово...” на землі слов'янській. Зб. /Упор. В.П. Скрипник. – Слов'янськ: КП “Вісті плюс”, 2000. – 104 с.
4. Земля Славянская в Великой Отечественной войне /Ред.-сост. В.П.Скрипник. – Славянск: ЧП „Канцлер”, 2003. – 200 с.

5. Прозріння: Публіцистика 1990-х років. – Слов’янськ: «Друкарський двір», 2006
6. Дорогі мої слов’янці: Нариси та замальовки про земляків. – Слов’янськ: «Друкарський двір», 2010.
7. Історія Слов’янщини в особах: Біографічний довідник. – Слов’янськ: «Друкарський двір», 2011. – 240 с.
8. Краткая история города-курорта. – Изд. 3-е, с измен. и дополн. – Славянск: «Друкарський двір». – 2012. – С.60
9. Тарас Шевченко у Слов’янську // Донеччина. – 2013. – 5 липня.
10. Школа імені Т.Г.Шевченка // Донеччина. – 2013. – 13 березня.
11. «С боевого задания не вернулся: Константин Гапанович»: Нарис – Слов’янськ: «Друкарський двір», 2014.
12. Серія буклетів «Наші славні земляки» 2011-2013 рр.

Контакти: Тел.: 095-9308631; дом.: 062-33580.

СОЛОВАР Валентина Василівна

м. Слов'янськ

Нар. 13.10.1957 р. в с. Маяки Слов'янського р-ну Донецької обл.

Закінчила істор. фак-т Донецького держ. університету (1979). Працювала вчителем історії в ЗОШ №8 м. Слов'янськ. Методист Слов'янського технікуму Луганського націон. аграрного університету.

Краєзнавством займається з 1995 р. Матеріали з історії рідного краю широко використовує на заняттях з історії, залучає школярів та студентів до пошуків матеріалів з історії навч. закладу, міста Слов'янська. У с/г технікумі очолює роботу музею історії навч. закладу, готує музейних екскурсіводів. Брала участь у Всеукр. конкурсі метод. розробок з теми «Краєзнавство – складова навчально-виховного процесу».

Має звання «Відмінник освіти України», нагороджена «Знаком пошани» Міністерства аграрної політики та продовольства України, чисельними грамотами. Має Подяку від ДонОО (2012).

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 1877.

Основні друковані праці:

1. Найкращому аграрному технікуму Донеччини – 80! //Вести (Слов'янськ). – 2009. – 26 лист.

2. Патріотичне виховання студентської молоді //Донеччина. – 2011. – 13 травня.

3. Значення краєзнавства при вивченні історії України у ВНЗ I-II рівнів акредитації // Можливості і проблеми інноваційного розвитку економіки, суспільства, особистості. – Зб. Матеріалів конференції. – Краматорськ, 2014.

Контакти: Тел.: 050-1924938.

СУЧКОВА Олена Юріївна

м. Донецьк

Народилась 09.07.1979 р. м. Донецьк. У 1996 р. з золотою медаллю закінчила ЗОШ №16, вищу освіту отримала на істор. фак.-ті Донецького держ. унів-ту (2001). Після закінчення аспірантури захистила канд. дисертацію на тему «Євреї в Донбасі (20 – 30-ті рр. ХХ ст.)» (наук. кер. – проф. В.М.Нікольський, 2005 р.). Має вчене звання доцента. Працює на посаді доцента кафедри історії України Дон НУ.

Основний напрямок краєзнавчої діяльності – дослідження історії заселення та етнодемографічних процесів на Донеччині, культури краю, творчості видатних діячів регіону. Своїми наставниками у краєзнавстві вважає шкільного вчителя І.І.Дісюка та викладача спеціалізації з історії та культури євреїв у ДонНУ М.С.Альтера.

Автор понад 50 наук. та наук.-метод. праць, розробник спецкурсів “Історія та культура української діаспори”, „Історія національних меншин України” та „Історія економічної думки України”. У складі колективу авторів працює над багатотомною «Енциклопедією історії Донбасу». Сфера наукових інтересів – етнічна історія України, іудаїка, розвиток культурних процесів в Україні у ХХ ст., зокрема на Донеччині. Взяла участь більш ніж у 70 міжн., загальноукраїнських та регіон. наук. і наук.-практ. конференціях.

За успіхи в науковій діяльності нагороджена багатьма грамотами, зокрема двома – від Міністра науки і освіти України, а також двома – за внесок у краєзнавчу роботу в регіоні: Подяка ДонОО НСКУ (2012), Почесна грамота ДонОО (2013).

Член Конгресу літераторів України.

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 1891.

Основні друквані праці:

1. The Repositories of the State Archive of Donetsk Oblast as a Source for the History of the Jews of Donbass // Матеріали Десятої щорічної міжн. конференції по іудаїке, 28-30 янв. 2003 г. Часть 1. – Москва: Пробел-2000, 2003. – С.156 – 163.

2. Політичні репресії щодо євреїв Донеччини у 1937 – 1938 роках (аналіз статистики) // Український історичний збірник / Гол. ред. В.А.Смолій. Вип.7. – К.: Інститут історії України НАН України, 2004. – С. 309 – 317.

3. Шкільна освіта євреїв Донбасу в умовах реалізації політики коренізації // Література і культура Полісся. Вип.29 / Відп. ред. Г.В.Самойленко. – Ніжин: Вид-во НДУ ім.Гоголя, 2005. – С.245 – 251.

4. Соціальне виховання та професійна освіта єврейського населення Донбасу в 1920-х рр. // Історичні і політологічні дослідження. № 1/2 (27/28) / Гол. ред. П.В.Добров. – Донецьк: ДонНУ, 2006. – С.96 – 102.

5. Єврейська етнічна меншина в Донбасі (1920 – 30-ті роки) // Нові сторінки історії Донбасу: Зб. статей. Кн.12 / Гол. ред. З.Г.Лихолобова. – Донецьк: ДонНУ, 2006. – С. 105 – 117.

6. Наслідки Голокосту на Донеччині // Історичні і політологічні дослідження. № 1/2 (31/32) / Гол. ред. П.В.Добров. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – С.40 – 45.

7. Політика радянської влади щодо національних меншин України в міжвоєнний період // Історичні і політологічні дослідження. № 1/2 (43/44) / Гол. ред. П.В.Добров. – Донецьк: ДонНУ, 2010.– С.309 – 316.

Контакти. Тел.: моб. 050-4786183; дом. 062-2947859.

Електронна адреса: olenasuchkova@mail.ru

ТАФІНЦЕВ Сергій Іванович

м. Маріуполь

Нар. 29.12.1945 р. у м. Казань (Росія). Закінчив філософський ф-т та аспірантуру Ленінградського унів-ту. У Маріуполі з 1977 р. Працював викладачем на кафедрі філософії ПГТУ, у морському ліцеї, вчителем історії у школі, лектором горкому КПУ, головою міськкому профспілок робітників культури, після виходу на пенсію – у Художньому музеї ім. А.І. Куїнджі. Автор кількох робіт філософської тематики.

З початку 2000-х рр. займається краєзнавством, насамперед відтворенням історичної пам'яті козацької України. Полковник запорізького козацтва, начальник штабу Маріупольського полку Війська Запорізького. Учасник археологічних розкопок укріплення запорозьких козаків у Маріуполі.

Почесний донор України. Нагороджений медаллю «За отличие в охране государственной границы СССР», ювілейними медалями, а також почесним хрестом «Козача честь» I – III ст., медаллю «300-летие восстания Кондратия Булавина».

Визнаний «Кращим краєзнавцем року 2012».

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 2017.

Основні друковані праці:

1. «Малая Родина» – предмет, изучения достойный //Маріупольский краеведческий сборник /Под ред. Р.Божко и др. – Маріуполь: «Рената», 2010. – С.8-14.

2. Украинская национальная идея – осуществление завета запорожского казачества (самоуправление народа на принципах социальной справедливости). – Маріуполь, 2011. – 35 с.

3. Казачий катехизис третьего тысячелетия. – Маріуполь, 2012. – 20 с.

Контакти: Тел.: дом.: 0629-334913.

ТЕМІРОВА Надія Романівна

м. Донецьк

Нар. 07.11.1964 р. в с. Прелесне Слов'янського р-ну Донецької обл. Закінчила СШ №70 м. Донецька. Трудову діяльність розпочала в ЗОШ №54 м. Донецька на посаді вчителя історії. Закінчила істор. фак-т Донецького держуніверситету (1986).

Доктор істор. наук, професор. Завідувач кафедри історіографії Донецького нац. унів-ту. Автор більше ста наукових публікацій. Чимало з них мають краєзнавчу тематику. Розробила навч. програму з істор. краєзнавства для студентів ун-ту.

Має звання «Відмінник освіти України», відзнаку МОН України ім. Петра Могили. Нагороджена Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2013).

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 1988.

Основні друковані праці:

1. Из истории Донбасса: Уч. пособие для учеников 7-9 кл. – Донецк: ОблИПО, 1995 (у співавторстві).

2. Образ Донбасу в сучасних наукових дослідженнях: зміна парадигми чи повторення пройденого //Наукові записки. Збірник праць молодих вчених та аспірантів. Т. 19. Кн.. II. Ч.2. – К., 2009. – С. 228 – 239

3. Поміщики Бантиші у Донбасі //Нові сторінки історії. Донбасу. Кн. 10. – Донецьк, 2003. – С. 106-112.

4. Поміщицьке господарство на території Донбасу (1861-1917 рр.) //Вісник Донецького університету. Серія Б. Гуманітарні науки. – 2001. – № 1. – С. 174-182.

5. Історичне краєзнавство: Навчальна програма. Методичні поради. – Донецьк: «Юго-Восток», 2005. – 35 с.

6. Українські школи в Донецькому регіоні в 1920-х рр. // Історія в сучасній школі. – 2011. – № 11/12. – С. 41-46 (співавтор – О.О.Негода).

Контакти: Тел.дом. 062-3114052; моб.: 050-6776494.

ТЕРЕШКОВ Павло Васильович

м. Маріуполь

Нар. 26.07.1949 р. на Смоленщині (Росія). У 1969 р. закінчив Херсонське морське училище ММФ за фахом «судноводій», у 1979 р. – юридичний фак.-т Ростовського держ. унів-ту. Працював матросом, помічником капітана, помполітом, ст. інспектором відділу кадрів Азовського морського пароплавства. Був на посаді капітан далекого плавання (за контрактом із різними компаніями).

Захоплюється морським краєзнавством, пише переважно на тему «Маріуполь морський: історія мореплавання та суднобудівництва».

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 1892.

Основні друковані праці:

1. [П. Людин] И Лухманову не повезло //Водный транспорт, 1989. – 18 февраля.
2. [П. Людин] История портов на открытках. Мариуполь //Морской флот, 1989. – №2.
3. [П. Людин] Капитан Дмитрий Лухманов //Приазовский рабочий. – Мариуполь, 1989. – 25 апреля.
4. [П. Людин] Комиссар Сладков //Приазовский рабочий. – Мариуполь, 1990. – 21 марта.
5. [П. Людин] А был ли Гарибальди в Мариуполе? //Азовский моряк. – Мариуполь, 1990. – 31 марта.
6. [П. Людин] Где ледоком С. Макаров? //Голос Родины. – Москва, 1991. – №26.
7. [П. Людин] Мариупольский судовладелец Петр Регир //Азовский морской альманах – Мариуполь, 1996. – С. 38 – 40.
8. [П. Людин] Неоконченная повесть о безвести пропавшем //Азовский морской альманах – Мариуполь, 1998. – С. 52 – 59.
9. [П. Людин] Женских судеб морская вязь //Моряна. – Мариуполь, 2001.
10. [П. Людин] Хорватский морской легион на Черном и Азовском морях //Азовский морской альманах. – Мариуполь, 2002. – С. 59 – 62.
11. [П. Людин] Штрихи к истории Мариупольского порта //Мариупольский портовик. – Мариуполь, 2011. – 3 сентября.

Контакти: Тел.: 096-2173591; дом.: 062-29-507627

ТЕРЕЩЕНКО Василь Тимофійович

м. Донецьк

Нар. 20.02.1943 р. в с. Оленівка Волноваського р-ну Донецької обл. Закінчив математ. фак-т Донецького держ. університету. Працював учителем, директором інтернату для дітей-сиріт в м. Мар'їнка, першим заст. голови Артемівської райдержадміністрації, зав. Артемівським рай.відділом освіти.

Завдяки ініціативі та кропіткій роботі В. Терещенка в Артемівському р-ні працюють літ.-краєзн. кімнати-музеї В.Сосюри в м. Сіверську, В.Гаршину в с. Переїзднему, М.Шаповалу в Серебрянці; споруджені бюсти визначним людям краю: В.Гаршину, М.Шаповалу, М.Рибалку, І.Козаченку, М.Синиці, В.Беспалому, О.Білоус; встановлені пам'ятні знаки в ряді сіл Артемівщини.

Ініціатор та керівник проведення чисельних історико-літерат. краєзн. свят, конференцій, читань і конкурсів на Артемівщині.

Його матеріали на педагогічні, літер.-краєзн. теми часто друкувалися в журналах “Народное образование”, “Радянська школа”, альманасі “Рідний край”, в республ., обл. та місцевій пресі. Член редколегії альманаху “Рідний край” при газ. “Донеччина”. Підготував ряд темат. сторінок „Рідний край” в газ. „Донеччина” (про М.Шаповала, Артемівському р-ну – 80 р.)

Має звання “Відмінник освіти України”, “Заслужений вчитель України” (1987), Почесний член Всеукр. Спільки краєзнавців (2001). «Почесний краєзнавець Донеччини», «Кращий краєзнавець року 2010, 2012».

Член НСКУ з 2009 р. Членський квиток № 433.

Основні друковані праці:

1. Новое слово о Всеволоде Гаршине. – Артемовск, 1996. – 109 с., иллустр.(в співавторстві)
  2. Ямські зорі В. Сосюри. Зб. / Упор. В.Т. Терещенко. – Вид. 2-е, доп. – Артемівськ, 2002. – 104 с.
  3. Микита Шаповал – велетень із Донбасу. – Артемівськ, 2001. – 154 с.
  4. Донецькі світанки Микити Шаповала. – Артемівськ, 2002. – 118 с.
  5. Созвездие Гаршина. – Артемовск, 1998. – 110 с.
  6. Артемівський район. – Артемівськ, 1998. – 86 с.
  7. Творець добрих справ: про краєзнавця В.П.Замкового //Донеччина. – 2003. – 24 квітня.
  8. Золото у кожного в душі: Нариси. – Донецьк: СВД, 2010.
  9. Багатий сніп директора: Лейко Г.Ф. //Донеччина. – 2010. – 16 квіт
- Контакти:** Тел.: 062-3061760; 097-6672242

УДАЛОВА Тетяна Михайлівна

м. Донецьк

Нар. 05.06.1974 р. в м. Донецьк. Закінчила історичний фак-т Донецького нац. університету (2002).

Кандидат істор. наук. Працює на кафедрі історії України Донецького нац. унів-ту на посаді доцента.

Учасник чималої кількості науково-практичних конференцій, автор ряду наукових публікацій.

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 1990.

Контакти: Тел. роб.: 062-3029272; моб.:050-7566414

Електронна адреса: udalova-tm@yandex.ru

ФІАЛКО Євген Борисович

м. Дружківка

Нар. 10.09.1952 р. в м. Дружківка Донецької обл. Закінчив місцеву СШ №1 в 1969 р. Навчався на філолог. фак-ті Донецького держ. унів-ту (1970-1975). Працював учителем рос. мови та літ-ри, директором школи. Як журналіст редагував газ. „Окно”, журнал „Неизвестная Дружковка”, працював власкором газ. „Жизнь”, „Акцент України”. На даний час є засновником та редактором газ. «Наша Дружковка».

Член нац. спілки журналістів України (1995), депутат міської та обл. (1990-1994) рад нар. депутатів.

Любить художню та історичну літературу, футбол.

Краєзнавством цікавився ще у студентські роки. Серйозне заняття краєзнавством почалося в роки роботи в газ. „Окно” (1994-1995). З 1997 р. розпочав видавати краєзн. журнал „Неизвестная Дружковка”. Один з укладачів двотомника творів відомого правозахисника, земляка Олекси Тихого (2012).

У своїх краєзн. матеріалах розповідав про маловідомі сторінки історії рідного міста, про розвиток футболу, літератури, заводів та фабрик, навіть про окремі сім'ї, які проживають у Дружківці. Підготував декілька статей для „Енциклопедії сучасної України”. Був укладачем, редактором ряду видань.

Має звання “Кращий краєзнавець року 2011». Винесена Подяка ДонОО НСКУ.

Член НСКУ з 2010 р. Членський квиток № 450.

Осн. друквані твори:

1. Журнал „Неизвестная Дружковка” (13 номерів, починаючи з 1997р.) – гол. редактор та автор багатьох статей.

2. Футбольная Дружковка: Очерки по истории футбола. – Донецк: „Донеччина”, 1998.

3. Поэзия Дружковки: Сб. – Д.: „Донеччина”, 2000 – редактор та один із авторів.

4. Семейный роман: Интервью с дружковскими семьями. – Дружковка, 2000.

5. Дружковка – 2000: Рекламно-информац. справочник. – Д., 2000 (один із авторів, автор вступної статті).

6. Дружковка - 2003: Справочник-путеводитель. – Дружковка, 2003. (2-е вид. – 2007).

7. Відома і невідома Олексієво-Дружківка. – Донецьк: «Донбас», 2011. – 312 с. (у співавторстві з Є.Шаповаловим)

Контакти: Тел.: 050-5600457.

ФЕДОРОВ Олег Михайлович

м. Донецьк

Нар. 28.07.1936 р. у м. Горлівка на Донеччині. Закінчив Саратовський юрид. інститут (1958). Чверть віку відпрацював в органах МВС. Пішов на пенсію у званні підполковника. Проживає у Донецьку.

Велику роботу провів по вшануванню пам'яті відомого поета, правозахисника В.Стуса на Донеччині. З цією метою створив та очолив оргкомітет, якому вдалося відкрити Донбаський історико-літер. музей В.Стуса у Горлівці (2002). У грудні 2009 р. музей став лауреатом I Всеукр. конкурсу громадських музеїв (конкурс проводила НСКУ), де у номінації «Видатний земляк» посів III місце.

Про значення музею, творчої спадщини Стуса особливо на Донбасі О.Федоров сказав в одному з інтерв'ю: „Вивчаючи його творчість і життя, я дійшов висновку, що національна ідея – той стрижень, яким пронизана його поезія. Він мріяв про пробудження національної самосвідомості українців, про духовне удосконалення сутності людини. Осягнувши творчу спадщину поета, яку можна образно назвати „українською Біблією”, треба прагнути тієї життєвої планки духу, яку здолав поет” (газ. „Донеччина”, 4.09.2002).

Філії Донбаського музею (саме багато чому завдяки О.Федорову) відкриті у Донецьку, Вінниці, Києві. У 2012 р. музейну кімнату В.Стуса створено і в Донецькій обл. бібл-ці ім. Н.К.Крупської.

Тепле слово подяки О.Федорову за збереження пам'яті батька виказав син Поета Дмитро Стус у статті «Олег Федоров і його музей Стуса» («Література та життя», №46-47, червень-липень, 2011 р.).

Має звання «Почесний краєзнавець Донеччини».

Помер у червні 2014 р.

Член НСКУ з 2009 р. Членський квиток № 447.

Осн. друковані твори:

1. Передмова //Стусове коло: Зб.: Вірші, нариси /Укл. О.Я.Гросов; Передмова О.Федорова. – Донецьк: ПП „ВБ „Перша лінія”, 2002. – С. 3.
2. Звернення //Донеччина. – 2002. – 4 вересня.
3. Поет виражав національну ідею: Інтерв'ю //Донеччина. – 2002. – 4 вересня.

ФОМІНА Олеся Віталіївна

м. Донецьк

Нар. 13.06.1987 р. в м. Єнакієве.

Закінчила Луганський нац. пед. університет ім. Т.Г.Шевченка (2009). Має звання магістр. Працює викладачем кафедри філології Донецького інституту соціальної освіти.

Питаннями краєзнавства зацікавилася зі шкільних років.

Винесена Подяка ДонОО НСКУ (2013).

Член НСКУ з 2010 р. Членський квиток № 1878.

Основні друковані праці:

1. ДІСО – осередок літературно-мовної освіти //Донеччина. – 2010. – 28 травня

Контакти: Тел.: 099-0686866.

ХІМІЧ Любов Василівна

с. Олександрівка Мар'їнського р-ну

Нар. 23.05.1943 р. в с. Олександрівка Мар'їнського р-ну на Донеччині. Закінчила філолог. фак-т Донецького держ. унів-ту. Трудову діяльність розпочала в Олександрівській середній школі, де до пенсії працювала вчителем укр. мови та літ-ри. Керівник методоб'єднання, спеціаліст вищої категорії, має звання “Вчитель-методист”.

Краєзнавством активно зайнялася з 1989 р. На уроках та в позакл. роботі пропагувала творчість письменників-земляків. Особливе місце приділяла творчості В.Сосюри, В.Стуса, В.Юречка, В.Марсюка, А.Овсієнка та ін. Розробила систему уроків літератури імри рідного краю. Листується з сином В.Стуса, підтримує творчі зв'язки з науковцями Донецького нац. унів-ту, Слов'янського та Луганського педуніверситетів.

З учнями активно займалася дослідженням говірок та топонімів села Олександрівка, його історії. Має наукові роботи з лексики, топоніміки. Народознавчі та краєзн. матеріали збирила у кімнаті-музеї “Світлиця”, яка стала метод. центром з українознавства. Тут проводяться екскурсії, зустрічі з відомими людьми, старожилами села, виховні заходи. Досвідом краєзн. роботи ділиться на сторінках місцевої преси. Будучи на пенсії, допомагає школярам, які цікавляться історією рідного краю, досліджувати літературні особливості донецького краю.

Має звання «Почесний краєзнавець Донеччини». Винесена Подяка ДонОО НСКУ (2012).

Член НСКУ з 2009 р. Членський квиток № 434.

Основні друковані праці:

1. Він любив тебе, донецький краю! //Мар'їнська нива. – 1998. – 6 січня.
2. Зустріч з побратимом В.Стуса (В.Овсієнком) //Мар'їнська нива. – 1998. – 15 квітня.
3. Без минулого немає майбутнього //Мар'їнська нива. – 2001. – 19 вересня.
4. До таємниць безцінного скарбу //Мар'їнська нива. – 2002. – 20 лютого.

Контакти: Тел.: 095-6459597.

ХІМЧЕНКО Віктор Афанасійович

м. Донецьк

Нар. 01.05.1932 р. в с. Султановське Курсавського р-ну Ставропольського краю (Росія). У 1953 р. закінчив Донецький індустр. інст-т за спеціальністю «гірнична електромеханіка». Працював наук. співробітником Донецького наук.-дослідн. вугільного інст-ту ДонВугІ. Кандидат технічних наук.

Президент Донецького спортивно-еколог. клубу любителів бігу «Стайер». Один із засновників та член ради федерації еколог. туризму Донецької області (ДО ФЕТ).

Красзнавством активно займався з 2001 р. Опублікував кілька серйозних краєзн. розвідок у краєзн.-істор. сторінці «Рідний край» газ. «Донеччина», зокрема про Курган «Сіркова Могила», ландшафтний парк «Клебан – Бик», козацьку слободу Билбасівка тощо. За серію краєзн. публікацій став лауреатом регіон. конкурсу «Натхнення Донеччини». Постійно друкується у всеукр. журналі «Меркурій», у газетах «Жизнь», «Наш край», «Наш дом» та інших. Має окремі видання.

Став переможцем у регіон. конкурсі «Книга Донеччини – 2012».

Має звання «Кращий краєзнавець року 2012». Нагороджений Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2012).

Член НСКУ з 2011 р. Членський квиток № 1893.

Основні друківані праці:

1. Розвиток та перспективи екологічного туризму у Донецькому регіоні. Зб. доповідей, том 2. /Матеріали конференції «Розвиток, пріоритети, реалізація та перспективи процесу «Довкілля для Європи» – квітень 2004 – Донецьк, 2004.

2. Заповідними стежками Донеччини: Фотоальбом-путівник. Донецьк: «Донбас», 2012. (Перше видання «Заповідними тропами Донеччини», 2008).

Контакти: Тел.: 050-4263303. Дом.: 062-3384268.

ХОРОНЬКО Галина Іванівна

с. Некременне Олександрівський р-н

Нар. 16.02.1938 р. в селі Некременне Олександрівського р-ну Донецької обл. Закінчила Донецький культ.-просвітній технікум зі спеціальності «бібліотекар масової бібліотеки». Працювала бібліотекарем у рідному селі.

Створила і є директором історико-краєзн. музею в с. Некременне. 12 залів музею всебічно відтворюють багату історію рідного краю. За підсумками Першого Всеукр. конкурсу громадських музеїв зайняла II місце в Україні у номінації «Історія рідного краю» (грудень, 2009 р.). Її музей відвідують чисельні делегації не тільки з рідного Олександрівського р-ну, а й з інших областей України.

Зі статтями краєзнавчого характеру часто виступає у газетах «Вісті Олександрівщини» (сmt. Олександрівка), «Донеччина». Зібрала багатий матеріал з історії села Некременне, який опрацьовує для майбутньої книги.

Про відвідини сільського музею у Некременному, гостинність, щедрість душі його директорки, уболівання її за історію рідного краю згудують чимало його відвідувачів, в тому числі Діана Белоконь у статті «Зустріч у Некременному» (газ. «Донеччина, 24 січня 2014 р.).

Нагороджена Грамотою Міністерства культури України. Має звання «Почесний краєзнавець України» (2010), «Почесний краєзнавець Донеччини». Визнавалася «Кращим краєзнавцем року-2010».

Член НСКУ з 2009 р. Членський квиток № 439.

Основні друквані праці:

1. Наш генерал //Донеччина. – 2010. – 16 квітня
2. Шевченко в сільському музеї //Донеччина. – 2012. – 4 травня. – С.2
3. Шануйте українську мову – держави нашої основу //Донеччина. – 2012. – 25 грудня. – С.4

Контакти: Тел.: 066-6978123.

ЧАЛЕНКО Євген Павлович

м. Вуглегірськ

Нар. 16.09.1947 р. в м. Берлін (Німеччина). Дитячі роки (1949-1956) пройшли в м. Іванове (Росія). З 1956 р. проживає в Хацепетівці (з 1958 р. – м. Вуглегірськ), що входить в адмінпідпорядкування м. Єнакієвому.

Закінчив Коломенський педінститут («вчитель рос. мови та літ-ри»), Ленінградський держ. педінститут ім. О.І.Герцена («тифлопедагог»), Донецький держ. ун-т («економіст»). Працював учителем, заст. директора школи, директором спецшколи-інтернату для дітей із слабим зором. Заст. голови виконкому Вуглегірської міськради (1980-1982), голова виконкому (1990-1994).

З 2009 р. працює керівником гуртка «Історичне краєзнавство» в Центрі дит. та юнацької творчості м. Єнакієве, керує науково-пошуковою роботою дітей в секції Малої академії наук.

Статті на краєзнавчу тематику друкує переважно в газеті «Енакиевский рабочий». Брав активну участь у підготовці до друку книги «Земляки» (уклад. М.Пермяков), «Слава и гордость Енакиева: Краткий биографический справочник», «Герои Советского Союза – енакиевцы», «Они сражались за Родину. Книга о жизни Енакиева в 1941-1943 годах».

Молоде покоління вчить любити рідний край особистим прикладом, його девіз: «Любіть своє місто так, як люблю його я».

Лауреат обл. конкурсу «Працівник року-2010» в номінації «Кращий викладач навчально-виховного курсу «Донеччинознавство». Визнаний «Кращим краєзнавцем року 2011», нагороджений Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2013).

Член НСКУ з 2009 р. Членський квиток № 442.

Основні друковані праці:

1. Великий сын Дикого поля: 300 лет назад началось восстание Кондратия Булавина //Енакиевский рабочий. – 2007. – 5 мая.
2. Танцевальные традиции Угледгорска. – Енакиевский рабочий. – 2008. – 22 апреля.
3. Они первыми входили в Енакиево //Енакиевский рабочий. – 2008. – 1 апреля.
4. Енакиевский Довженко //Енакиевский рабочий. – 2009. – 8 сент.
5. Хацепетовка – Угледгорск. 1861-2011.: Истор.-краеведч. очерк. – 2011. – 208 с.

Контакти: Тел.: 093-6375874; дом.: 062-52-71478.

ЧЕРНОВ Олександр Михайлович

м. Маріуполь

Нар. 16.03.1952 р. в сел. Мангуш Першотравневого р-ну Донецької обл. Закінчив Жданівський металург. інст.-т (1974). Працював у наук.-дослідних і проектних інститутах Одеси та Маріуполя (1974-1993). Директор Центру мистецтв «ARTLUX».

Зі шкільних років захоплювався колекціонуванням: філателія, філокартія, бібліофілія, мала пластика у фарфорі та ін. Зараз колекціонує рос., укр. живопис та графіку ХХ ст. Займається виставковою діяльністю. Досліджує творчість маловідомих або забутих діячів мистецтва Приазов'я. Брав участь у створенні 10 телефільмів про художників на маріупольському телеканалі «Сигма» у рубриці «Маріуполь. Былое». Краєзнавством серйозно займався з 2003 р. Має публікації у ряді видань. Член обл. спілки творчих діячів «Галатей».

Про О.Чернова писали О.Бондаренко, Т.Бурмістрова, Н.Ростова.

Відзначений медаллю меморіалу ім. А.І.Куїнджі НСХУ (2007).
Нагороджений Почесною грамотою ДонОО НСКУ (2014).

Член НСКУ з 2010 р. Членський квиток № 449.

Основні друковані праці:

1. Леонид Гади. Жизнь и творчество: Монография. – Мариуполь: «Азовье», 2008. – 110 с.

2. Мариупольский след в творчестве скульптора Г.Д. Лаврова //Мариупольская неделя. – 2005. – 10-16 августа.

3. Художнику-фронтовику Константинову – 85 лет //Приазовский рабочий. – 2008. – 27 февраля.

4. Картинная галерея как зеркало Мариупольской власти //Вечерний Мариуполь. – 2008. – 25 июня. – С. 10-11.

5. Роман в красках: Очерк о художнике В.Константинове //Парус. – Зима 2009. – С. 24-27.

6. Скрижали Владимира Миски-Оглу //Вечерний Мариуполь. – 2009. – 14 января. – С. 8.

7. Из Мариуполя в богемную Европу начала ХХ века //Мариупольский краеведческий сборник /Под ред. Р.Божко и др. – Мариуполь: «Рената», 2010. – С. 64-73.

8. Коростенский фарфоровый завод //Среди коллекционеров. – Москва. – 2010. – №1. – С. 9.

9. Странички в историю украинской керамики //Среди коллекционеров. – Москва. – 2010. – №1. – С. 12-13.

Контакти: Тел.: 096-4545987

Електронна адреса: chealex52@gmail.com

ЧИРКА Сергій Миколайович

с. Степанівка Шахтарського р-ну Донецької обл.

Нар.30.10.1957 р. в с. Степанівка Шахтарського р-ну Донецької обл. у сім'ї колгоспника. Після 8 кл. місцевої школи навчався у Шахтарському мед.училищі (1972-1976). Служив у Збройних силах на Північному флоті (1976-1979). Працював фельдшером у м. Сніжне (1979-1982). Закінчив Луганський педінститут.

З 1982 р. працює вчителем географії та захисту Вітчизни у Степанівській ЗОШ І-ІІІ ст. З того часу розпочав краєзн. роботу. На основі існуючого краєзн. куточка та при додатковій пошуковій роботі взяв активну участь у відкритті музейної кімнати «Слава подвигу і праці». Свої напрацювання подавав до краєзн. збірок, друкував у місцевій пресі.

Член НСКУ з 2012 р. Членський квиток № 2016.

Основні друковані праці:

1. Степановской школе 145 лет. – Краткая история Степановской ООШ І-ІІІ ст. (1867-2012). – 2012. – 40 с. (У співавторстві).

2. Видатні люди села – у співавторстві (Нарис про земляка Суховерхова В.Г.).

3. Забытые клады нашего края: история села Степановка Шахтерского района Донецкой области и его окрестностей /Авт. коллектив: Огренич Р.Ф. (рук.), Бривко Н.В., Просянок В.И., Чирка С.Н., Луцай В.В.. – Снежное: РОАЖ «Штрих», 2009. – 88 с.

4. Чирка Валентина Дмитриевна //Степановской школе 145 лет: Краткая история Степановской ООШ І-ІІІ ст. (1867-2012). – 2012. – С.35-36.

Контакти: Тел.: 050-7318644

ЧУБЕНКО Василь Павлович

м. Єнакієве

Нар. 11.09.1946 р. в сел. Верхнє Верхнянського р-ну Луганської обл. У 1950 р. сім'я переїздить до села Савелівка Сталінської (Донецької) обл. Закінчив школу-інтернат в м. Вуглегірську, Ямське с/г училище №5. Спеціальну освіту отримав в школі міліції, закінчив філолог. фак-т Донецького держ. унів-ту (заочно). Працював в органах МВС. У 1992 р. у званні майора вийшов на пенсію.

З 1998 р. – керівник міського літ. об'єднання «Чумацький шлях». Член Нац. спілки письменників України з 2002 р. Голова Єнакієвського міського осередку ДонОО НСКУ.

Автор поетичних збірок «За живою водою» (1999), «Коріння» (2000), «Серце гетьмана» (2003), прозових творів «Сонце в капкані» (два томи, 2006,2008), «Я – нащадок» (2010). Як поет та автор публіцистичних статей часто друкувався у місцевій періодиці (газети, журнали, альманахи), а також у колективних збірках «Родник братства», «Не хлібом єдиним», «Земле рідна, колискова», «Обніміться ж, брати мої...», «Розкрилля твоєї пісні», «Політ жайвора».

Має відомчі нагороди Міністерства внутр. справ, «Почесну відзнаку» НСПУ. Відзначений званням «Кращий краєзнавець року» – 2010, 2011, 2013.

Член НСКУ з 2010 р. Членський квиток № 440.

Основні друковані праці:

1. Не хлібом єдиним: Антологія /Укладач В.П.Чубенко. – Єнакієве-Донецьк: «Кассіопея», 2000. – 384 с.
2. Втрачена пам'ять?.. //Нашадки козаків у Донбасі: Нариси – Донецьк: «Донбас», 2005. – С.194-201
3. Я – нащадок. – 2010
4. Політ жайвора: Антологія творів письменників Єнакієвого /Укладач В.П.Чубенко.- Донецьк: «СВД», 2011.
5. Донбас: Поема //Донеччина. – 2011. – 8 квітня. – С.4.
6. Жнива сатани: До 80-х роковин Голодомору в Єнакієвому і Україні. – Донецьк: «Сх. вид. центр», 2013. – 472 с.

Контакти: Тел.: 093-9240503; дом.: 062-52-51228.

ШАМРАЙ Анатолій Васильович

м. Слов'янськ

Нар. 25.09. 1954 р. в м. Слов'янськ. Середню освіту отримав у місцевій СШ №9. Служив у прикордонних військах (1972-1974). Працював у Слов'янській групі підстанції електрослюсарем. Закінчив істор. фак-т Харківського держ. унів-ту (1982).

Працює ст. наук. працівником Слов'янського краєзн. музею. Проводить велику пропаганд. роботу з історії рідного краю: часто виступає перед учнями, студентами, на промисл. підприємствах, друкується у місцевій пресі. Як археолог вів розкопки в Слов'янському, Краснолиманському, Артемівському районах. Велику роботу провів по дослідженню фортеці Тор.

Автор ряду публікацій по археології, має більше 100 статей на краєзн. тему. Взяв активну участь у створенні герба і прапора міста Слов'янська – був членом авторського колективу (1997). Постійний автор наук. видання «Святогірський альманах».

Має звання «Почесний член Всеукр. Спілки краєзнавців» (2001), «Почесний краєзнавець Донеччини».

Член НСКУ з 2009 р. Членський квиток № 435.

Основні друквані праці:

1. Тор. Из истории города //Відродження. Іст.-краєзн. альманах. №1 /Ред. В.І. Романько. – Слов'янськ, 1993. – С. 27-29.

2. Між Ізюмом і Слов'янськом? Цілком можливо! //”Слово...” на землі слов'янській. Зб. ст. /Упор. В.П.Скрипник. – Слов'янськ: КП “Вісті плюс”, 2000. – С. 60-61.

3. Два праболгарских могильника на Северском Донце //Сов. археология. – 1986. – №1.

4. Каменная иконка с Царина городища //Материалы исследований, реставраций и использования памятников истории и культуры. – Славянгорск, 1995.

5. Ювелірний центр на Сіверському Дінці //V міжн. археолог. конф. студентів та молодих вчених. – К., 1997 (у співавторстві).

6. Сидоровское городище //Музей в XXI столетии. – Донецк, 1998.

7. Редкий образец древнерусской мелкой пластики XIV века из фондов Святогорского историко-архитектурного заповідника // Святогірський альманах: Зб. наук. праць. – Донецьк, 2011. – С.93-100 (у співавторстві).

Контакти: Тел.: 050-4282934; роб.: 062-62-25346.

ШАПОВАЛОВ Євген Олексійович

селище Олексієво-Дружківка

Нар. 24.06.1955 р. в м. Новоекономічне Донецької обл. Закінчив Полтавський кооперат. інст-т (1994). Працював у споживчій кооперації Донеччини. На даний момент – приватний підприємець.

Цікавитися історією рідного краю почав з 2001 р. Як керівник регіон. товариства ім. Олекси Тихого робить багато в збереженні пам'яті відомого правозахисника, земляка Олекси Тихого: допоміг матеріально у виготовленні і встановленні пам'ятної стели Олекси Тихому на подвір'ї школи № 14 в селищі Олексієво-Дружківка, взяв активну участь у виданні основних творів О.Тихого, організовує щорічний велопробіг по пам'ятних місцях, де проживав О.Тихий тощо. Активний учасник інших краєзн. заходів на Донеччині.

У співавторстві з Є.Фіалком видав солідну працю з історії рідного селища – «Відома і невідома Олексієво-Дружківка» (два видання). Статті на краєзн. тематику друкує у місцевій періодиці.

Депутат Олексієво-Дружківської селищної ради.

Удостоєний звання «Кращий краєзнавець року 2010, 2011», має Подяку від НСКУ (2014)..

Член НСКУ з 2010 р. Членський квиток № 445.

Основні друквані праці:

1. Відома і невідома Олексієво-Дружківка. – Донецьк: «Донбас», 2011. – 312 с. (у співавторстві з Є.Фіалко).

2. На День прав людини згадуємо Шумука //Донеччина. – 2012. – 14 грудня.

3. Зустріч із справжнім Героєм: Віктор Смирнов в гостях у школярів Олексієво-Дружківської санаторної школи-інтернату //Донеччина. – 2013. – 16 квітня.

2. Відома і невідома Олексієво-Дружківка: Презентація книги //Донеччина. – 2013. – 27 червня. – С.3.

3. День 22-го року нашої Незалежності: Як його святкували у Дружківці //Донеччина. – 2013. – 10 вересня. – С.3.

4. Збиралися «Краяни». - //Донеччина. – 2013. – 22 жовтня. – С.3.

Контакти: Тел.: 050-6036475.

Електронна адреса: Diorit1@rambler.ru

ШВЕЦЬ Микола Олександрович

сmt. Олексієво-Дружківка

Нар. 19.06.1947 р. в м. Алапаєвську Свердловської обл. (Росія). В 1952 р. батьки переїхали в с. Іжевка Костянтинівського р-ну на Донеччині. Закінчив середню школу Олексієво-Дружківки (1965), відділення географії та біології Луганського педінституту ім. Т.Г.Шевченка. Ще в студ. роки активно займався наук. роботою, брав участь у турист. походах по Донбасу, змаганнях по спорт. орієнтації.

Працював вчителем біології на Волині. Служив в армії. З 1973 р. працює в СШ №14 м. Дружківки. Активно займається вивченням природи рідного краю. Виступає з лекціями на природоохоронні теми. Разом з дружиною ведуть в школі гуртки: туристсько-геолог. та екологічний. У 1980 р. створили першу екологічну тропу в Донбасі.

Підтримує творчі зв'язки з Російським географ. тов-ом (С.-Петербург). Його вихованці беруть активну участь у різноманітних конкурсах, олімпіадах, були неодноразовими переможцями геолог. і геолого-еколог. зльотів. Призові місця займають його вихованці і в Малій академії наук. Велику краєзнавчу, природоохоронну роботу також проводить його дружина вчитель Надія Яківна Швець, яка в школі викладає біологію і хімію.

Досвідом роботи М.О.Швець ділиться на курсах перепідготовки вчителів в Донецькому ОІПО. В 1999, 2000 роках проводив авторські курси по географії рідного краю. Часто друкується у місцевих газетах, ж. "Неизвестная Дружковка", всеукр. газеті "Краєзнавство. Географія. Туризм". «Географія» («Основа», Харків), «Географія та основи економіки в сучасній школі». Співавтор таких видань як «Дружковка. Страницы истории (2009); «Історія рідного краю». Навч. посібник для 9 кл. (Донецьк, 2012); «Відома і невідома Олексієво-Дружківка» (Донецьк, 2012).

Переможець обл. конкурсу "Вчитель року – 96". Заслужений вчитель України. Нагороджений почесними знаками: А.Макаренка, В.Сухомлинського, П.Могили. Має звання «Відмінник освіти України», «Почесний краєзнавець України» (2010). Нагороджений орденом «За заслуги» III ст., медаллю «75-річчя Донецької області».

Член НСКУ з 2009 р. Членський квиток № 436.

Основні друківані праці:

1. География родного края. Уч. пособие для 5 кл. – Донецк, 1995 (в співавторстві).

2. Твой родной край. Сборник вопросов и ответов по географическому краеведению для 5-9 кл. //Сост. Денисова Е.Д., Швець Н.А. – Донецк, 1998. – 112 с.

3. Дневник наблюдений за природой. – Маріуполь, 1998 (у

співавторстві)

4. Свідки палеозійської ери //Краєзнавство. Географія. Туризм. – 1997. – жовтень, №40 (45).

5. Географія. 6 клас: Конспекти тем по программе МОН України. – Донецьк: Центр підготовки абитуриентів, 2001

6. Географія Донецької області: Конспекти тем 8-9 класи. – донецьк, 2002

7. Рідний край: Робочий зошит для 5 класу. – Донецьк, 2003 (у співавторстві).

8. Зелена аптека Дружківки //Наша Дружківка. - №6, 6.02.2013; №7, 13.02.2013.

Контакти: Тел.дом.: 062-67-52976. моб.: 050-7780882.

ШВИДКИЙ Сергій Миколайович

м. Слов'янськ

Нар. 25.07.1959 р. в с. Осокорівка Осокорівського р-ну Карагандинської обл. (Казахстан). Середню освіту отримав у Шевченківській СШ Великоновосілівського р-ну Донецької обл.

Закінчив філолог. фак.-т Донецького держуніверситету (1986). Викладав рідну мову та літературу в ЗОШ села Прелесне Слов'янського р-ну, був завучем та директором цієї школи (1987-1991). З 1991 р. працював викладачем, заст. декана, деканом філолог. факультету Слов'янського пед. інституту.

Кандидат істор. наук, доцент кафедри укр. мови та літ-ри Донбаського держ. пед. унів-ту. Викладає народознавчі дисципліни, етнографію, рідну культуру. Коло інтересів – етнографічні та народознавчі особливості Української Слобожанщини. Підтримує тісні наукові зв'язки з Інститутом фольклористики та етнографії ім. М.Рильського НАН України, де у 2001 р. захистив дисертаційне дослідження.

Працює на посаді проректора з науково-педагогічної роботи ДДПУ.

Має чимало публікацій краєзнавчого характеру. Учасник ряду науково-практичних конференцій всеукр. та міжнар. рівнів.

Член НСКУ з 2014 р. Членський квиток № 2470.

Основні друковані праці:

1. Магія, обряд, слово. Діяльність музеїв просто неба у збереженні культурної спадщини на відродженні духовності народу //Матеріали Міжн. наук. конф. – Київ, 1997. – С.73-76

2. Народна медицина Південної Слобожанщини. – Слов'янськ: СДП, 2000. – 164 с.

3. З історії заселення південних регіонів Слобідської України //Народна творчість та етнографія. – 2003. - №5-6. – с.74-76

4. Замовляння Південної Слобожанщини: Наук.-метод. посібник. – Слов'янськ: СДПУ. – 47 с.

5. Числова магія у народній медичній культурі населення Української Слобожанщини в ХІХ – на початку ХХ ст. //Матеріали до укр. етнології: Щорічник. Зб. наук. праць. Вип. 10 (13); НАНУ, ІМФЕ ім. М.Т.Рильського. – К., 2001. – С.165-170.

6. Лікувальні замовляння в етномедицині населення Слобідської України ХІХ – поч. ХХ ст. //Зб. наук. праць Міжн. наук. конф. «Сучасні проблеми освіти і науки. Гуманітарні і соціальні науки». – Будапешт. – 2013. – С.47-53

Контакти: Тел. роб.: 062-62 – 39830; моб.: 050-9159580.

Електронна адреса: shsviduj.sergij@yandex.ru

ШЕПТУХА Валерій Сергійович

м. Донецьк

Нар. 25.01.1940 р. в с. Андріївка Волноваського р-ну на Донеччині. Закінчив Новотроїцьку СШ Волноваського р-ну (1957), Приазовський сільгосптехнікум (1960), Вищу партшколу (1975). Працював у сільських госп-ах Олександрівського та Добропільського р-нів, в газ. “Маяк” (Красноармійськ), “Радянський патріот” (Олександрівка), “Макеєвський робочий” (Макіївка), з 1986 р. до виходу на пенсію – у газ. “Донеччина” на посаді заст. головного редактора.

Брав участь у створенні іст.-краєзн. музею в м. Красноармійську. В обл. газ. “Донеччина” редагував сторінку “Рідний край”, був членом ред. колегії регіон. альманаху “Рідний край”. Підготував цикл нарисів під назвою “Легенди та бувальщини землі Донецької”.

Автор великої кількості краєзн. матеріалів у місцевих, обл., всеукр. газетах та журналах. Створив портрети головних редакторів газ. «Донеччина», зібрав дані про тісні творчі зв'язки письменників Донеччини з газетою, написав історію газети «Донеччина».

Член Нац. спілки журналістів України. Лауреат обл. літ. премії ім. В.Сосюри (2000) та обл. журнал. премії “Людина праці”, володар “Золотого пера” НСЖУ, «Золотого пера Донбасу». Одним із перших в Донецькій обл. нагороджений Золотою медаллю укр. журналістики.

Має звання «Почесний краєзнавець Донеччини», «Почесний член Всеукраїнської спілки краєзнавців», «Кращий краєзнавець року-2011, 2012».

Член НСКУ з 1991 р. Членський квиток № 446.

Основні друковані праці:

1. Макеєвка: Путеводитель. – Донецьк, 1983 (у співавторстві).
2. От солдата до маршала //Дороги храбрых: О Героях Советского Союза – донбассовцах. – Донецьк: «Донбасс», 1967. – С. 166-173.
3. Гришинские дружинники //Памятные места Донбасса. Сб. /Ред. Г.В.Тепляков. – Донецьк: «Донбасс», 1968. – Изд. 2, доп. – С. 111-130.
4. Поэзия щедрого поля //Звезды, рожденные Октябрем: Очерки о людях Донбасса. – Донецьк, 1977. – С. 25-30.
5. Космічний Бубка //Рідний край. – 1997. – №2-3. – Ч. II. – С.70-74.
6. Усе почалося з Нехотіївки: Селу Новомихайлівка Мар’їнського району виповнилося 160 років //Рідний край. – 1998. – С.59-65.
7. Наш «Рідний край». – Донецьк: «Каштан», 2008. – 448 с. (у співавторстві з І.Зоцем)
8. Шептуха В.С. Моя «Донеччина». Літер.-худ. видання. — Донецьк: «Каштан», 2012. — 435 с., 32 стор., ілюстр.

Контакти: Тел.: 067-7209475; 099-6838291; дом.: 062-3052053.

Електронна адреса: vsheptukna@yandex.ru

ЯКОВЕНКО Петро Васильович

м. Горлівка

Нар. 12.06.1955 р. в селі Підставки Липоводолинського р-ну Сумської обл. Закінчив Синівську СШ (1972). Працював трактористом у рідному селі, служив в армії (1973-1975). Закінчив істор. фак.-т Чернівецького держ. ун-ту. Працював вчителем на Полтавщині (1981-1982). У с. Підставки Сумської обл. вчителював та був директором школи, у селі створив історико-краєнавчий музей (1985-1986). Інспектор шкіл Волноваського р-ну (1986-1988), вчитель історії ЗОШ №55 м. Горлівки (1988-2001), методист Центру ТКЕ (2001-2005), вчитель історії ЗОШ №85 (2005-2011), заст. директора Будинку вчителя (2012)

Організатор та директор музею освіти у Горлівці, урочисте відкриття якого відбулося 26.12.2012 р. (див. газ. «Донеччина» 9.01.2013 р.).

Учасник ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС (1987). Інвалід II групи. Учитель-методист, Відмінник освіти України. Почесний громадянин села Підставки. Полковник Укр. реєстрового козацтва. Очолує Чорнобильський полк м. Горлівки.

Автор чималої кількості статей у періодиці, видав 8 книг краєзнавчого характеру. Колекціонер.

Має звання «Кращий краєзнавець року 2012».

Член НСКУ з 2013 р. Членський квиток № 2467.

Основні друковані праці:

1. Підставки. Історія краю. – Горлівка, 1997
2. Підставки. Топоніми села. – Горлівка, 1997
3. Підставки і підставці. – Горлівка, 1999
4. Історія села Підставки. – Горлівка, 2001
5. Православные храмы Горловки. – Горловка, 1995
6. 400 топонимов Горловки. – Горловка, 2001
7. 500 топонимов Горловки. – Горловка, 2008
8. Горловка в именах и лицах. – Горловка, 2007 (у співавторстві)
9. К вопросу истории казачьего рода Яковенко //Генеалогія горлівчан: Матеріали I міської наук.-практ. конфер. – Горлівка, 2000. – С. 88-90

Контакти: Тел.: 050-9994187; дом.: 2-68-66 (м. Горлівка).

ДОДАТКИ

Міські (міськрайонні) організації Донецької регіональної організації НСКУ

Артемівська міська організація – голова Корнацький І.А.

Донецька міська організація – голова Гросов О.Я.

Дружківська міська організація «Краяни» – голова Качур В.В.

Єнакіївська міська організація – голова Чубенко В.П.

Костянтинівська міська організація – голова Березін В.Б.

Краматорська міська організація – голова Коцаренко В.Ф.

Красноармійська міськрайонна організація «Оберіг» –
голова Гайворонський П.Є.

Маріупольська міська організація – голова Божко Р.П.

Сніжнянська міська організація – голова Бривко М.В.

Слов'янська міськрайонна організація «Слов'яни» –
голова Скрипник В.П.

* * *

Члени ДонРО НСКУ – лауреати Всеукраїнських премій:

Краєзнавча премія ім. Дмитра Яворницького – П.В.Добров, О.М.Бут.

Краєзнавча премія ім. Петра Тронька – В.І.Романько.

Літературна премія ім. Михайла Чабанівського – П.Є.Гайворонський

* * *

Удостоєні звання «Почесний краєзнавець України» («Почесний член ВСК України»):

1. Бут Олександр Микитович, м. Донецьк
2. Гайворонський Петро Євгенович, м. Красноармійськ – 1996
3. Добров Петро Васильович, м. Донецьк
4. Зоц Ігор Олексійович, м. Донецьк – 2001
5. Колодяжний Микола Олександрович, м. Макіївка – 2010
6. Коцаренко Володимир Федорович, м. Краматорськ - 2010
7. Лях Роман Данилович, м. Донецьк - 1993
8. Мазур Павло Іванович, м. Маріуполь – 2014
9. Пригоровський Євген Володимирович, м. Новоазовськ – 2009
10. Романько Валерій Іванович, м. Слов'янськ – 1993
11. Скрипник Віктор Петрович, м. Слов'янськ – 2014
12. Терещенко Василь Тимофійович, м. Артемівськ – 2001
13. Хоронько Галина Іванівна, с. Некременне Олександрівський р-н – 2010
14. Шамрай Анатолій Васильович, м. Слов'янськ – 2001
15. Шевченко Олександр Іванович, с. Прелесне Слов'янського р-ну - 2002
16. Шептуха Валерій Сергійович, м. Донецьк – 2001
17. Швець Микола Олександрович, м. Дружківка, 2009

* * *

Звання «Почесний краєзнавець Донеччини» (з врученням спеціального знака та диплома)

Засновники: Донецька обласна організація НСКУ, редакція газети «Донеччина».

Положення про знак «Почесний краєзнавець Донеччини».

1. Знак «Почесний краєзнавець Донеччини» являє собою форму медалі на колодці. До знаку додається посвідчення встановленого зразка.

2. Знак «Почесний краєзнавець Донеччини» започаткований від імені правління Донецької обласної організації НСКУ головою правління В.І.Романьком та від імені редакції обласної газети «Донеччина» її головним редактором І.О.Зоцем. Знак та посвідчення виготовлені за особисті кошти засновників.

3. Знаком відзначаються:

члени обласної організації НСКУ, які знаходяться на обліку у цій організації, які зробили значний внесок у справу дослідження, збереження та примноження багатонаціональної культури донецького краю, які беруть активну участь у діяльності краєзнавчої організації: участь у конференціях, зборах; друкують статті та окремі видання з історії рідного краю; створили краєзнавчі кімнати чи музеї; пропагують краєзнавчі знання серед

громадськості, ведуть широку роз'яснювальну роботу про діяльність НСКУ та її обласної філії; оплачують членські внески.

знак може бути вручено особам, які не є членами НСКУ, але надали значну спонсорську матеріальну допомогу обласній краєзнавчій організації, сприяють покращенню краєзнавчому руху в регіоні.

4. Питання про присвоєння знака «Почесний краєзнавець Донеччини» приймається його засновниками.

5. Рішення про присвоєння знака «Почесний краєзнавець Донеччини» друкується на сторінках газети «Донеччина» (або в інших друкованих ЗМІ).

6. Особи, нагороджені знаком «Почесний краєзнавець Донеччини», мають переваги при висуненні кандидатур на вищі нагороди НСКУ та державні нагороди, а також при наданні відповідних пільг та матеріальної допомоги на видання краєзнавчих видань, відряджень, покращення матеріального становища тощо, коли в обласній організації НСКУ буде така можливість.

Удостоєні звання «Почесний краєзнавець Донеччини»

з врученням спеціального знака та посвідчення:

- № 1. Янко Микола Тимофійович – сел. Олексієво-Дружківка
- № 2. Венедиктов Володимир Васильович – м. Новоазовськ
- № 3. Темир Степан Костянтинович – с. Старомлинівка В-Новосілівськ. р-н
- № 4. Жеребецький Петро Іванович – м. Горлівка
- № 5. Мазур Павло Іванович – м. Маріуполь
- № 6. Пірко Василь Олексійович – м. Донецьк
- № 7. Терещенко Василь Тимофійович – м. Донецьк
- № 8. Хіміч Любов Василівна – с. Олександрівка Мар'їнського р-ну
- № 9. Єкасьов Борис Панасович – с. Червоний Яр Красноармійського р-ну
- № 10. Коцаренко Володимир Федорович, м. Краматорськ
- № 11. Мазоха Раїса Володимирівна, сел. Гродівка Красноармійського р-ну
- № 12. Кравець Дмитро Петрович – м. Артемівськ
- № 13. Скрипник Віктор Петрович – м. Слов'янськ
- № 15. Гайворонський Петро Євгенович, м. Красноармійськ
- № 16. Дрьомова Тамара Миколаївна, м. Донецьк
- № 17. Оліфіренко Вадим Володимирович, м. Донецьк
- № 18. Шамрай Анатолій Васильович, м. Слов'янськ
- № 19. Слесарчук Алла Прокопівна, м. Дебальцеве
- № 20. Кабанцев Григорій Григорович, м. Маріуполь
- № 21. Федоров Олег Михайлович, Донецьк
- № 22. Шептуха Валерій Сергійович, м. Донецьк
- № 23. Жнакін Володимир Володимирович, м. Слов'янськ
- № 24. Зоц Ігор Олексійович, м. Донецьк

- № 25. Романько Валерій Іванович, м. Слов'янськ
№ 26. Шевченко Анатолій Іванович, м. Донецьк
№ 27. Шевченко Володимир Павлович, Герой України, м. Донецьк
№ 28. Проценко Аркадій Дмитрович, м. Маріуполь
№ 29. Дєдов Володимир Миколайович, м. Святогірськ
№ 30. Тронько Петро Тимофійович, Герой України, м. Київ
№ 31. Хоронько Галина Іванівна, с. Некременне Олександрівський р-н
№ 32. Дорога Надія Петрівна, с. Благодатне Волноваський р-н
№ 33. Приходько Іван Федорович, м. Донецьк
№ 34. Добров Петро Васильович, м. Донецьк
№ 35. Дем'яновська Любов Хомівна, м. Мар'їнка
№ 36. Работін Юрій Анатолійович, м. Одеса
№ 37. Гросов Олександр Якович, м. Донецьк
№ 38. Файнвейц Олімпій Рафаїлович, м. Донецьк
№ 39. Денисенко Євгеній Іванович, м. Донецьк
№ 40. Жуковський Станіслав Віталійович, м. Донецьк
№ 41. Логачов Віктор Степанович, м. Донецьк
№ 42. Медведенко Андрій Юхимович, м. Луганськ
№ 43. Безчастний Віктор Миколайович, м. Донецьк
№ 44. Белоконь Діана Петрівна, с. Петрівка Красноармійський р-н
№ 45. Кулага Іван Іванович, м. Донецьк
№ 46. Ворона Олександр Іванович, м. Донецьк
№ 47. Франко Роланд Тарасович, м. Київ – 2012
№ 48. Штепа Неля Ігорівна, м. Слов'янськ – 2012
№ 49. Куц Павло Вікторович, м. Донецьк – 2012
№ 50. Гальченко Сергій Анастасійович, м. Київ – 2013
№ 51. Олійник Марія Василівна, м. Донецьк – 2013
№ 52. Сосюра Олексій Олегович, м. Київ – 2013
№ 53. Антоненко Віктор Єгорович, м. Слов'янськ – 2013
№ 54. Папуш Іван Агафонович, м. Маріуполь – 2013
№ 55. Стус Дмитро Васильович, м. Київ – 2013
№ 56. Капушта Микола Миколайович, м. Донецьк – 2014
№ 57. Черніченко Ірина Михайлівна, м. Донецьк – 2014
№ 58. Божко Раїса Петрівна, м. Маріуполь – 2014
№ 59. Загнітко Анатолій Панасович, м. Донецьк – 2014
№ 60. Дзюба Іван Михайлович, Герой України, м. Київ - 2014

* * *

Літературно-мистецький конкурс пам'яті М.М.Петренка

ПОЛОЖЕННЯ про літературно-мистецький конкурс, присвячений пам'яті поета Михайла Петренка

1. Конкурс, присвячений пам'яті поета-земляка Михайла Петренка, оголошений краєзнавцями міста Слов'янська Донецької області, батьківщини відомого українського поета Михайла Миколайовича Петренка (1817-1862), та підтриманий правлінням Донецької обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

2. Конкурс проводиться щорічно з метою популяризації життя і творчості відомого поета М.М.Петренка, а також виявлення високохудожніх поетичних та мистецьких творів, музейних експозицій, які увічнюють пам'ять М.Петренка.

3. Конкурс пам'яті Михайла Петренка проводиться у трьох номінаціях:

I номінація: **поетичні твори**, які продовжують творчу манеру поета-земляка: медитаційно-філософський характер поезій, відображення тем природи, історії, культури рідного краю, тем кохання та малої батьківщини. Поетичні твори мають бути написані українською мовою.

II номінація: **публіцистичні, літературно-художні, науково-методичні твори**, які вилилися в окремі статті чи книги, теле-, радіопередачі чи окремі відеофільми, уроки та позакласні заходи у навчальних закладах, і направлені на популяризацію життя і творчості М.М.Петренка.

III номінація: **музичні, архітектурні чи художньо-мистецькі твори** (живопис, графіка, мозаїка, фотороботи тощо), що відображають життя, творчість поета-земляка М.Петренка; **за музейну роботу** по увічненню та популяризацію життя та творчості М.Петренка.

4. У кожній номінації визначається один переможець.

Можлива ситуація, коли в окремій номінації творам характерний низький художній рівень, вони не мають відповідного загальнонаціонального значення, або взагалі до цієї номінації кандидатури не подані – у такому випадку комісія приймає рішення звання переможця у цій номінації на той рік не присуджувати.

5. Роботи на конкурс пам'яті М.Петренка мають право подавати правління творчих організацій, наукові установи, навчальні заклади, музеї, архіви, бібліотеки, громадські об'єднання, редакції засобів масової інформації, а також окремі особи.

6. Роботи на конкурс подаються (надсилаються) щорічно Комісії до 30 липня поточного року, тобто не пізніше ніж за місяць до оголошення результатів конкурсу.

На конкурс подаються: а) виконані роботи, вказані у п. 3, в електронному варіанті та на паперових носіях; б) дані про автора: П.І.П., місце роботи (навчання), номер телефону, місце проживання.

Матеріали слід надсилати на адресу Голові Комісії: Романьку В.І., м.Слов'янськ Донецької обл., вул. Можайського, 32;

Е-mail: rom1952@ukr.net

7. Склад Комісії по проведенню Конкурсу пам'яті М.Петренка затверджується рішенням правління Донецької обласної організації НСКУ один раз на п'ять років.

Комісія розглядає всі пропозиції, що надійшли, і після всебічного обговорення при наявності не менше 2/3 її складу більшістю голосів приймає рішення про визначення переможців Конкурсу, про що складається відповідний протокол з підписами усіх членів-учасників засідання Комісії.

Рішення комісії по визначенню переможців Конкурсу пам'яті М.Петренка є кінцевим і перегляду не підлягає.

8. Рішення про результати Конкурсу приймається щороку до 2 вересня.

9. Нагородження переможців здійснюється на батьківщині поета у місті Слов'янську у першій половині вересня, висвітлюється у засобах масової інформації.

10. Особам, які стали переможцями, присвоюється звання «Лауреат конкурсу пам'яті поета М.М.Петренка» з врученням пам'ятної медалі «Михайло Петренко. 1817-1862» та спеціального посвідчення – відповідальні Слов'янський міський краєзнавчий осередок та правління Донецької обласної організації НСКУ. Можливе вручення пам'ятних подарунків від місцевої влади – Слов'янського міськвиконкому чи спонсорів (при попередній узгодженості).

СКЛАД КОМІСІЇ

по підведенню підсумків конкурсу пам'яті М.М.Петренка

на період з 2012 по 2017 роки:

1. Романько Валерій Іванович – голова комісії, голова правління Донецької ОО НСКУ, член Нац. спілки письменників України.
2. Скрипник Віктор Петрович – заст. голови, голова Слов'янської краєзнавчої організації.
3. Зоц Ігор Олексійович – заст. голови правління ДонОО НСКУ, головний редактор газети «Донеччина», член комісії.
4. Бабенко Оксана Анатоліївна – член комісії, секретар комісії, директор Слов'янського педагогічного ліцею, член НСКУ.
5. Антоненко Віктор Єгорович – член комісії, член НСКУ.
6. Лисак Тетяна Костянтинівна – член комісії, заст. директора Слов'янського коледжу НАУ, член НСКУ.
7. Рогов Олександр Костянтинівич – член комісії, художник, член НСКУ.

**Переможці літературно-мистецького конкурсу
«Пам'яті поета Михайла Петренка»**
(вручено нагрудний знак «Михайло Петренко. 1817- 1862»
та спеціальне посвідчення):

2012 рік:

1. Антоненко Віктор Єгорович – м. Слов'янськ
2. Бабенко Оксана Анатоліївна – м. Слов'янськ
3. Бутко Віктор Іванович – м. Слов'янськ
4. Зонтов Олег Вячеславович – м. Слов'янськ
5. Квітницький Вячеслав Михайлович – м. Слов'янськ
6. Рамазанова Наталія Павлівна – м. Слов'янськ
7. Рогов Олександр Костянтинівич – м. Слов'янськ
8. Романько Валерій Іванович – м. Слов'янськ
9. Скрипник Віктор Петрович – м. Слов'янськ
10. Тарасенко Олександр Васильович – м. Слов'янськ
11. Зоц Ігор Олексійович – м. Донецьк
12. Приходько Іван Федорович – м. Донецьк

2013 рік:

1. Нестелєєва Валентина Дмитрівна – м. Слов'янськ (померла)
2. Овсяник Людмила Василівна – с. Миколаївка Красноармійського р-ну
3. Овчаренко Іван Микитович – м. Святогірськ (померла)
4. Проневич Алла Олександрівна – м. Лисичанськ Луганської обл.

2014 рік:

1. Гайворонський Петро Євгенович – м. Красноармійськ
2. Доценко Юрій Тимофійович – м. Краматорськ
3. Чала Тетяна Федорівна – м. Миколаївка Слов'янського р-ну

* * *

Звання «Кращий краєзнавець року»

Положення про звання «Кращий краєзнавець року» затверджено рішенням правління Донецької ОО НСКУ 12 листопада 2010 року, протокол № 2.

ПОЛОЖЕННЯ про звання «Кращий краєзнавець року» Донецької обласної організації Національної спілки краєзнавців України

1. Звання «Кращий краєзнавець року» Донецької обласної організації Національної спілки краєзнавців України присуджується щорічно на початку року окремим краєзнавцям, які є членами НСКУ, за вагомих особистий внесок у справу вивчення, дослідження та популяризацію історико-культурних і природних багатств рідного краю за підсумками минулого року.

При цьому перевагу при присудженні звання «ККР» надається тим краєзнавцям, які упродовж минулого року досягли особливих успіхів у краєзнавчій справі: видали книгу, відкрили музейну кімнату, мали персональні виставки, надали значну допомогу у відкритті пам'ятних знаків чи пам'ятників, пропагували краєзнавство в ЗМІ тощо та дотримувалися основних положень Статуту НСКУ.

2. Характеристика-подання на конкретного краєзнавця з метою присудження звання «Кращий краєзнавець року» подається на ім'я голови Донецької обласної організації НСКУ до 25 грудня кожного року головами первинних осередків ДонОО НСКУ, членами президії.

3. Рішення про присудження звання «Кращий краєзнавець року» розглядається на президії ДонОО НСКУ у першій половині січня кожного року і приймається більшістю голосів.

4. Краєзнавець, відзначений званням «Кращий краєзнавець року», отримує посвідчення відповідного зразка та пам'ятну медаль.

5. Рішення про присвоєння звання «Кращий краєзнавець року» повідомляється в обласній газеті «Донеччина» (при можливості, в інших засобах масової інформації).

Удостоєні звання

«Кращий красзнавець року – 2010»:

1. **Белоконь** Діна Петрівна – Красноармійський р-н
2. **Гайворонський** Петро Євгенович – м. Красноармійськ
3. **Дєдов** Володимир Миколайович – м. Святогірськ
4. **Зоц** Ігор Олексійович – м. Донецьк
5. **Коцаренко** Володимир Федорович – м. Краматорськ
6. **Мазур** Павло Іванович – м. Маріуполь
7. **Мамонтов** Віктор Борисович – м. Дружківка
8. **Скрипник** Віктор Петрович – м. Слов'янськ
9. **Терещенко** Василь Тимофійович – м. Донецьк
10. **Хоронько** Галина Іванівна – Олександрівський р-н
11. **Чубенко** Василь Павлович – м. Єнакієве
12. **Шаповалов** Євген Олексійович – сел. Олексієво-Дружківка

«Кращий красзнавець року – 2011»:

1. **Бабкін** Віталій Андрійович – м. Краматорськ
2. **Білецький** Володимир Стефанович – м. Донецьк
3. **Бривко** Микола Вікторовича – м. Сніжне
4. **Бривко** Ольга Іванівна – м. Сніжне
5. **Буров** Сергій Давидович – м. Маріуполь
6. **Гайворонський** Петро Євгенович – м. Красноармійськ
7. **Гросов** Олександр Якович – м. Донецьк
8. **Дєдов** Володимир Миколайович – м. Святогірськ
9. **Дорога** Надія Петрівна – сел. Благодатне Волноваського р-ну
10. **Зоц** Ігор Олексійович – м. Донецьк
11. **Мазоха** Раїса Володимирівна – с. Гродівка Красноармійський р-н
12. **Кривоносова** Світлана Валер'янівна – м. Дружківка
13. **Мамонтов** Віктор Борисович – м. Дружківка
14. **Овсяник** Людмила Василівна – с. Миколаївка Красноармійський р-н
15. **Огренич** Раїса Федорівна – м. Сніжне
16. **Рогов** Олександр Костянтинівич – м. Слов'янськ
17. **Скрипник** Віктор Петрович – м. Слов'янськ
18. **Фіалко** Євген Борисович – м. Дружківка
19. **Чаленко** Євген Павлович – м. Єнакієве
20. **Чубенко** Василь Павлович – м. Єнакієве
21. **Шаповалов** Євген Олексійович – м. Дружківка
22. **Шептуха** Валерій Сергійович – м. Донецьк

«Кращий красзнавець року – 2012»:

1. **Антоненко** Віктор Єгорович – м. Слов'янськ
2. **Бривко** Микола Вікторович – м. Сніжне
3. **Бривко** Ольга Іванівна – м. Сніжне
4. **Гайворонський** Петро Євгенович – м. Красноармійськ
5. **Гайдишева** Ірина Василівна – Донецьк
6. **Гросов** Олександр Якович – м. Донецьк
7. **Демяновська** Любов Хомівна – м. Марінка
8. **Дєдов** Володимир Миколайович – м. Святогірськ
9. **Іванов** Віктор Олексійович – м. Краматорськ
10. **Качур** Володимир Васильович – м. Дружківка
11. **Мамонтов** Віктор Борисович – м. Дружківка
12. **Коніщева** Наталія Йосипівна – Донецьк
13. **Попов** Олексій Андрійович – м. Маріуполь
14. **Рогова** Валентина Іванівна – м. Слов'янськ
15. **Тафінцев** Сергій Іванович – м. Маріуполь
16. **Терещенко** Василь Тимофійович – м. Донецьк
17. **Скрипник** Віктор Петрович – м. Слов'янськ
18. **Хімченко** Віктор Афанасійович – м. Донецьк
19. **Шептуха** Валерій Сергійович – м. Донецьк
20. **Яковенко** Петро Васильович – м. Горлівка

«Кращий красзнавець року – 2013»:

1. **Бривко** Микола Миколайович – м. Сніжне
2. **Буров** Сергій Давидович – м. Маріуполь
3. **Гайворонський** Петро Євгенович – м. Красноармійськ
4. **Гросов** Олександр Якович – м. Донецьк
5. **Максименко** Олег Леонідович – м. Краматорськ
6. **Пішванова** Тамара Герасимівна – м. Донецьк
7. **Чубенко** Василь Павлович – м. Єнакієве

«Кращий красзнавець року – 2014»:

1. **Дєдов** Володимир Миколайович – м. Святогірськ
2. **Жовнір** Людмила Тимофіївна – м. Родинське
3. **Костюченко** Юлія Анатоліївна – м. Красноармійськ
4. **Максименко** Олег Леонідович – м. Краматорськ

ЗМІСТ

Тронько П.Т. СВОЄЧАСНЕ ТА ПОТРІБНЕ ВИДАННЯ (Передмова до першого видання довідника.....	3
Романько В.І. ДонОО НСКУ: історична довідка	4
СУЧАСНІ КРАЄЗНАВЦІ ДОНЕЧЧИНИ	9
АБРАМОВ Олег Євгенович.....	9
АНТОНЕНКО Віктор Єгорович	10
БАБЕНКО Оксана Анатоліївна.....	11
БАБКІН Віталій Андрійович	12
БЄЛОКОНЬ Діана Петрівна.....	13
БЕРЕЗІН Володимир Борисович	14
БЛЕЦЬКИЙ Володимир Стефанович	15
БІЛЬКО Дмитро Вікторович	16
БИКАДОРОВА Олександра Арсланівна.....	17
БИСТРА Марія Олександрівна.....	18
БОЖКО Раїса Петрівна	19
БОНДАР Борис Миколайович	21
БРИВКО Микола Вікторович	22
БРИВКО Ольга Іванівна.....	24
БУРОВ Сергій Давидович.....	25
БУТ Олександр Микитович	26
ВАСИЛЕНКО Андрій Вікторович	27
ВЕРЕНКІН Віктор Миколайович	28
ГАЙВОРОНСЬКИЙ Петро Євгенович.....	29
ГАЙДИШЕВА Ірина Василівна	31
ГРОСОВ Олександр Якович	33
ДАВИДЕНКО Володимир Вікторович	35
ДЕМ'ЯНОВСЬКА Любов Хомівна	36
ДЄДОВ Володимир Миколайович	37
ДЕХТЯР Світлана Сергіївна	39
ДИМИТРОВ Вадим Олегович	40
ДЖЕРІХОВА Марина Євгенівна.....	41
ДОБРОВ Петро Васильович	42
ДОРОГА Надія Петрівна.....	43
ДЬЯЧЕНКО Наталія Миколаївна	44
ЄКАСЬОВ Борис Панасович	45
ЄСІП Ігор Михайлович	46
ЄЩЕНКО Тетяна Анатоліївна	47
ЖЕРЕБЕЦЬКИЙ Петро Іванович	48

ЖНАКІН Володимир Володимирович	49
ЖОВНІР Людмила Тимофіївна.....	50
ЖУКОВА Наталія Анатоліївна.....	51
ЗАГНІТКО Анатолій Панасович	52
ЗГІННИК Олена Георгіївна.....	53
ЗОЦ Ігор Олексійович	55
ІВАНОВ Віктор Олексійович	57
КАБАНЦЕВ Григорій Григорович	58
КАЧУР Володимир Васильович	59
КОБЕЦЬ Тетяна Іванівна	60
КОВАЛЬ Ганна Юріївна	61
КОЖЕМЯКА Оксана Леонідівна.....	62
КОНІЩЕВА Наталія Йосипівна	63
КОРНАЦЬКИЙ Ігор Аркадійович	65
КОСТЮЧЕНКО Юлія Анатоліївна	66
КОЦАРЕНКО Володимир Федорович	67
КРИВОНОСОВА Світлана Валер'янівна.....	69
КУЩОВ Олександр Євгенійович.....	70
КУЧЕРЯВА Олена Валеріївна	71
КУЧУГУРА Лідія Іванівна.....	72
КУШМЕТ Валентина Вікторівна.....	73
КУШМЕТ Марія Станіславівна	74
ЛИСАК Тетяна Костянтинівна	75
ЛУКОВЕНКО Сергій Пантелійович.....	76
ЛУЦАЙ Віталій Віталійович.....	77
МАЗОХА Катерина Анатоліївна	78
МАЗОХА Раїса Володимирівна.....	79
МАЗУР Павло Іванович	81
МАЙБОРОДА Наталія Вікторівна	83
МАКАРОВА Ніна Георгіївна.....	84
МАКСИМЕНКО Олег Леонідович	85
МАМОНТОВ Віктор Борисович.....	86
МАМЧЕНКО Олександр Іванович	87
МАРТИНЕНКО Володимир Олексійович.....	88
МОЧАЛОВА Людмила Михайлівна	89
НОВОСЕЛЬСЬКИЙ Андрій Михайлович.....	90
ОВСЯНИК Людмила Василівна	90
ОВСЯНИК Людмила Василівна	91
ОГРЕНИЧ Раїса Федорівна	92
ОЛІЙНИК Марія Василівна	93
ОЛФІРЕНКО Вадим Володимирович	94
ОПОЛЬСЬКИЙ Віктор Адольфович	95
ОРЄХОВ Олександр Володимирович	96

ОСТРОВСЬКИЙ Павло Вікторович	97
ПАПУШ Іван Агафонович	98
ПШВАНОВА Тамара Герасимівна	100
ПЛОТНИЧЕНКО Геннадій Васильович	101
ПОЗНЯК Ганна Іванівна	102
ПОПОВ Олексій Андрійович	103
ПРИГОРОВСЬКИЙ Євген Володимирович	104
ПРИХОДЧЕНКО Володимир Васильович	105
ПРИХОДЧЕНКО Катерина Іллівна	106
ПРИХОДЧЕНКО Олег Володимирович	107
ПРИХОДЬКО Іван Федорович	108
ПРОСЯНОК Василь Іванович	109
ПРОЦЕНКО Аркадій Дмитрович	110
РИЖКОВА Марія Сергіївна	111
РОГОВ Олександр Костянтинівич	112
РОГОВА Валентина Іванівна	113
РОМАНЬКО Валерій Іванович	114
РОМАНЬКО Олександр Валерійович	116
РУБАН Ірина Іванівна	117
СИКВАРОВА Світлана Миколаївна	118
СЄРОВ Микола Панасович	119
СКНАРІНА Тетяна Олександрівна	120
СКРИПНИК Віктор Петрович	121
СОЛОВАР Валентина Василівна	123
СУЧКОВА Олена Юріївна	124
ТАФІНЦЕВ Сергій Іванович	126
ТЕМІРОВА Надія Романівна	127
ТЕРЕШКОВ Павло Васильович	128
ТЕРЕЩЕНКО Василь Тимофійович	129
УДАЛОВА Тетяна Михайлівна	130
ФІАЛКО Євген Борисович	131
ФЕДОРОВ Олег Михайлович	132
ФОМІНА Олеся Віталіївна	133
ХІМІЧ Любов Василівна	134
ХІМЧЕНКО Віктор Афанасійович	135
ХОРОНЬКО Галина Іванівна	136
ЧАЛЕНКО Євген Павлович	137
ЧЕРНОВ Олександр Михайлович	138
ЧИРКА Сергій Миколайович	139
ЧУБЕНКО Василь Павлович	140
ШАМРАЙ Анатолій Васильович	141
ШАПОВАЛОВ Євген Олексійович	142
ШВЕЦЬ Микола Олександрович	143

ШВИДКИЙ Сергій Миколайович	145
ШЕПТУХА Валерій Сергійович.....	146
ЯКОВЕНКО Петро Васильович.....	147
ДОДАТКИ	148
Міські (міськрайонні) організації Донецької регіональної організації НСКУ	148
Члени ДонРО НСКУ – лауреати Всеукраїнських премій.....	148
Удостоєні звання «Почесний краєзнавець України» («Почесний член ВСК України»).....	149
Звання «Почесний краєзнавець Донеччини» (з врученням спеціального знака та диплома).....	149
Удостоєні звання «Почесний краєзнавець Донеччини» з врученням спеціального знака та посвідчення	150
Літературно-мистецький конкурс пам'яті М.М.Петренка	152
Звання «Кращий краєзнавець року»	155
Удостоєні звання «Кращий краєзнавець року – 2010»	156
«Кращий краєзнавець року – 2011».....	156
«Кращий краєзнавець року – 2012».....	157
«Кращий краєзнавець року – 2013».....	157
«Кращий краєзнавець року – 2014».....	157

Красзнавці Донеччини

Біобібліографічний довідник

Упорядник та голова редакційної колегії
кандидат педагогічних наук
Валерій Іванович Романько

Підписано до друку 06.02.2015 р.
Формат 60x84 1/16. Ум. др. арк. 10,25.
Наклад 150 прим. Зам. № 718.

Видавництво Б.І. Маторіна
84116, м. Слов'янськ, вул. Г. Батюка, 19.
Тел./факс +38 06262 3-20-99. E-mail: matorinb@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК №3141, видане Державним комітетом телебачення та радіомовлення України від 24.03.2008 р.
